

zima 2025/2026

ISSN 1506-1086

BLĘDOWA ZGŁOBIĘŃSKA ✦ BRATKOWICE ✦ DĄBROWA ✦ MROWLA ✦ RUDNA WIELKA ✦ ŚWILCZA ✦ TRZCIANA ✦ WOLICZKA

KWARTALNIK SPOŁECZNO-KULTURALNY SAMORZĄDU GMINY ŚWILCZA I GMINNEGO
CENTRUM KULTURY, SPORTU I REKREACJI W ŚWILCZY Z SIEDZIBĄ W TRZCIANIE

Trzcianka

KALENDARZ
NA
2026 r.
wewnątrz numeru

nr 116

cena 6 zł

Michał Ichnowski „Wesołych Świąt”
Pocztówka z początków XX w. przekazana przez Annę Kielar

Gminne Obchody Narodowego Święta Niepodległości

Świlcza, 12 listopada 2025 r.

Fot. archiwum szkoły

Trzcionka

Rok założenia
17.01.1997

WYDAWCA: Samorząd Gminy Świlcza
i Gminne Centrum Kultury, Sportu
i Rekreacji w Świlczy z siedzibą w Trzcianie.

ISSN 1506-1086

REDAGUJE KOLEGIUM w składzie:
Artur Szary (redaktor naczelny), Józef
Ciosek, Zbigniew Lis, Anna Woźny, Anna
Żarska (sekretarz redakcji).
ADRES REDAKCJI: 36-071 Trzciana 353c
– Gminne Centrum Kultury w Świlczy
z siedzibą w Trzcianie,
tel. 17 85 14 438, www.swilcza.com.pl,
e-mail: trzcionka_swilcza@op.pl

NAKŁAD: 350 egz. Nr ident. 690473296.
Pismo zarejestrowano
w Sądzie Wojewódzkim w Rzeszowie,
Sygn. Akt. I Ns Rej. Pr. 18/97.
OPRAC. GRAFICZNE: Dorota Wadiak.
DRUK: Nasza Drukarnia Justyna Adamiec
tel. 506 792 965

*Za treść poszczególnych artykułów od-
powiadają autorzy. Nie przyjmujemy
przedruków z książek, gazet czy Inter-
netu. Nie zwracamy materiałów niezamówio-
nych, zastrzegamy sobie prawo se-
gregacji nadsyłanych materiałów, dokony-
wania skrótów i poprawek. Nie płacimy
wierszówki.*

Do druku oddano: 15.12.2025 r.

Czytelnicy, Sympatycy i Korespondenci „Trzcionki”!

Redakcja „Trzcionki” uprzejmie
prosi o nadsyłanie wspomnień, reflek-
sji, własnych przemyśleń, artykułów
problemowych do każdego kolejnego
numera na miesiąc przed upływem
kolejnego kwartału, **do nr 117 – do
1 MARCA 2026 r.**

**Po upływie tego terminu mate-
riałów nie przyjmujemy.**

Redakcja przypomina o właści-
wym wykorzystywaniu danych osobo-
wych wg przepisów RODO (Rozporzą-
dzenie Parlamentu Europejskiego
i Rady Unii Europejskiej 2016/679
z dn. 27 kwietnia 2016 r.).

OD REDAKCJI	4	Pasowanie na Przedszkolaka w Przedszkolu w Świlczy	47
Z ŻYCIA GMINY	5	Konkurs „My English Postcard – Moja Angielska Poczta” – rozstrzygnięty	48
O teraźniejszości i przyszłości Gminy Świlcza rozmawiałam ze starostą powiatu rzeszowskiego, panem Krzysztofem Jaroszem	5	Kulinarna rewolucja w Trzcianie – uczniowie sami komponują posiłki!	49
Z działalności Wójta Gminy Świlcza	7	Siła tradycji, przyszłość edukacji	50
Wyróżnienie z okazji Dnia Pracownika Socjalnego	15	Nowoczesna wiedza – nowoczesna gospodarka	54
Codziennosc Seniorów z Dziennego Domu Pomocy w Bratkowicach	16	Cisza w głowie, burza w sercu: o problemach psychicznych młodych ludzi	55
Przeciw przemocy – wspólna odpo- wiedzialność całej społeczności	18	Wizyta w Regionalnym Domu	57
WYDARZENIA ROCZNICOWE I KULTURALNE	20	Tradycji Ludowych w Trzcianie	57
Gminne obchody Dnia Edukacji Narodowej w Zespole Szkół w Trzcianie	20	Specjalistyczne Centrum Wspierające Edukację Włączającą	58
Gminne Obchody Narodowego Święta Niepodległości	21	Z DZIAŁALNOŚCI GCKSiR	59
ODESZLI OD NAS	23	80 lat tradycji i wspólnoty – Jubileusz Koła Gospodyń Wiejskich w Świlczy	59
Jerzy Kirchner (1935-2025)	23	Brylanty nad ziemią – wyjątkowa lekcja historii o Krzysztofie Kamiliu Baczyńskim	60
Anna Kubicz (1924-2025)	23	Melodie, które wracają – koncert muzyki bajkowej	62
Kapłan z sercem – wspomnienie o ks. Bogusławie Kellnerze	24	Folklor w sercu Podkarpacia – 41. Ogólnopolski Konkurs Tradycyjnego Tańca Ludowego w Trzcianie	63
W KRĘGU HISTORII I TRADYCJI	25	„Niebieski Wóz” – poetycka podróż przez życie i twórczość Stanisławy Kopiec	65
Przerwany skok. Historia rodziny Kirchenrów z Woliczki	25	Mikołajkowa podróż przez taneczne regiony Polski w Trzcianie	66
Serdeczne pozdrowienia zasyła S. – czyli o dawnych kartkach pocztowych	30	DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA I SPOŁECZNA	67
Z przedświąteczną wizytą u Sławomira Szota – właściciela niezwyklej szopki bożonarodzeniowej	32	Smocza magia, kreatywność i czytelnicza przygoda	67
Z ŻYCIA DUCHOWEGO	33	Święto muzyki i polskiej tradycji	69
Pełna rozmaitych atrakcji pielgrzymka do Wilna	33	Odnaka „Zasłużony dla Samorządu Terytorialnego”	71
EDUKACJA I WYCHOWANIE	36	NASZA PRZYRODA	72
Innowacyjna polonistyka w naszej szkole – literatura, która ożywa	36	Historia hodowli ryb w Polsce	72
Wyjątkowe spotkanie w Szkole Podstawowej Nr 1 w Bratkowicach ...	38	Relacja z XVI Podkarpackiej Konferencji Rolnictwa Ekologicznego w Trzcianie	74
Code Week: Kiedy Roboty Obudziły się w Szkole (i Kto Im Dał Kawę?) ...	39	SPORT I REKREACJA	75
Inwestycje, które zmieniają przyszłość	40	Runda jesienna sezonu piłkarskiego 2025/2026	75
Wyjątkowe dni	41	I Turniej Szachowy o Tytuł Mistrza Szachowego Gminy Świlcza w Trzcianie	77
Radość, wspólnota i dobra zabawa ...	43		
Patriotyczna jesień w Przedszkolu w Bratkowicach	45		

OD REDAKCJI

Przed Państwem kolejny numer „Trzcionki” – zimowy, świąteczny, wieńczący rok 2025. Na okładce prezentujemy więc kartkę bożonarodzeniową z początków dwudziestego wieku, będącą częścią zbiorów rodzinnych Pani Anny Kiejar. Kartka – niepozorny, delikatny listek papieru, przetrwała stulecie i dziś jest cenną pamiątką i świadkiem przeszłości. Może warto w naszym zdigitalizowanym świecie choć okazjonalnie wrócić do tradycyjnej korespondencji?

Nasze czasopismo łączy tradycję i nowoczesność na kilku płaszczyznach – wydawane jest w formie drukowanej, ale także zamieszczane w Internecie. Staramy się, aby każdy mieszkaniec lub sympatyk naszej gminy mógł znaleźć w nim coś dla siebie. Aby zrealizować to zadanie, ponawiamy prośbę o kontakt z redakcją i przesyłanie nam ciekawych informacji, artykułów lub przykładów twórczości literackiej czy plastycznej.

Podobnie jak w poprzednich, również w tym numerze znajdują się zarówno artykuły traktujące o przeszłości naszej Małej Ojczyzny, jaki i te dotyczące teraźniejszości i przyszłości – na przykład rozmowa ze starostą powiatu rzeszowskiego, Panem Krzysztofem Jaroszem. Są bogato ilustrowane relacje z różnorodnych wydarzeń kulturalnych, patriotycznych i oświatowych, w jakie obfitował okres przedświąteczny.

Do numeru dołączyliśmy także kalendarz na 2026 rok ilustrowany pięknymi fotografiami miejscowej przyrody autorstwa mieszkańca Świlczy, uznanego fotografa, Pana Leszka Sądkę, któremu serdecznie dziękujemy za podzielenie się z nami swoim talentem i pasją. Owoce tego niezwykłego zamięłowania będą towarzyszyć nam przez cały nadchodzący rok.

Życzymy ciekawej i odprężającej świątecznej lektury.

Nawiązując do okładki i klimatu przedwojnia, dedykujemy Czytelnikom nostalgiczny wiersz księdza Jana Twardowskiego.

„Dawna Wigilia”

*Przyszła mi na Wigilię, zziębnięta, głuchociemna
z gwiazdą jak z jasną twarzą – Wigilia przedwojenna,
z domem, co został jeszcze na cienkiej fotografii,
z sercem, co nigdy umrzeć porządnie nie potrafi,
z niemądrym bardzo piórem skrobiącym w kałamarzu,
z przedpotopowym świętym – z Piłsudskim w kalendarzu,
z mamusią, co od nieszczęść zasłonić chciała łzami –
podając barszcz czerwony, co śmieszył nas uszkami*

Na nadchodzące Święta Bożego Narodzenia i Nowy Rok życzymy Państwu niezapomnianych, radosnych chwil w gronie najbliższych, zdrowia, spokoju, spełnienia marzeń i realizacji wszelkich dobrych zamierzeń.

Zespół redakcyjny

O teraźniejszości i przyszłości Gminy Świlcza rozmawiałam ze starostą powiatu rzeszowskiego, panem Krzysztofem Jaroszem

Starosta powiatu rzeszowskiego Krzysztof Jarosz

A.Ż. W imieniu czytelników „Trzcionki” bardzo dziękuję, że w zapewne napiętym grafiku wygospodarował Pan czas na dzisiejsze spotkanie i rozmowę. Może na początek kilka słów o sobie? Czym się Pan prywatnie interesuje?

K.J. Moje zainteresowania to historia i ekonomia. W przypadku powiatu rzeszowskiego, jak i samej Gminy Świlcza, ta historia jest bardzo bogata. Mogę więc połączyć pracę zawodową z pasją odkrywania przeszłości, bo nie czuję się wielkim znawcą historii regionalnej. Zawsze jednak spotkania, rozmowy z ludźmi z okolicznych miejscowości są

dla mnie niezwykle pasjonujące, bo dzięki nim ciągle dowiaduję się czegoś nowego.

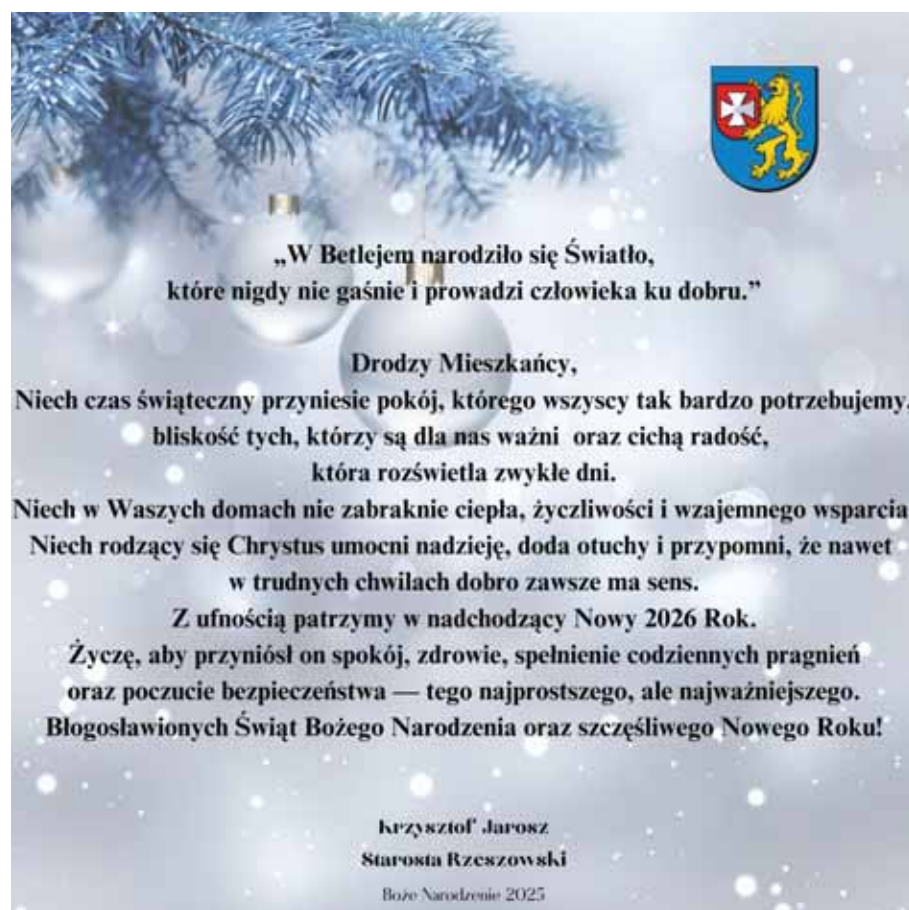
A.Ż. Jakie potrzeby, problemy mieszkańców powiatu są Panu szczególnie bliskie?

K.J. Przede wszystkim, jak ktoś powiedział, po to mamy dwoje uszu i jedno usta, żeby więcej słuchać, a mniej mówić. Według mnie, taka jest właśnie rola starosty – wsłuchiwać się w potrzeby mieszkańców, bo oczywiście my mamy jakieś pomysły, koncepcje, ale zawsze dobrze skonsultować je z realnymi potrzebami zgłaszanymi przez ludzi. Najważniejszy i najbardziej emocjonujący

temat to inwestycje. Ja akurat jestem zwolennikiem inwestycji mniejszych. Może mniej kosztownych, ale rozproszonych w terenie. Mam tu na myśli na przykład przejścia dla pieszych, chodniki, drogi. Wielkie przedsięwzięcia punktowe, na przykład budowy budynków, też oczywiście są ważne, ale myślę, że dużo większy zasięg dla ogółu mieszkańców mają drobne inwestycje w wielu miejscach dotyczące ochrony zdrowia, poprawy bezpieczeństwa, bo wtedy więcej mieszkańców z tego korzysta. Tego typu działania ludzie widzą, odczuwają i to daje im zadowolenie.

A.Ż. A jeśli chodzi o samą Gminę Świlcza – co na tym terenie udało się ostatnio zrobić i jakie są dalsze plany?

K.J. W Gminie Świlcza mamy zarówno inwestycje niedawno ukończone, jak i w trakcie realizacji oraz te planowane. Szczęśliwie na terenie gminy mamy kilka jednostek oświatowych, na przykład Zespół Szkół Techniczno-Weterynaryjnych w Trzcianie. Otwieramy tu Branżowe Centrum Umiejętności – bardzo nowoczesne centrum, dające możliwość nauczania się opieki nad zwierzętami. Młodzież uczy się na przykład, jak zrobić badanie rentgenowskie i przejść wszystkie etapy kształcenia w kierunku technik weterynarii. To niezwykle ważna, duża i kosztowna inwestycja. Dzięki otrzymanym dotacjom miejsce jest wyposażone w najlepszy sprzęt i będzie to kolejny impuls rozwojowy dla szkoły. Oczywiście realizujemy dużo inwestycji drogowych, chodnikowych... Ostatnio jedną z większych jest droga w Bratkowicach i otwarcie w kierunku powiatu kolbuszowskiego, na Kupno. 2,5-kilometrowa

droga przez las, która nie była wyasfaltowana, a teraz jest już ukończona i można z niej korzystać.

Zlecieliśmy opracowanie dotyczące zagospodarowania powiatu i również z tego opracowania wynika, że Gmina Świlcza to jest „samograj” – tu wszystko się udaje! Jej położenie jest bardzo dogodne i można powiedzieć, że jest „skazana na sukces”. Bliskość Rzeszowa, rozwijająca się Aglomeracja Rzeszowska powoduje, że atutów gminy jest bardzo dużo i na pewno będzie w niej przybywać mieszkańców. Chciałbym, żeby zostały przygotowane kolejne tereny inwestycyjne na działkach KOWR-u położonych w Gminie Świlcza. Zapraszamy mieszkańców na strzelnicę powiatową funkcjonującą od 1 października. Jest ona co prawda na terenie Rzeszowa, ale od strony Gminy Świlcza i przeznaczona jest dla mieszkańców całego powiatu. Można tu skorzystać z tak zwanej strefy aktywnego strzelania, czyli strzelania do ruchomych celów wokół siebie, co stwarza wrażenie znajdowania się w realnej sytuacji. Ta nowoczesna strzelnica to inwestycja w bezpieczeństwo.

Warto wspomnieć również o Parku Naukowo-Technologicznym. Ta strefa już się wypełnia i jesteśmy zainteresowani drugą edycją Parku, na gruntach KOWR-u położonych właśnie na terenie Gminy Świlcza. Jeżeli będzie otwartość w tym zakresie, jesteśmy gotowi kupić działki i przygotować je dla inwestorów.

A.Ż. Skoro Gmina Świlcza, jak Pan powiedział, jest „skazana

na sukces”, tym bardziej wysokie są oczekiwania jej mieszkańców. Chciałabym więc zapytać o zespół pałacowo-parkowy rodu Christianich w Trzcianie. Wspomniany ród, dawni właściciele tego miejsca, zapisał się w historii miejscowości i pozostawił w świadomości mieszkańców wciąż żywą i dobrą pamięć. Jak Państwo widzą dalsze losy i funkcje tego cennego obiektu?

K.J. To miejsce jest jedną z kilku perełek związanych z historią regionu. Trzeba to pokazać. Obecnie zakończyliśmy podobną inwestycję w Tyczynie i w przyszłości chcielibyśmy również zrealizować rewitalizację obiektu w Trzcianie. Jeszcze przez mojego poprzednika zlecony został projekt remontu budynku. Znajduje się on pod opieką konserwatora zabytków, więc wszelkie prace muszą odbywać się zgodnie z jego zaleceniami. Chciałbym, aby poza funkcją związaną z działalnością szkoły, obiekt ten posiadał także wydzieloną część służącą przedstawieniu historii tego miejsca. Zamierzamy wykorzystać potencjał budynku i otoczenia i urządzić tam aulę, miejsce spotkań otwarte dla mieszkańców, gdzie będą odbywać się wydarzenia kulturalne – koncerty i inne. Takie są plany. Teraz jesteśmy na etapie opra-

cowywania projektu, następnie będziemy starać się o dofinansowanie i poszukiwać wykonawców. Na razie realizujemy renowację dwóch spośród czterech figur zdobiących elewację budynku. W przyszłym roku planujemy renowację pozostałych dwóch.

A.Ż. Warto zadbać o ten obiekt również z uwagi na jego otoczenie – piękny, rozległy park z bogatym starodrzewem.

K.J. Oczywiście. Chcielibyśmy, poza uczniami i pracownikami szkoły, zaprosić okolicznych mieszkańców do tego miejsca. Niech stanie się ono ośrodkiem promocji regionu, rozwoju kultury, integracji środowiska. A z organizacją wydarzeń kulturalnych nie musimy czekać do zakończenia remontu – wydarzenia w plenerze można realizować już choćby w przyszłym roku. Jestem otwarty na wszelkie inicjatywy tego rodzaju.

A.Ż. Ważne, żeby to miejsce żyło.

K.J. Oczywiście. Należy pieczołowicie dbać o wszelkie tego typu miejsca, będące spuścizną po poprzednich pokoleniach.

A.Ż. Mam nadzieję, że te plany w nieodległej przyszłości uda się zrealizować.

Rozmawiała Anna Żarska

Z okazji nadchodzących Świąt Bożego Narodzenia pragniemy złożyć wszystkim Czytelnikom oraz Redakcji kwartalnika „Trzcionka” życzenia zdrowia, radości, sukcesów zawodowych i osobistych, realizacji planów i spełnienia marzeń na ten wyjątkowy czas i cały 2026 rok.

Dyrektor, Pracownicy i Instruktorzy Gminnego Centrum Kultury, Sportu i Rekreacji w Świlczy z siedzibą w Trzcianie

Trzciana, grudzień 2025

Monika Piątek

Z działalności Wójta Gminy Świlcza

Świlcza inwestuje w bezpieczeństwo, infrastrukturę i rozwój – podsumowanie najnowszych działań gminy

Gmina Świlcza konsekwentnie realizuje projekty podnoszące bezpieczeństwo mieszkańców, wspierające rozwój gospodarczy oraz poprawiające jakość życia lokalnej społeczności.

Bezpieczeństwo i wsparcie dla OSP

Zrealizowano projekt „Zakup wyposażenia specjalistycznego dla OSP” o wartości 30 366,93 zł, współfinansowany przez WFOŚiGW. 18 listopada 2025 r. jednostki z Bratkowic, Świlczy, Mrowli, Rudnej Wielkiej i Trzciany

otrzymały nowoczesny sprzęt, w tym agregat powietrzny, ubrania specjalistyczne, hełmy, buty i rękawice pożarnicze oraz agregat prądotwórczy.

OSP Świlcza odebrała także nowy lekki samochód ratowniczo-rozpoznawczy RAM 1500 o wartości 598 600 zł, dofinansowany ze środków UE. 16 listopada przekazano go uroczystie jednostce. Zakupiono również pojazd GLM Mitsubishi L200 do OSP Dąbrowa, która dzięki temu dysponuje już dwoma wozami.

Inwestycje infrastrukturalne i gospodarcze

Wójt Dawid Homa oraz Wicewójt Seweryn Kornak odwiedzili plac budowy nowej fabryki BSH Home Appliances w Rudnej Wielkiej – jednej z największych

hal produkcyjnych w regionie. Obiekt o powierzchni 73 tys. m², którego budowa zakończy się w 2026 r., zapewni pracę ponad 1000 osobom.

Podpisano także porozumienie z Gminą Dębica w sprawie zagospodarowania odpadów komunalnych w 2026 roku przez Przedsiębiorstwo Gospodarowania Odpadami Sp. z o.o. w Paszczynie.

Kolejne środki finansowe dla gminy

Gmina pozyskała refundację wkładu własnego do inwestycji kanalizacyjno-wodnej od BGK w kwocie 3 987 214,78 zł, co pozwoli przeznaczyć uwolnione środki na nowe projekty.

Podpisano również umowę na dofinansowanie kluczowych działań z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej – zakupione zostaną agregaty prądowłocze, kontenery, mobilna stacja uzdatniania wody, beczkowóz, pompy oraz wieża oświetleniowa, co znacząco wzmocni gotowość gminy na wypadek sytuacji kryzysowych.

Nowe obiekty sportowe, drogi i infrastruktura społeczna

Gmina uzyskała dofinansowanie 1 607 500 zł na budowę kompleksu „Orlik 2025” wraz ze skateparkiem w Bratkowicach. Inwestycja o wartości 3 382 191 zł obejmuje boiska, zaplecze szatniowe, oświetlenie i monitoring.

Zrealizowano i kontynuowane są inwestycje drogowe w Błędowej Zgłobieńskiej oraz w Świlczy finansowane m.in. z dotacji Urzędu Marszałkowskiego (140 000 zł). Trwa również modernizacja pracowni kulinarnej w ŚDS Woliczka realizowana z dofinansowaniem PFRON w wysokości 147 812 zł.

Edukacja i kultura

W Szkołach Podstawowych w Rudnej Wielkiej i Świlczy odbyły się dwa kolejne spotkania w ramach projektu „Z Marszałkiem Piłsudskim o historii”, łączące naukę poezji z warsztatami tanecznymi oraz zajęcia chemiczno-fizyczne

ne z myślą Ignacego Paderewskiego. W wydarzeniu uczestniczyli uczniowie, nauczyciele oraz przedstawiciele instytucji oświatowych. Zastępca Wójta, Seweryn Kornak, został powołany do Rady Rozwoju Obszaru Gospodarczego w Mielcu – to ważny krok wzmacniający współpracę gminy z sektorem przedsiębiorczości.

Nowe defibrylatory w Gminie Świlcza

Na wniosek Radnych Gminy Świlcza z Bratkowic, Trzciany i Błędowej Zgłobieńskiej zakupiono 3 nowoczesne defibrylatory AED iPAD (ME PAD) CU SP1 wraz z szafkami DefibSafe 3 (DS3),

Ksara Zbigniew Pastuła o wartości 627 780,80 zł brutto, której zakres obejmuje przebudowę i remont kuchni z zapleczem, dostawę i montaż nowego wyposażenia gastronomicznego i modernizację instalacji gazowej i elektrycznej.

Trwają prace na drogach gminnych!

Obecnie prowadzone są roboty na odcinkach: Bratkowice – Koniec, Bratkowice – Zalew, Mrowla – Otoka, Mrowla – Lasek, Rudna Wielka – PKP, Rudna Wielka – Delikatesy Centrum. Prace mają na celu zwiększenie bezpieczeństwa kierowców i pieszych, a także poprawę komfortu jazdy.

które zostały zamontowane na budynkach OSP w Bratkowicach, GCKSiR w Trzcianie oraz na budynku Domu Ludowego w Błędowej Zgłobieńskiej. Wartość inwestycji to 24 000,00 zł brutto. To krok w stronę większego bezpieczeństwa mieszkańców i szybkiej reakcji w nagłych przypadkach!

Przebudowa i remont pomieszczeń kuchni z zapleczem oraz modernizacja instalacji gazowej i elektrycznej

18 listopada 2025 r. Wójt Dawid Homa podpisał umowę z firmą F.U.H.

Podsumowanie XIX, XX i XXI Sesji Rady Gminy Świlcza – kluczowe decyzje i działania na rzecz rozwoju gminy

W ostatnich tygodniach odbyły się trzy sesje Rady Gminy Świlcza IX kadencji – XIX, XX oraz XXI. Radni podjęli szereg uchwał dotyczących funkcjonowania gminy, finansów, inwestycji oraz współpracy międzygminnej. Poniżej prezentujemy najważniejsze ustalenia.

XIX Sesja Rady Gminy Świlcza – 29 września 2025 r.

Podczas sesji radni skupili się na kwestiach finansowych i środowiskowych. Najważniejsze decyzje obejmowały:

Finanse i inwestycje

- Zwiększenie dochodów budżetu w związku z pozyskaniem środków z Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej na projekt poprawy bezpieczeństwa i lokalnych systemów reagowania kryzysowego.
- Wprowadzenie do budżetu środków na realizację projektu „Świlcza dla czystej przyszłości” dotyczącego kompleksowego systemu gospodarowania odpadami.

Polityka lokalna i środowisko

- Uchwalenie Programu współpracy gminy z organizacjami pozarządowymi.
- Podjęcie uchwał w sprawie dzierżawy gruntów w Mrowli (eksploatacja kruszywa) oraz w Świlczy (prowadzenie pasieki szkolnej).
- Przyjęcie „Programu Ochrony Środowiska na lata 2025-2028 z perspektywą do 2032 r.”
- Uregulowanie zasad funkcjonowania rachunków dochodów jednostek budżetowych oraz zasad wypłaty diet dla radnych i sołtysów.

XX Sesja Rady Gminy Świlcza – 27 października 2025 r.

Sesja poświęcona była przede wszystkim finansom, inwestycjom oraz nowym projektom infrastrukturalnym.

Najważniejsze uchwały:

- Zwiększenie dochodów budżetu o 3 987 214,78 zł – refundacja kosztów inwestycji kanalizacyjno-wodnej realizowanej w latach 2022-2024. Środki zostaną przeznaczone na bieżące i ma-

jątkowe zadania gminy oraz jako wkład własny do projektów unijnych.

- Wprowadzenie dodatkowych 729 300 zł na budowę nowego boiska sportowego w ramach programu Olimpia.
- Aktualizacja Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2025-2031.

- Ustalenie wynagrodzenia Wójta zgodnie z nowym rozporządzeniem Rady Ministrów.
- Przyjęcie uchwał intencyjnych dotyczących projektów w ramach Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego, m.in.: odnowa parku podworskiego w Bratkowicach (ścieżki, tężnia, mała architektura), odrestaurowanie Regionalnego Domu Tradycji Ludowych w Trzcinie, rozwój Gminnego Centrum Kultury, Sportu i Rekreacji oraz jego filii.

XXI Nadzwyczajna Sesja Rady Gminy Świlcza – 30 października 2025 r.

Sesja dotyczyła przede wszystkim gospodarki odpadami.

Kluczowa decyzja: Radni wyrazili zgodę na zawarcie porozumienia międzygminnego z Gminą Dębica w sprawie przekazania zadania zagospodarowania odpadów komunalnych oraz odpadów budowlanych i rozbiórkowych. Obsługę techniczną zadania zapewni Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami Sp. z o.o. w Paszcznie.

Wójt Dawid Homa podkreślił, że porozumienie to ważny krok pozwalający ograniczyć koszty systemu gospodarowania odpadami i utrzymać obowiązujące od 2024 roku stawki dla mieszkańców – bez konieczności rezygnacji z innych zadań własnych gminy.

Podsumowanie:

Trzy ostatnie sesje Rady Gminy Świlcza przyniosły:

- znaczące zwiększenie dochodów budżetu,
- wprowadzenie nowych inwestycji w sport, kulturę i infrastrukturę,
- działania wzmacniające bezpieczeństwo i ochronę środowiska,
- ważne decyzje dotyczące systemu gospodarki odpadami,

- rozwój współpracy lokalnej i regionalnej.

Gmina konsekwentnie podejmuje działania ukierunkowane na stabilny rozwój, poprawę jakości życia mieszkańców i pozyskiwanie nowych środków zewnętrznych.

Pierwsze posiedzenie Młodzieżowej Rady Gminy Świlcza VII kadencji

24 października w Gminnym Centrum Kultury, Sportu i Rekreacji – filii w Świlczy odbyło się pierwsze posiedzenie Młodzieżowej Rady Gminy Świlcza VII kadencji. Było to wydarzenie o szczególnym znaczeniu dla młodzieży z terenu gminy, rozpoczynające nowy etap w działalności samorządowej młodych mieszkańców.

Najważniejszym punktem obrad było uroczyste ślubowanie nowych radnych oraz wręczenie zaświadczeń o wyborze, którego dokonali Wójt Gminy Świlcza Dawid Homa oraz Przewodnicząca Rady Gminy Joanna Wdowik-Mika. Młodzi radni oficjalnie rozpoczęli tym samym swoją kadencję.

Podczas posiedzenia przeprowadzono również wybory prezydium Młodzieżowej Rady Gminy:

- Przewodniczący: Szymon Ryba – uczeń SP nr 1 im. Kard. S. Wyszyńskiego w Bratkowicach
- Wiceprzewodnicząca: Oliwia Bułas – uczennica SP im. Stanisława Dąbskiego w Rudnej Wielkiej

- Sekretarz: Maja Górską – uczennica SP nr 2 im. Św. Jana Pawła II w Bratkowicach.

W skład komisji skrutacyjnej weszli: Julia Dworak, Natalia Daleka, Franciszek Uszyński oraz Kacper Rzepka, którzy czuwali nad prawidłowym przebiegiem wyborów.

Do czasu powołania nowego prezydium obrady prowadziła Przewodnicząca Rady Gminy Świlcza, Joanna Wdowik-

Mika, przybliżając młodzieży zasady działania organu, jego kompetencje oraz rolę w kształtowaniu lokalnej społeczności.

Podczas spotkania głos zabrali również:

- Wójt Gminy Świlcza – Dawid Homa, który podkreślił znaczenie aktywności obywatelskiej młodych ludzi,
- dotychczasowy opiekun MRG – Damian Trala, dziękując za lata współpracy,

- mecenas Marcin Rupar, który omówił podstawy prawne funkcjonowania rady.

Nowym opiekunem Młodzieżowej Rady Gminy został radny Łukasz Kitwus Litwa, który będzie wspierał młodych radnych w realizacji ich inicjatyw i projektów.

Wydarzenie zakończyło się gratulacjami i życzeniami sukcesów dla wszystkich członków rady. To początek kolejnej kadencji młodych liderów, którzy poprzez swoją aktywność chcą działać na rzecz społeczności lokalnej i rozwijać życie publiczne w Gminie Świlcza.

Serdecznie gratulujemy radnym VII kadencji i życzymy owocnej pracy na rzecz młodzieży i całej gminy!

Gmina Świlcza doceniona na wielu polach – nagrody, wyróżnienia i nowe inicjatywy

Ostatnie tygodnie przyniosły Gminie Świlcza szereg prestiżowych wyróżnień, które potwierdzają dynamiczny rozwój samorządu, jego silną pozycję w regionie oraz rosnącą rozpoznawalność w obszarach gospodarki, kultury i współpracy lokalnej.

Nagroda „Lider Zrównoważonego Rozwoju” dla Gminy Świlcza

Podczas XII Kongresu Przedsiębiorczości, który odbył się w zabytkowej Hali Stulecia we Wrocławiu, Gmina Świlcza została uhonorowana prestiżowym tytułem „Lider Zrównoważonego

Rozwoju”. W imieniu Gminy nagrodę odebrali:

- Wójt Gminy Świlcza – Dawid Homa,
- Przewodnicząca Rady Gminy – Joanna Wdowik-Mika,
- Radny Gminy Świlcza – Łukasz Litwa.

Wyróżnienie to jest wyrazem uznania dla konsekwentnych działań samorządu w obszarze zrównoważonego rozwoju, wspierania lokalnej przedsiębiorczości oraz tworzenia warunków przyjaznych mieszkańcom i inwestorom.

Podczas kongresu Wójt Dawid Homa udzielił również wywiadu redaktorowi Przemysławowi Talkowskiemu, dzieląc się dobrymi praktykami i inspiracjami z zakresu zarządzania gminą i budowania lokalnego potencjału.

Zastępca Wójta w Radzie Rozwoju Obszaru Gospodarczego w Mielcu

Kolejnym powodem do dumy jest powołanie Seweryna Kornaka, Zastępcy Wójta Gminy Świlcza, do Rady Rozwoju Obszaru Gospodarczego w Mielcu. To ważne wyróżnienie podkreślające aktywną rolę Gminy Świlcza w regionalnych inicjatywach gospodarczych.

Obecność przedstawiciela gminy w tym gremium otwiera nowe możliwości współpracy, wymiany doświadczeń oraz rozwoju terenów inwestycyjnych. To również potwierdzenie, że Gmina Świlcza jest postrzegana jako silny, stabilny i perspektywiczny partner dla przedsiębiorców oraz instytucji wspierających biznes.

Kapela „Moja Scheda” z wyróżnieniem w konkursie „Nasze Dobre Podkarpackie”

Podczas gali konkursu „Nasze Dobre Podkarpackie”, która odbyła się w Hotelu Prezydenckim w Rzeszowie, wyróżnienie odebrała kapela „Moja Scheda” działająca przy Gminnym Centrum Kultury, Sportu i Rekreacji w Świlczy z siedzibą w Trzcianie. Nagrodę w imieniu zespołu odebrali:

- Wójt Dawid Homa,
- Justyna Drozd-Ochał,
- Kacper Czech.

„Moja Scheda” to pełen energii i pasji zespół folklorystyczny, który od lat zachwyca publiczność autentycznością, przywiązaniem do tradycji i wysokim poziomem artystycznym. Grupa zdobywa uznanie nie tylko na Podkarpaciu, lecz także podczas występów poza regionem.

Serdeczne gratulacje kierowane są szczególnie do Justyny Drozd-Ochał,

Wyróżnienie dla kapeli „Moja Scheda”

Posiedzenie zespołu ds Parku w Rudnej Wielkiej

Delegacja z Komarna

która od 2019 roku z powodzeniem prowadzi kapelę, a także do Agnieszki Draus, opiekunki grupy oraz Adama Majki, Dyrektora GCKSiR – jednostki, przy której działa zespół.

Gmina, która rozwija się w wielu kierunkach

Otrzymane nagrody i wyróżnienia potwierdzają, że Gmina Świlcza jest miejscem aktywnym, nowoczesnym i otwartym na współpracę. Samorząd inwestuje zarówno w rozwój gospodarczy, jak i w kulturę oraz integrację społeczną, doceniając znaczenie lokalnych liderów, przedsiębiorców, artystów i młodzieży.

Dzięki wspólnym działaniom mieszkańców, władz gminy oraz instytucji współpracujących, Świlcza umacnia swoją pozycję jako gmina dynamiczna, przyjazna i ambitna – gotowa na kolejne wyzwania i sukcesy.

Spotkanie z Wiceministrem Rasiem

Obchody Narodowego Święta Niepodległości w Bratkowicach

„Naród, który nie zna swojej przeszłości, ginie i nie buduje przyszłości” – te słowa Jana Pawła II wyjątkowo mocno wybrzmiewają 11 listopada, kiedy cała Polska obchodzi Narodowe Święto Niepodległości. To dzień szczególny, niosący w sobie pamięć o trudnej drodze do wolności, ale też dumę z jedności i siły naszego narodu. Po 123 latach zaborów Polska powróciła na mapę Europy, a my – współcześni – z wdzięcznością wspominamy tych, którzy swoją odwagą i determinacją wywalczyli nam niepodległy kraj. Obchody tego ważnego święta w naszej gminie również miały wyjątkowy charakter, łącząc pokolenia we wspólnym przeżywaniu historii i patriotyzmu.

11 listopada 2025 roku, w 107. rocznicę odzyskania przez Polskę Niepodległości, mieszkańcy Bratkowic oraz przedstawiciele Samorządu Gminy Świlcza z Wójtem Dawidem Homą na czele, a także członkowie organizacji społecznych licznie zgromadzili się, by wspólnie uczcić jedno z najważniejszych świąt narodowych. Uroczystości rozpoczęły się Mszą Świętą w intencji Ojczyzny odprawioną w miejscowym kościele parafialnym przez ks. proboszcza Józefa Książka oraz ks. Jacka Lewickiego. Uroczystą homilię wygłosił ks. Tadeusz Kawalec, który w swoim kazaniu podkreślił znaczenie wolności i odpowiedzialności za przyszłość kraju, przypominając, że niepod-

ległość to dar, który wymaga troski, jedności i codziennej pracy dla dobra wspólnego.

Po zakończeniu nabożeństwa uczestnicy w uroczystym pochodzie przemaszewowali pod pomnik poległych za Ojczyznę. Tam, przy dźwiękach *Mazurka Dąbrowskiego*, złożono kwiaty i zapalono znicze jako wyraz wdzięczności wobec tych, którzy oddali życie za wolność Polski. W atmosferze zadumy i szacunku przedstawiciele samorządu, szkół, organizacji i instytucji lokalnych oddali hołd bohaterom narodowym.

Kwiaty pod pomnikiem złożyły delegacje:

- Wójt Gminy Świlcza Dawid Homa, zastępca wójta Seweryn Kornak oraz Przewodnicząca Rady Gminy Joanna Wdowik-Mika,
- Radni Gminy Świlcza: Paweł Kwocka, Krzysztof Marek i Marcin Górski,
- Rada Sołecka Bratkowic: Monika Piątek, Krzysztof Bułatek i Mirosław Wiech,
- Towarzystwo Miłośników Ziemi Bratkowickiej z prezes Katarzyną Wdowik,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Bratkowicach na czele z Krzysztofem Plizgą,
- Niepubliczna Szkoła Podstawowa im. Żołnierzy Armii Krajowej – Monika Stobierska i Agata Zdun-Słowik,
- Przedstawiciele Szkoły Podstawowej nr 1 im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Szkoły Podstawowej nr 2 im. Jana Pawła II oraz Przedszkola Publicznego w Bratkowicach,
- Dzienny Dom Pomocy w Bratkowicach,
- Koło Gospodyń Wiejskich na czele z Marią Nowożeńską.

Po złożeniu kwiatów przedstawiciele Samorządu Gminy Świlcza, Towarzystwa Miłośników Ziemi Bratkowickiej oraz organizacji społecznych zapalili również znicze przy pomniku poległych oraz na grobach upamiętniających pomordowanych mieszkańców Bratkowic i żołnierzy, którzy oddali życie za Ojczyznę. Chwila ciszy i blask płonących zniczy stały się symbolicznym gestem pamięci o tych, dzięki którym Polska mogła się odrodzić.

Na zakończenie uroczystości wszyscy zgromadzeni wspólnie odśpiewali „Rotę”, a wcześniej, przed rozpoczęciem składania kwiatów, rozbrzmiał dumnie Hymn Polski.

Wspólna modlitwa, patriotyczne pieśni i obecność wielu pokoleń bratkowiczów stworzyły atmosferę refleksji i jedności. Wydarzenie było wyrazem głębokiego przywiązania mieszkańców do historii, tradycji i wartości, które od ponad wieku budują tożsamość naszego narodu.

Ćwiczenia z ochrony ludności i obrony cywilnej – Świlcza 2025

W dniu 15 listopada 2025 r., w godz. 8:00-14:00, w Pawilonie Sportowym w Trzcinie (GCKSiR w Świlczy) odbyły się ćwiczenia sztabowe w formie gry decyzyjnej pod nazwą „Realizacja zadań związanych z ochroną ludności”. Było to jedno z kluczowych wydarzeń tegorocznych działań szkoleniowych w zakresie bezpieczeństwa i zarządzania kryzysowego na terenie gminy.

Sztab został zwołany przez Wójta Gminy Świlcza – Dawida Homę, natomiast kierownikiem ćwiczeń był Seweryn Kornak, zastępca Wójta. Prace sztabu prowadzone były w budynku pawilonu sportowego, gdzie zebrano wszystkie służby i instytucje odpowiedzialne za reagowanie na sytuacje kryzysowe.

Nad prawidłowym przebiegiem manewrów czuwali przedstawiciele Komendy Miejskiej PSP w Rzeszowie:

- mł. bryg. Bartłomiej Bieniasz – Zastępca Naczelnika Wydziału Operacyjnego KM PSP
- st. kpt. Jan Czerwonka – Wydział Operacyjny KM PSP
- st. kpt. inż. Marcin Bieniek – Dowódca JRG Nr 3 w Rzeszowie wraz z oficerami PSP

W ćwiczeniach uczestniczyli również przedstawiciele kluczowych służb i jednostek:

- Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego

- Wszystkie jednostki OSP z terenu Gminy Świlcza
- Komisariat Policji w Świlczy (KMP Rzeszów)
- Straż Gminna w Świlczy.

Podczas manewrów przećwiczono reakcję na potencjalne zagrożenia, które mogą wystąpić na terenie gminy, takie jak: powódź, silna wichura, poważny wypadek drogowy.

W trakcie ćwiczeń jednostki OSP wzajemnie napełniały rękaw przeciwpowodziowy, którego celem było doskonalenie procedur przeciwpowodziowych oraz współdziałania.

Ćwiczone koordynację działań ratowniczych na miejscu symulowanego wypadku z udziałem czterech osób poszkodowanych, obejmująca ocenę sytuacji, zabezpieczenie miejsca zdarzenia, segregację medyczną oraz udzielanie pierwszej pomocy.

Ćwiczenia pozwoliły na sprawdzenie skuteczności podejmowanych działań, przeanalizowanie procedur i poprawę koordynacji pomiędzy poszczególnymi służbami.

Podsumowania manewrów, wraz z Wójtem, dokonał st. bryg. Andrzej Wantrich – Komendant Miejski PSP w Rzeszowie, który pozytywnie ocenił pracę sztabu oraz jednostek OSP, podkreślając, że wszystkie działania przebiegły sprawnie, profesjonalnie i zgodnie z przyjętymi założeniami.

X Jubileuszowy Koncert Patriotyczny w Bratkowicach – święto muzyki i polskiej tradycji

23 listopada 2025 r. w Bratkowicach odbył się X Jubileuszowy Koncert Patriotyczny, który zgromadził miłośników muzyki i patriotycznych wartości. Organizatorami wydarzenia byli: Chór Męski Resonantae, Parafia pw. św. Jana

Chrzciela w Bratkowicach oraz Towarzystwo Miłośników Ziemi Bratkowickiej, a honorowy patronat nad koncertem objęli Dawid Homa – Wójt Gminy Świlcza oraz Krzysztof Jarosz – Starosta Rzeszowski. Tradycją już 10-letnią są koncerty patriotyczne w bratkowickim kościele. Rokrocznie przyciągają małych i dużych, młodszych i starszych na pełne emocje wykonania piosenek i pieśni patriotycznych. Zawsze w ciekawych aranżacjach, w wykonaniu zaproszonych chórów, męskich, mieszanych, z okolicy bliższej i dalszej.

Na scenie wystąpiły wybitne zespoły i soliści, tworząc niezapomnianą muzyczną ucztę:

- Chór Męski Resonantae,
- Chór Służb Mundurowych z Rzeszowa,
- Orkiestra ArtEnsemble Resovia

oraz soliści: Anna Maria Balawender, Karolina Pilecka, Jakub Pięta i Paweł Jędrzejowski.

Pod batutą dr hab. Anny Marek-Kamińskiej, prof. UR, zespoły wykonały zarówno znane, jak i mniej popularne piosenki powstańcze i patriotyczne, m.in.: „Mała Dziewczynka z AK”, „Serce w plecaku”, „Marsz Pierwszej Dywizji Pancernej”, „Warszawskie dzieci”.

Koncert prowadził Bogdan Wójcik, prezes chóru Resonantae, a podziękowania dla wykonawców i organizatorów wręczali osobiście Dawid Homa oraz Krzysztof Jarosz. Pani prof. Anna Marek – Kamińska została obdarowana bukietem kwiatów a członkowie orkiestry i soliści czerwoną różą. Kwiaty były symbolem wdzięczności i uznania dla muzyków.

Wydarzenie nie byłoby możliwe bez wsparcia sponsorów: Bożeny i Andrzeja Zabawskich – Usługi Gazowo-Sanitarnie AiB, PHU Kruszgeo SA, Agroma SA, Gminy Świlcza, Starostwa Powiatowego, Parafii pw. Św. Jana Chrzciela w Bratkowicach, Hotelu i Restauracji „Zacisze”, Moniki Piątek oraz Tomasza Wojtona, którzy swoim zaangażowaniem przyczynili się do sukcesu jubileuszowego koncertu.

X Jubileuszowy Koncert Patriotyczny w Bratkowicach był wyjątkową okazją do celebrowania muzyki chóralnej i symfonicznej oraz do wspólnego przeżywania polskiej historii i wartości patriotycznych. To wydarzenie po raz kolejny udowodniło, że Bratkowice są miejscem, gdzie muzyka i tradycja idą ramię w ramię, inspirując kolejne pokolenia.

Anna Pyra

Wyróżnienie z okazji Dnia Pracownika Socjalnego

27 listopada 2025 r. w Podkarpackim Urzędzie Wojewódzkim w Rzeszowie odbyła się uroczysta gala z okazji Dnia Pracownika Socjalnego, podczas której uhonorowano pracowników pomocy społecznej z całego regionu. Wśród tegorocznych wyróżnionych znalazł się Zespół Wypożyczalni Sprzętu Rehabilitacyjnego, Pielęgniacyjnego i Wspomagającego w Świlczy, działający w strukturach Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Wypożyczalnia, która
zmieniła jakość życia
mieszkańców

Wypożyczalnia funkcjonuje od 2017 roku i powstała w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego 2014-2020. Od początku jej misją jest ułatwianie mieszkańcom funkcjonowania w warunkach domo-

wych poprzez zapewnienie bezpłatnego dostępu do profesjonalnego sprzętu rehabilitacyjnego, pielęgniacyjnego i wspomagającego.

Na przestrzeni lat działalność liczba wypożyczeń systematycznie rosła, co potwierdza stale zwiększające się zapotrzebowanie na tę formę wsparcia. W 2017 roku mieszkańcy dokonali 95 wypożyczeń sprzętu, natomiast w 2024 roku, już 235. W 2025 roku tylko do października, zanotowano ich 201.

Zespół Wypożyczalni nie ogranicza się jedynie do wydawania sprzętu. Pracownicy organizują jego transport, montaż oraz instruktaż użytkowania. Co ważne, instruktaż prowadzi wykwalifikowany rehabilitant, który nie tylko prezentuje sposób obsługi urządzeń, ale także udziela wskazówek do-

tyczących ich bezpiecznego i efektywnego wykorzystania w procesie domowej rehabilitacji. Dzięki temu wsparcie trafia również do osób samotnych i o ograniczonej mobilności.

Wypożyczalnia współpracuje z pracownikami socjalnymi, służbą zdrowia i jednostkami organizacyjnymi gminy, tworząc spójną sieć wsparcia środowiskowego. Co istotne, działalność wypożyczalni jest kontynuowana także po zakończeniu finansowania projektowego – obecnie ze środków własnych gminy, co potwierdza jej znaczenie społeczne i realne zapotrzebowanie mieszkańców.

Docenienie ważnej roli
w lokalnym systemie
pomocy społecznej

Wyróżnienie przyznane przez Wojewodę Podkarpackiego jest wyrazem uznania dla profesjonalizmu, empatii i zaangażowania Zespołu Wypożyczalni w Świlczy. Ich praca znacząco przyczynia się do likwidacji barier społecznych, integracji mieszkańców oraz rozwoju nowoczesnych form wsparcia środowiskowego.

Codziennosc Seniorów z Dziennego Domu Pomocy w Bratkowicach

Jeśli ktoś wyobraża sobie jesień życia jako czas ciszy i monotonii, wystarczy jedna wizyta w Dziennym Domu Pomocy w Bratkowicach, by zweryfikować te wyobrażenia. Tutaj dni potrafią być bardziej wypełnione, niż kalendarze niejednego dwudziestolatka, a energia uczestników udziela się każdemu, kto przekracza próg placówki.

Codziennosc, która wciąga: rytm tygodnia

Zglądając tu rano, można odnieść wrażenie, że Dom działa jak dobrze zgra-

To właśnie różnorodność zajęć stanowi jeden z największych atutów bratkowickiego DDP. Seniorzy nie tylko rozwijają swoje pasje, ale także odkrywają zupełnie nowe – często z uśmiechem przyznając, że na wiele rzeczy wcześniej „nie było czasu”.

Kreatywnosc bez ograniczeń

Sztuka w Bratkowicach ma się świetnie – i to w wielu formach. Na zajęciach artystycznych powstają prace z papieru ryżowego, powerteksu, gliny, farb i mate-

wchodzi pani Wanda Dziedzic, wiadomo, że będzie to dzień pełen twórczego skupienia, kolorowych kompozycji i pracy, która uczy cierpliwości. A kiedy pojawia się Zbyszek Lis – glina zaczyna zamieniać się w prawdziwe małe dzieła sztuki.

W codziennym harmonogramie równie ważne miejsce zajmują zajęcia teatralne. Seniorzy z Bratkowic nie raz udowodnili, że scena to dla nich nie tylko rozrywka, ale i sposób na wyrażanie siebie. Humorystyczne spektakle, przygotowywane z dużą dbałością o szczegóły, cieszą się powodzeniem zarówno podczas uroczystości w placówce, jak i podczas dużych wydarzeń, takich jak pikniki organizowane w gminie.

Muzyka i ruch

Miłość do muzyki to znak rozpoznawczy tego miejsca. Wystarczy wspomnieć wspólne śpiewanie przy akordeonie pana Janusza Tabisia, które potrafi zamienić zwykłe przedpołudnie w małą potańcówkę. Zajęcia muzyczne są jednocześnie relaksem i treningiem pamięci, a wspólne występy przed publicznością dają ogrom satysfakcji.

Nie brakuje też ruchu. Choreoterapia i zajęcia wspierające sprawność fizyczną sprawiają, że seniorzy nie tylko czują się lepiej, ale też są bardziej świadomi swojego ciała. Ruch, nawet ten delikatny, w połączeniu z muzyką daje efekty, które wielu uczestników z dumą zauważa w swojej codzienności.

na orkiestra, w której każdy dzień ma swój własny rytm. Poniedziałki upływają pod znakiem teatru i malarstwa – jedni ćwiczą dykcję i pracę z tekstem, inni pochylają się nad płótnem, tworząc obrazy pełne kolorów i emocji. We wtorki słyszeć muzykę i śmiech, bo tego dnia odbywają się zajęcia wokalne oraz spotkania z zakresu wizażu, które pozwalają poczuć się pięknie i pewnie – nie tylko na scenie. Środy to prawdziwe święto kreatywności: odbywają się warsztaty artystyczne, a także choreoterapia, która łączy ruch, muzykę i dobry humor. Z kolei czwartki poświęcone są ćwiczeniom wspierającym sprawność fizyczną oraz spotkaniom z psychologiem – czasowi na rozmowę, refleksję i dbanie o samopoczucie.

riałów, o których niejedna młoda osoba nie ma pojęcia. Seniorzy chętnie uczestniczą zarówno w warsztatach prowadzonych przez edukatorów, jak i w zajęciach z wolontariuszami. Gdy w progi DDP

W drogę! – czyli wycieczki duże i małe

Seniorzy z Bratkowic nie ograniczają się do czterech ścian. Wyjazdy do kina, spektakle teatralne, koncerty w Filharmonii Podkarpackiej oraz wycieczki turystyczno-krajoznawcze to stały element ich kalendarza. Szczególnym zainteresowaniem cieszyły się wyjazdy do Przemyśla i Kalwarii Paławskiej, które łączyły

Święta, uroczystości i wspólne tradycje

Rok w Dziennym Domu Pomocy to również liczne wydarzenia, które łączą społeczność. Święto Babci i Dziadka, Dzień Rodziny, uroczystości patriotyczne, obchody Międzynarodowego Dnia Seniora czy wspólna Wigilia – każda z tych okazji jest przygotowywana z sercem i zaangażowaniem.

Spotkania, które budują wspólnotę

Życie w DDP to jednak nie tylko zajęcia – to również ludzie, którzy tu przychodzą, aby podzielić się wiedzą i doświadczeniem. W ciągu roku seniorzy spotkali się m.in. z pracownikami GOPS-u, przedstawicielami Straży Gminnej, sołtysiem Bratkowic, strażakami z OSP Bratkowice, leśniczym oraz przedstawicielem Koła Łowieckiego, pracownikiem Polskiego Radia Rzeszów czy pracownikiem kolei. Każde ze spotkań wносиło coś nowego: od ważnej wiedzy o bezpieczeństwie, po inspirujące historie i rozmowy, które na długo zostają w pamięci.

Ważnym elementem codzienności są także relacje międzypokoleniowe. Przedszkolaki i uczniowie szkół odwiedzają seniorów regularnie, a wspólne zabawy i rozmowy to coś, na co obie strony zawsze bardzo czekają.

zwiedzanie z chwilami zadumy i zachwytu nad pięknem regionu oraz wycieczka do Lublina i Rudnika nad Sanem, gdzie uczestnicy mieli okazję obejrzyć rękodzieło lokalnych twórców oraz poznać proces powstawania wiklinowych wyrobów. Podróże, nawet te niedalekie, dają coś jeszcze – poczucie bycia razem. Wspólne przeżycia, śmiech w autobusie i rozmowy podczas przerwy na kawę tworzą coś, czego nie da się zastąpić.

Część artystyczna przygotowywana przez Seniorów cieszy się szczególnym uznaniem, bo oprócz estetyki niesie ze sobą coś najważniejszego – autentyczność i szczerą emocji.

Miejsce, które tętni życiem

Kiedy spojrzeć na to wszystko jako całość, widać jedno: Dzienny Dom Pomocy w Bratkowicach to nie jest „instytucja opiekuńcza” w klasycznym rozumieniu. To przestrzeń spotkań, pasji, rozmów i działania. Miejsce, w którym można odkryć nowe talenty, nawiązać przyjaźnie i po prostu – dobrze żyć.

Każdy dzień przynosi tu coś innego. Czasem jest to głośny śmiech na próbie teatralnej, czasem skupienie przy malowaniu, a czasem niepozorna rozmowa przy kawie, która potrafi poprawić humor skuteczniej, niż niejedna terapia.

Jedno jest pewne – życie seniorów w Bratkowicach jest pełne kolorów, a nadchodzące miesiące z pewnością przyniosą kolejne pomysły, wyzwania i powody do uśmiechu.

Przeciw przemocy – wspólna odpowiedzialność całej społeczności

GOPS w Świlczy wzmacnia działania na rzecz bezpieczeństwa mieszkańców

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świlczy od wielu lat konsekwentnie rozwija inicjatywy mające na celu budowanie bezpiecznego i przyjaznego środowiska dla wszystkich mieszkańców gminy – dzieci, młodzieży, dorosłych i seniorów. Podejmowane działania obejmują edukację, profilaktykę, wsparcie w sytuacjach rodzinnych i kryzysowych, a przede wszystkim wzmacnianie świadomości społecznej dotyczącej przeciwdziałania przemocy.

W ostatnich miesiącach szczególne znaczenie miało aktywne włączenie się gminnych instytucji w ogólnopolską kampanię „Dzieciństwo bez przemocy”, której celem jest zwiększenie wrażliwości społecznej na problem krzywdzenia najmłodszych.

Ogólnopolska kampania „Dzieciństwo bez przemocy” – dlaczego jest potrzebna?

Kampania przypomina, że odpowiedzialność za bezpieczeństwo dzieci spoczywa na całej dorosłej społeczności. Jej główne założenia to:

- zwiększanie świadomości na temat przemocy wobec dzieci,
- edukowanie dorosłych w zakresie reagowania na sygnały krzywdzenia,
- wzmacnianie kompetencji dotyczących bezpieczeństwa cyfrowego,
- promowanie empatii, otwartości i szacunku w rodzinach oraz instytucjach.

Włączenie się GOPS w Świlczy w tę inicjatywę pokazuje, jak istotna jest ochrona najmłodszych i tworzenie środowiska, w którym każde dziecko ma szansę na bezpieczny, pełny wsparcia rozwój.

Kulminacją działań w Gminie Świlcza było podświetlenie 19 listopada 2025 r. kilku budynków na czerwono – kolorem, który w kampanii symbolizuje sprzeciw wobec przemocy. Ta wyrazista iluminacja miała zwrócić uwagę na problem krzywdzenia dzieci, szczególnie przemocy mniej widocznej: psychicznej, emocjonalnej czy internetowej.

W wydarzeniu udział wzięli:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świlczy,
- Środowiskowa Świetlica Socjoterapeutyczna w Świlczy,
- Gminny Klub Seniora w Trzcinie,
- Dzienny Dom Pomocy w Bratkowicach,
- Zespół Szkół w Dąbrowie,
- Szkoła Podstawowa nr 1 w Bratkowicach.

Tak szeroka współpraca potwierdza, że przeciwdziałanie przemocy jest wspólną sprawą całej społeczności lokalnej.

Świetlica Socjoterapeutyczna – nauka bezpieczeństwa od najmłodszych lat

Środowiskowa Świetlica Socjoterapeutyczna w Świlczy aktywnie wspiera

rozwój emocjonalny i społeczny dzieci oraz młodzieży. W ramach kampanii zrealizowała liczne działania, m.in.:

- podpisanie manifestu „Jestem sojusznikiem kampanii dzieciństwo bez przemocy”,
- rozmieszczenie plakatów informacyjnych w placówce i internecie,
- przeprowadzenie zajęć „Dzieciaki sieciaki” dotyczących właściwego korzystania z sieci,
- spotkania z przedstawicielem Policji poświęcone cyberprzemocy, bezpieczeństwu cyfrowemu i reagowaniu na zagrożenia.

Inicjatywy te miały na celu wzmacnianie kompetencji cyfrowych dzieci i rodziców oraz budowanie świadomych postaw w obszarze korzystania z mediów społecznościowych.

Edukacja w szkołach to fundament skutecznej profilaktyki

Szkoły na terenie gminy realizują działania profilaktyczne, które obejmują:

- obchody Dnia Praw Dziecka,
- lekcje dotyczące emocji, komunikacji i rozwiązywania konfliktów,
- warsztaty z zakresu cyberbezpieczeństwa,
- współpracę z pedagogami, psychologami i Policją,
- kampanie informacyjne dla uczniów i rodziców.

Czerwone podświetlenie budynków szkolnych stało się okazją do rozmów z młodzieżą o symbolice tej barwy oraz było przypomnieniem, że reagowanie na przemoc to przede wszystkim rola dorosłych – nauczycieli, rodziców i opiekunów.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świlczy dba również o bezpieczeństwo osób starszych, które narażone są na przemoc psychiczną, ekonomiczną czy zaniedbanie. W dniu 12 czerwca 2025 r. w Dziennym Domu Pomocy w Bratkowicach odbyło się wydarzenie poświęcone Światowemu Dniu Świadomości Znęcania się nad Osobami Starszymi, które przypada na 15 czerwca. Podczas spotkania:

- omówiono formy przemocy wobec seniorów,
- przedstawiono instytucje udzielające wsparcia,
- zaprezentowano sposoby reagowania w sytuacjach zagrożenia,
- zwrócono uwagę na nadużycia finansowe i manipulacje.

Podobne działania przeprowadzono w Gminnym Klubie Seniora w Trzcionce, gdzie uczestnicy poznawali swoje prawa oraz uczyli się rozpoznawać sygnały niebezpieczeństwa.

„Pomagając sobie – pomożemy innym” – Gmina Świlcza realizuje projekt wspierający specjalistów pracujących z przemocą domową

W 2025 roku Gmina Świlcza otrzymała dotację na realizację projektu „Pomagając sobie – pomożemy innym”, finansowanego ze środków Ministerstwa do Spraw Równości. Inicjatywa realizo-

wana jest w ramach Programu Ochrony i Wsparcia jednostek samorządu terytorialnego w przeciwdziałaniu przemocy domowej jako przemocy ze względu na płeć”. Projekt stanowi odpowiedź na rosnące potrzeby specjalistek i specjalistów pracujących na co dzień z osobami doświadczającymi przemocy oraz z osobami stosującymi przemoc.

Praca z osobami uwięzłymi w przemoc domową, niezależnie od tego, czy są ofiarami, czy sprawcami, wymaga ogromnej wrażliwości, kompetencji

i ciągłej gotowości do reagowania. Regularna superwizja oraz profesjonalne wsparcie merytoryczne i emocjonalne:

- wzmacnia kompetencje zawodowe,
- zapobiega przeciążeniu psychicznemu,
- ogranicza ryzyko wypalenia,
- podnosi jakość i skuteczność udzielanej pomocy,
- umożliwia wymianę doświadczeń i wypracowywanie dobrych praktyk.

Inwestycja w dobrostan osób pomagających przekłada się bezpośrednio na lepsze funkcjonowanie całego lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy.

Inicjatywa potwierdza, że troska o osoby niosące pomoc innym jest nie tylko potrzebą, ale i fundamentem efektywnej polityki przeciwdziałania przemocy domowej. Dzięki wsparciu Ministerstwa do Spraw Równości Gmina Świlcza może realizować działania, które w dłuższej perspektywie przełożą się na poprawę jakości życia i bezpieczeństwa jej mieszkańców.

Najważniejsze pozostaje czujność całej społeczności – wczesne zauważanie niepokojących sygnałów, gotowość do rozmowy i reagowania. Dzięki zaangażowaniu wielu osób mieszkańcy Gminy Świlcza mogą liczyć na realną pomoc oraz wsparcie, niezależnie od wieku i doświadczeń.

**GINNY OŚRODEK POMOCY
SPOŁECZNEJ W ŚWILCZY**

DAJE DZIECIOM MOC!

**DZIĘKUJEMY ZA UDZIAŁ W KAMPANII
DZIECIŃSTWO BEZ PRZEMOCY 2025**

WSPÓRCZYNIAJĄCA

Krajowa Koalicja
na Rzecz Osób Starszych

PARTNERZY

Research First Dąbrowa

FINANSOWANE

Fundacja Sprawiedliwość

PATRONAT HONOROWY: Marszałek Sejmiku RP Beata Szydło, Marszałek Senatu RP Małgorzata Kidawa-Błońska, Sekretarz Skarbu w SEjmie Katarzyna Różycka

PATRONAT: NFZ, KIE, PIT, KUBUS, Ubezpieczenie, Poczta, BALTIA, iKlub

Gminne obchody Dnia Edukacji Narodowej w Zespole Szkół w Trzcianie

15 października 2025 roku o godzinie 11:30 w Zespole Szkół w Trzcianie odbyły się gminne obchody Dnia Edukacji Narodowej. Była to wyjątkowa uroczystość, podczas której w atmosferze wdzięczności i szacunku obchodzono święto nauczycieli, wychowawców oraz wszystkich pracowników oświaty.

W wydarzeniu wzięli udział liczni goście: Wójt Gminy Świlcza Dawid Homa, który wygłosił okolicznościowe przemówienie oraz wręczył nagrody nauczycielom z terenu gminy, pani Małgorzata Kłos – prezes Oddziału Gminnego ZNP w Świlczy, radni samorządowi z wiceprzewodniczącym Rady Gminy Damianem Tralą, pan Dariusz Zięba – wiceprzewodniczący NSZZ „Solidarność”, Eliza Oleszak – dyrektor Centrum Usług Wspólnych, a także inni dyrektorzy placówek oświatowych z terenu Gminy Świlcza.

Nie zabrakło również wieloletnich dyrektorów i emerytowanych pracowników oświaty, wśród których znaleźli się: Zofia Dziedzic, Zofia Draus, Roman Olszowy, Zofia Smagała, Grażyna Różańska, Janina Godlewska, Bogumiła Ostrowska, Zofia Toś oraz inni zasłużeni nauczyciele i pracownicy z terenu gminy. Swoją obecnością uroczystość uświetnili także przedstawiciele władz mundurowych oraz reprezentanci Rady Rodziców.

Podczas gminnych obchodów Dnia Edukacji Narodowej szczególne wyróżnienie spotkało osoby, które przez lata tworzyły historię i wizerunek naszej szkoły. W dowód uznania za wieloletnią, oddaną pracę na rzecz oświaty oraz lokalnej społeczności wręczone zostały Honorowe Odznaki Gminy Świlcza byłym dyrektorom Zespołu Szkół w Trzcia-

która zostanie przeznaczona na dalszy rozwój placówki i wspieranie działań edukacyjnych.

Część artystyczną przygotowały dzieci i młodzież z Zespołu Szkół w Trzcianie pod opieką nauczycieli: Joanny-Gajewskiej Żabek, Magdaleny Głowy, Alicji Basznianin, Lucyny Rzepki, Małgorzaty Drozd i Angeliki Mazan. Przedszkolaki zaprezentowały piękny taniec, podopieczni z zerówki wesoły występ, a starsi uczniowie przedstawili humorystyczny montaż słowno-muzyczny pt. „Z edukacją poprzez wieki”, który został przyjęty z ogromnym entuzjazmem i gromkimi brawami.

Podczas uroczystości Dyrektor Zespołu Szkół w Trzcianie Agnieszka Małozieć wręczyła nagrody nauczycielom Joannie Gajewskiej-Żabek oraz Alicji

nie – śp. Januszowi Piśuli oraz Zofii Dziedzic. To wyraz wdzięczności za ich pasję, zaangażowanie i trwały ślad, jaki pozostawili w życiu szkoły oraz całej społeczności Trzciany.

Podczas uroczystości wójt Gminy Świlcza przyznał również bony finansowe dla szkół z terenu gminy. Zespół Szkół w Trzcianie otrzymał nagrodę w wysokości 15 tysięcy złotych,

Basznianin, dziękując im za zaangażowanie i codzienną pracę na rzecz uczniów.

Serdeczne podziękowania kierujemy do wszystkich, którzy przyczynili się do organizacji tego pięknego wydarzenia – nauczycieli, pracowników szkoły i gminy, uczniów oraz rodziców. Słowa uznania należą się również panu Wójtowi za docenienie pracy nauczycieli i pracowników oświaty.

Był to dzień pełen ciepłych słów, wzruszeń i wdzięczności – prawdziwe święto ludzi, którzy każdego dnia z pasją kształtują młode pokolenia.

Małgorzata Molęda

Gminne Obchody Narodowego Święta Niepodległości

12 listopada 2025 roku o godzinie 10.30 uroczystą Mszą świętą pod przewodnictwem Księdza Ryszarda Tokarza – Proboszcza Parafii Mrowla oraz Księdza Artura Michalskiego – Wikariusza Parafii Świlcza w Kościele Parafialnym w Świlczy rozpoczęły się Gminne Obchody Narodowego Święta Niepodległości. Organizatorem wydarzenia byli: Wójt Gminy Świlcza – Pan Dawid Homa oraz p.o. Dyrektor Szkoły Podstawowej im. św. Jana Kantego w Świlczy – Pani Małgorzata Molęda. Była to wspaniała uroczystość, podczas której, uczczono jedno z najpiękniejszych i najważniejszych świąt w historii naszego kraju – Narodowe Święto Niepodległości. 11 listopada to dzień, który przypomina o wielkim zwycięstwie ducha, o mocy wiary i miłości do Ojczyzny, które pozwoliły Polakom przetrwać 123 lata niewoli i odzyskać wolność.

W wydarzeniu wzięli udział liczni Goście:

- Wójt Gminy Świlcza – Pan Dawid Homa,
- Wicekurator Oświaty Podkarpackiego Kuratorium Oświaty – Pan Grzegorz Patruś,
- Radni Powiatu: Pani Iwona Janowska i Pan Tadeusz Pachorek,
- Zastępca Wójta Gminy – Pan Seweryn Kornak,
- Przewodniczącą Rady Gminy Świlcza – Pani Joanna Wdowik-Mika wraz z radnymi rady,
- Kierownik Referatu Promocji Gminy Świlcza – Pani Monika Piątek,
- Prezes Związku Nauczycielstwa Polskiego – Pani Małgorzata Kłos,
- Dyrektorzy zespołów szkół, szkół, przedszkoli, żłobków publicznych i niepublicznych, Wicedyrektorzy,
- Dyrektorzy i Kierownicy samorządowych jednostek organizacyjnych,
- Przewodniczący Rady Rodziców Szkoły Podstawowej w Świlczy – Pan Grzegorz Kapusta,
- Prezesi Towarzystw, Stowarzyszeń z terenu gminy,
- Kapituła Wielkiego Godła Świleckiego,
- Sołtysi z terenu Gminy Świlcza,

- Prezesi Ochotniczych Straży Pożarnych,
- Przewodniczące Kół Gospodyń Wiejskich,
- Nauczyciele, Rodzice, Uczniowie.

- Sztandar Związku Żołnierzy Armii Krajowej z Bratkowic,
- Sztandar Jednostki Strzeleckiej 2049 imienia I Kompanii Kadrowej w Trzcinie,

W spotkaniu uczestniczyli również:

- Związek Piłsudczyków RP Oddział w Rzeszowie z prezesem – Panem Dariuszem Ziębą,
- Prezes ZP RP Oddziału w Harcie – płk. Artur Szczutek,
- Konna Straż Ochrony Przyrody i Tradycji im. 20 Pułku Ułanów – Pan Lesław Kielar,
- Jednostka Strzelecka 2049 z Trzcin – sierż. Piotr Błąd.

Wydarzenie uświetniły poczt sztandarowe:

- Sztandar Gminy Świlcza,
- Sztandar Kapituły Wielkiego Godła Świleckiego,

- Sztandar Szkoły Podstawowej w Świlczy,
- Sztandar Szkoły Podstawowej w Trzcinie,
- Sztandar Szkoły Podstawowej w Rudnej Wielkiej,
- Sztandar Szkoły Podstawowej nr 1 w Bratkowicach,
- Sztandar Szkoły Podstawowej nr 2 w Bratkowicach,
- Sztandar Przedszkola w Bratkowicach,
- Sztandar Niepublicznej Szkoły Podstawowej w Bratkowicach,
- Sztandar Szkoły Podstawowej w Mrowli,
- Sztandar Zespołu Szkół w Dąbrowie.

Po uroczystej Mszy świętej zaproszeni Goście udali się pod tablicę znajdującą się na budynku Urzędu Gminy Świlcza, która upamiętnia płk. Leopolda Lisa-Kulę. Po uroczystym złożeniu okolicznościowych wiązanek i zapaleniu zniczy odbył się Apel Pamięci przygotowany przez mł. insp. ZS, Pana Artura Szarego – Dowódcę III Kompanii Gminy Świlcza wchodzącej w skład Jednostki Strzeleckiej 2021 im. płk. L. Lisa-Kuli w Rzeszowie Związku Strzeleckiego „Strzelec” Józefa Piłsudskiego.

Wiązanki złożyli:

- Wójt Gminy Świlcza – Pan Dawid Homa wraz z zastępcą – Panem Sewerynem Kornakiem,
- Wicekurator Podkarpackiego Kuratorium Oświaty w Rzeszowie – Pan Grzegorz Patruś,
- Przewodnicząca Rady Gminy Świlcza – Pani Joanna Wdowik-Mikka z radnymi,
- Sołtys Sołectwa Świlcza – Pani Katarzyna Długosz wraz z radą sołecką,
- Związek Piłsudczyków RP – Pano wie: Dariusz Zięba i Marcin Żańczak,
- Jednostka Strzelecka 2049 im. I Kompanii Kadrowej w Trzcanie,
- NSZZ Solidarność pracowników Oświaty i Wychowania w Rzeszowie-Przewodnicząca i Wiceprzewodnicząca Oddziału – Pani Beata Śpiewła oraz Pani Anna Sidor,
- Związek Nauczycielstwa Polskiego – Prezes, Pani Małgorzata Kłos,
- Placówki oświaty – p.o. Dyrektor i Wicedyrektor SP w Świlczy: Panie Małgorzata Mołęda, Gabriela Łaba w asyście Drużyny Harcerzy,
- Dyrektor Publicznego Przedszkola w Świlczy – Pani Danuta Rusin.

Kolumna marszowa przeszła do Szkoły Podstawowej im. św. Jana Kantego w Świlczy, gdzie odbyły się kolejne czę-

ści uroczystości. W holu szkoły Ksiądz Wikariusz Artur Michalski poświęcił popiersie Marszałka Józefa Piłsudskiego, a Prezes Związku Piłsudczyków RP Oddział w Rzeszowie – Pan Dariusz Zięba w asyście sekretarza związku – Pana Marcina Żańczaka, złożył okolicznościową wiązkę kwiatów.

Kolejnym punktem obchodów Narodowego Święta Niepodległości był udział w akademii przygotowanej przez uczniów szkoły. Na początku wysłuchano koncertu solistów Studia Wokalnego działającego przy Gminnym Centrum Kultury,

Sportu i Rekreacji w Świlczy z siedzibą w Trzcanie. Pani Bernadetta Koszela, Pan Kacper Cyran oraz Instruktor grupy – Pan Jakub Pięta wykonali utwory: „Mała dziewczynko z AK”, „O mój rozmynie”, „Rozkwitały paki białych róż”, „Serce w plecaku. Po wzruszającym koncercie okolicznościowe przemówienia wygłosili:

- p.o. Dyrektor szkoły podstawowej w Świlczy – Pani Małgorzata Mołęda,
- Wójt Gminy Świlcza – Pan Dawid Homa,
- Wicekurator Podkarpackiego Kuratorium Oświaty w Rzeszowie – Pan Grzegorz Patruś,
- Prezes Związku Piłsudczyków RP – Pan Dariusz Zięba,
- Radny Rady Gminy Świlcza, sekretarz Związku Piłsudczyków RP – Pan Marcin Żańczak.

Przemówienia przypomniały trudną oraz długą drogę do wolności naszej Ojczyzny. 11 listopada 1918 r. Polacy po latach zaborów, rozbicia i cierpienia znów mogli mówić: „To jest nasza Ojczyzna!”. Tylko dzięki wierze Polska przetrwała rozbiory, wojny i czasy zniewolenia. Dzięki odwadze ludzi, którzy często bez broni, ale z niezłomnym duchem, walczyli o prawo do bycia wolnym narodem. Cyprian Kamil Norwid mówił: „Ojczyzna to wielki zbiorowy obowiązek.” Należy pamiętać, że ten obowiązek dziś nie polega już na walce z bronią w ręku, ale na trosce o drugiego człowieka, o prawdę, o pamięć i o wspólne dobro. To w codziennych wyborach – w uczciwości, solidarności i wzajemnym szacunku – rozgrywa się prawdziwa miara naszego patriotyzmu. Dziś żyjemy w wolnym kraju. Możemy uczyć się, mówić po polsku, rozwijać się i realizować marzenia. Ale musimy pamiętać, że ta wolność została okupiona krwią, cierpieniem i wielkim poświęceniem. Nie wolno nam o tym zapomnieć. Jak powiedział Józef Piłsudski – człowiek, którego nazwisko nierozdzielnie wiąże się z odzyskaniem niepodległości: „Naród, który traci pamięć, przestaje być narodem – staje się jedynie zbiorowiskiem ludzi, czasowo zajmujących dane terytorium”. Dlatego tak ważne jest, byśmy pamiętali, że wolność nie jest dana raz na zawsze, że o niepodległość można walczyć nie tylko na polu bitwy, ale także w codziennym życiu – przez uczciwość, solidarność, odpowiedzialność i wzajemny szacunek. Po oficjalnych przemówieniach uczniowie szkoły w Świlczy zaprezentowali program słowno-muzyczny, w którym znalazły się wiersze, pieśni i scenki, które przypominały trudną drogę Polaków do niepodległości oraz to, jak wielką wartością jest wolność i pokój. Część artystyczna powstała pod opieką nauczycielek szkoły Pań: Iwony Bajek, Magdaleny Gaweł, Klaudii Popkiewicz, Iwony Tomaszewicz, Lucyny Woźniak, Faustyny Ząbczyk-Olchowy.

Dziękujemy wszystkim, którzy przyczynili się do przygotowania uroczystości – Nauczycielom, Uczniom, Pracownikom szkoły, Rodzicom, Kołu Gospodyń Wiejskich w Świlczy, a także Władzom Gminy i wszystkim Mieszkańcom, którzy zaszczycili nas swoją obecnością. Niech w naszych sercach zawsze płonie miłość do Ojczyzny, a w naszych czynach widać wdzięczność za dar wolności.

Niech żyje wolna i niepodległa Polska!

Kapłan z sercem

– wspomnienie o ks. Bogusławie Kellnerze

W wieku 60 lat, po prawie 30 latach kapłaństwa odszedł do wieczności ks. Bogusław Kellner – proboszcz parafii pw. Przemienienia Pańskiego w Osieku Jasielskim. Kapłan zmarł 20 października 2025 roku po długiej chorobie.

Droga powołania i posługi

Ks. kan. Bogusław Kellner urodził się 1 sierpnia 1965 roku w Rzeszowie. Po ukończeniu szkoły średniej w Ropczycach wstąpił do seminarium duchownego – najpierw w Tarnowie, a później w Rzeszowie. Świecenia kapłańskie przyjął 8 maja 1997 roku z rąk biskupa Kazimierza Górnego.

W kolejnych latach posługiwał jako wikariusz w parafiach w Lipinkach, Rzeszowie i Trzcinie (w latach 2005-2011), a następnie w parafii Matki Bożej Różańcowej w Rzeszowie. Od 2017 roku był proboszczem parafii Przemienienia Pańskiego w Osieku Jasielskim, gdzie z zaangażowaniem pełnił swoją duszpasterską misję.

Ks. Kellner był również aktywny w życiu diecezji – pełnił funkcję dekanalnego duszpasterza Liturgicznej Służby Ołtarza i asystenta Akcji Katolickiej. Za gorliwość i oddanie kapłaństwu został wyróżniony odznaczeniem Expositorium canonicale w 2021 roku oraz przywilejem noszenia rakiety i mantyletu w 2025 roku.

Proboszcz i duszpasterz oddany ludziom

„Zmarli przyjaciele nie spoczywają w ziemi, ale żyją w naszych sercach: tak Bóg chciał, abyśmy nigdy nie byli sami” – Aleksander Dumas „Hrabia Monte Christo”

Z głębokim żalem przyjąłem wiadomość o śmierci Księdza Bogusława Kellnera, który przez sześć lat pracował jako katecheta w Zespole Szkół w Trzcinie. Jego odejście pozostawiło w moim i sercach moich dawnych współpracowników ogromną pustkę, ale też wiele wdzięcznych wspomnień.

Ksiądz Boguś był osobą wyjątkową – zawsze uśmiechnięty, pełen energii i życzliwości wobec każdego, kogo spotkał. Był nie tylko nauczycielem religii, ale także człowiekiem z pasją, który potrafił zarażać innych swoim entuzjaz-

mem. Jako zapalony sportowiec z radością brał udział w rozgrywkach siatkówki, pokazując, że radość życia i wspólna zabawa są także formą budowania wspólnoty.

Nauczyciel, przyjaciel, człowiek pełen światła

Z ogromnym zaangażowaniem uczestniczył w życiu szkoły – prowadził uroczystości, m.in. Dzień Seniora, realizował z zaangażowaniem liczne szkolne programy, organizował pielgrzymki dla dzieci szkolnych, a nade wszystko mądrze i z oddaniem wspierał inicjatywy dzieci i młodzieży. Był też aktywny w Parafii, gdzie z takim samym oddaniem służył Wiernym. Cyklicznie organizował rekolekcje wielkopostne, przygotowywał uczniów do I Komunii Św. i do Sakramentu Bierzmowania, pracował z młodzieżą w KSM i opiekował się LSO.

Dzisiaj z perspektywy czasu podziwiam ogrom pracy, jaką wykonał w ciągu zaledwie sześciu lat. Pracy bardzo trudnej, zarówno tej szkolnej, jak i duchowej, równie, a może nawet bardziej niewdzięcznej, bo ciężko zobaczyć coś w człowieczej duszy, w każdym rozpoznać tę odrobinę dobra. To ksiądz Boguś potrafił.

Uczniowie cenili go za poczucie humoru, szczerość i otwartość. Potrafił

z nimi rozmawiać, rozumiał ich troski i cieszył się z ich sukcesów. Dla nauczycieli i rodziców był partnerem do współpracy, a dla nas – kolegą, na którego zawsze można było liczyć. Wielu z nas wspomina go jako powiernika i przyjaciela, który umiał wysłuchać i dodać otuchy w trudnych chwilach. Wierzę, że to ciepło i światło, które rozsiewał wokół siebie, nie zgasło, ale teraz jaśnieje w Domu Ojca.

Działalność śp. księdza Bogusia stanowiła wzór dla wszystkich pokazując, jakimi apostołami naszej wiary powinniśmy być.

Wdzięczna pamięć i pożegnanie

Półtora roku temu, 1 czerwca, zaszczylił mnie i moją rodzinę swoją wizytą, nie wiedząc jeszcze o chorobie. Spędziliśmy wtedy piękne chwile, pełne wspomnień, ciepłych i życzliwych słów. Rozmawialiśmy długo, wspominając wspólne lata pracy, śmiejąc się i ciesząc z tego spotkania. Na pożegnanie zapewnił, że jeszcze nas odwiedzi. Nie zdążył.

Ksiądz Bogusław Kellner pozostanie w mojej pamięci jako człowiek dobry, pogodny i serdeczny – taki, którego obecność czyniła świat trochę lepszym.

Niech dobry Bóg wynagrodzi mu jego dobroć i oddanie. Spoczywaj w pokoju, Drogi Księże.

Oprac. Zofia Draus

Jerzy Kirchner (1935-2025)

25 września br. zmarł Jerzy Kirchner, syn kpt. Tadeusza Kirchnera, złotego medalisty Pierwszych Mistrzostw Polski w Lekkoatletyce (Lwów 1920), obrońcy Lwowa i ofiary tzw. zbrodni katyńskiej.

Pan Jerzy urodził się w Warszawie, ale mieszkał we Lwowie, gdzie jego ojciec Tadeusz był kapitanem saperów. Ostatni raz widział go jako czterolatek, zanim ojciec był aresztowany przez NKWD. W kwietniu 1940 r. został, wraz matką, wywieziony na Syberię. Trafili do kołchozu Semipałatyńska. Po podpisaniu układu Sikorski-Majski Jerzy Kirchner wraz matką mogli wydostać się

z ZSRR, ponieważ jego starsza siostra Hala wstąpiła do Polskiej Armii gen. Władysława Andersa. W Egipcie dołączyli do Haliny, która prowadziła tam polski szpital wojskowy.

Jerzy Kirchner ukończył szkołę techniczną i został kreślarzem. Zamieszkał w Londynie, gdzie pracował jako szef parków na Ealingu. W 1961 r. poślubił Polkę, Jadwigę, z którą doczekali się trzech synów: Andrzeja, Piotra i Pawła oraz czworga wnuków.

Jerzy Kirchner kultywował pamięć o swoim ojcu i innych bohaterach polskiej niepodległości. Utrzymywał bliskie kontakty ze Świlczą, bezpośrednio i przez swego syna Andrzeja i jego rodzinę. Wspierał odnowienie kaplicy Krupnickich na cmentarzu w Świlczy i był współfundatorem pamiątkowej tablicy poświęconej kpt. Tadeuszowi Kirchnerowi.

Jerzy Kirchner z żoną i synami w Świlczy (2019 r.)

Anna Kubicz (1924-2025)

24 listopada br. zamarła Anna Kubicz, żona zasłużonego dla polskiej pediatrii prof. dr. Stanisława Kubicza. Anna był córką pochodzącego ze Świlczy legionisty i oficera Wojska Polskiego, płk. Józefa Kokoszki. Jej rodzina ze zarówno ze strony ojca, jak i matki (Stanisławy z Węgrzynowskich) była mocno związana ze Świlczą. W dzieciństwie Anny rodzina Kokoszków wszystkie wolne chwile spędzała w rodzinnej wsi. Tu również przyszło spędzić Annie wraz z matką okres wojny i okupacji hitlerowskiej, kiedy ojciec przebywał w obozie koncentracyjnym w Dachau. Annie udało się ukończyć szkołę średnią na kompletach organizowanych przy rudzieńskim dworze, u państwa Dąbskich. Związała się także z miejscowym ruchem oporu za sprawą swoich najbliższych przyjaciół – rodzeństwa Wiktora i Aliny Błażewskich. Po zakończeniu działań wojennych Anna podjęła pracę w miej-

scowej szkole powszechnej jako nauczycielka.

W 1946 r. wyszła za mąż za pochodzącego ze Świlczy dra Stanisława Kubicza. Z nim przeniosła się do Wrocławia, gdzie mąż wraz kolegami z lwowskiego środowiska naukowo-lekarskiego odbudowywali w powojennych warunkach polską medycynę. Anna Kubicz ukończyła tam studia farmaceutyczne i podjęła pracę w aptece. W 1953 roku doktor Stanisław Kubicz z rodziną został służbowo przeniesiony do Warszawy na stanowisko kierownika Zakładu Radiologii i Radioterapii w Instytucie Matki i Dziecka. Anna podjęła tam pracę farmaceutki. Kubiczowie wraz z rodzicami (Kokoszka-mi) wychowywali tam dwóch synów: Piotra i Zbigniewa.

Anna Kubicz, podobnie jak jej ojciec i mąż, miała bardzo bliskie relacje ze Świlczą. Tu był jej drugi dom – dosłownie i w przenośni. Tu z całą rodziną spędzała każdy urlop i wakacje, tu stoi wybudowany przez nich dom. Dom ten jest teraz własnością jej syna Zbigniewa, który podtrzymuje rodzinne tradycje i bliskie relacje ze Świlczą.

Anna Kubicz

Historie rodzin Kokoszków, Kubiczów i Czachów były bardzo mocno powiązane zarówno z lokalnymi dziejami naszej wsi, jak historią walk o wolność i niepodległość Polski, o czym wiele można przeczytać w poprzednich wydaniach kwartalnika „Trzcionka”.

**Redakcja Kwartalnika „Trzcionka” oraz Towarzystwo Przyjaciół Świlczy
składa Rodzinom Kirchnerów i Kubiczów
serdeczne wyrazy współczucia.**

Artur Szary

Przerwany skok. Historia rodziny Kirchenrów z Woliczki

Krupniccy

W latach 50. XIX w. pochodząca z okolic Jarosławia rodzina Krupnickich herbu Biberstein (polska odmiana „Rogala”) nabyła od Wincentego Wyszkowskiego niewielki majątek ziemski Woliczka w powiecie rzeszowskim, w parafii Świlcza. Zapewne nie było to dzieło przypadku, gdyż Krupniccy spokrewnieni byli z właścicielami dworu i folwarku w nieodległej Mrowli – rodziną Dolińskich oraz Miskeyów z sąsiedniej Bzianki.

Krupniccy trzymali w swoich rękach Woliczkę przez dwa pokolenia. Pierwszym właścicielem dworu i folwarku był Józef Krupnicki, który zmarł 24 listopada

da w 1861 r. w wieku 46 lat. Pochowany został na cmentarzu w Świlczy. Jego żoną była Balbina *de domo* Chromy, którą poślubił około 1853 r. Z ksiąg metrykalnych parafii Świlcza dowiadujemy się o jego trojgu dzieciach. Są to: Teofila Franciszka (ur. ok. 1854 r. w Szczytnej k. Jarosławia), Antoni Stanisław (ur. ok. 1857 r. w Muninie k. Jarosławia) oraz Maria Kunegunda (ur. 12.01.1859 r. już w Woliczce). Po przedwczesnej śmierci Józefa Krupnickiego (1861 r.) majątkiem zarządzała jego żona Balbina. Być może początkowo pomagała jej także teściowa Kunegunda Białkowska *primo voto* Krupnicka (*de domo* Dolińska). Kunegunda zmarła w Woliczce w 1869 r., a Balbina

kilkanaście lat później, w 1884 r. Obie spoczęły na cmentarzu w Świlczy, prawdopodobnie w bezpośrednim sąsiedztwie istniejącego do dnia dzisiejszego nagrobka Józefa Krupnickiego i późniejszej rodowej kaplicy. W tym czasie dwór w Woliczce przejął syn Józefa i Balbiny, Antoni Stanisław Krupnicki. W aktach metrykalnych parafii Świlcza znajdujemy dokument potwierdzający zawarcie związku małżeńskiego pomiędzy Antonim Stanisławem Krupnickim a Florentyną Lucyną Niedzielską. Ślub odbył się 18 października 1890 r. w kościele parafialnym w Młodzawach koło Pińczowa. Wybranka młodego dziedzica Woliczki pochodziła z majątku Kozubów położo-

Fotografia z przełomu XIX/XX w. dworu w Woliczce należącego wówczas do rodziny Krupnickich

Rodziny Krupnickich, Kirchnerów i Runge przed gankiem woliczkiego dworu. Fotografia z 15 sierpnia 1899 r.

Antoni i Lucyna Krupniccy

Maria Krupnicka, córka Antoniego i Lucyny

Teofila Runge (z domu Krupnicka)

Władysław Runge (mąż Teofili), powstaniec styczniowy

nego nieopodal Pińczowa w Guberni Kieleckiej. Antoni Krupnicki był świątym obywatelem, angażującym się, na miarę swoich możliwości, w życie społeczne i gospodarcze Galicji czasów autonomii i swobód narodowych. Zapiska prasowa z „Głosu Rzeszowskiego” z 1891 r. podaje, iż wspierał czynnie Towarzystwo „Sokół”, zasilając je pieniędzmi oraz dostarczając cegłę na budowę sali gimnastycznej (budynku dzisiejszego teatru im. Wandy Siemaszkowej). Ówczesne *Skorowidze dóbr tabularnych w Galicji* wykazują, iż Krupnicki posiadał w Woliczce cegielnię. Fakt ten przyczynił się też do ufundowania ceglanej kaplicy. Odbłyło się to zapewne na przełomie XIX/XX w., lub w pierwszych latach wieku XX.

Kirchnerowie

Kirchnerowie była to rodzina urzędnicza pochodzenia niemieckiego. Szybko jednak się spolonizowali i w doku-

mentach wykazywali narodowość polską oraz wyznanie katolickie. Bolesław Franciszek Kirchner był funkcjonariuszem austriackiej administracji celnej zatrudnionym w na przejściu granicznym między Galicją a Kongresówką, w Chwałowicach n. Sanem. Poślubił on, 19 marca 1889 r., w kościele w Świlczy Marię Krupnicką. Na świat przyszło dwoje dzieci Bolesław i Maria. W dniu 28 lutego 1890 r. urodziła się córka Józefa (Józefina), a rok później syn Tadeusz Stanisław (7 maja 1891 r.). Jako oficjalne miejsce urodzin dwojga pierwszych dzieci podaje się Chwałowice, choć wiele wskazuje na to, że był to raczej rodzinny dom ich matki, tj. dworek w Woliczce. Chrzest dzieci został wpisany do ksiąg metrykalnych zarówno w parafii Świlcza, jak i Chwałowice (wcześniejszego wpisu dokonano w Świlczy). Na urodzenie dzieci w Woliczce wskazuje fakt, że we wpisach metrykalnych w obu parafiach jako akuszerkę wymieniono Marię Hodyr z Woliczki, *nota bene* była ona akuszerką przy

porodzie Marii Krupnickiej trzydzieści lat wcześniej. Kirchnerowie mieli jeszcze dwie młodsze córki, Łucję i Zofię. Te urodziły się już we Lwowie.

Może nurtować pytanie, jak długo Kirchnerowie mieszkali i byli związani z Chwałowicami? Z dokumentów wynika, że na pewno byli tu już w roku 1889, kiedy Bolesław poślubił Marię, i byli jeszcze w monecie, kiedy rodziły się pierwsze dwoje z czwórki dzieci (Józefina 1890 i Tadeusz 1891). Kolejne dwie córki, Łucja i Zofia, przyszły na świat już we Lwowie. Według ustaleń Adama Pankowskiego, regionalisty z Chwałowic, pobyt Bolesława Kirchnera na tamtejszej placówce celnej był związany z koniecznością rozwiązania przemytniczej afery, tzw. afery kawowej, która obita się szerokim echem w Galicji na przełomie lat 80. i 90. XIX w. Na pewno już w latach 90. Kirchnerowie przenieśli się do Lwowa, gdzie ojciec Bolesław dostał bardziej intratną posadę. Zamieszkali przy ulicy Nabelaka 19.

Maria Kirchner (z domu Krupnicka) na obrazie autorstwa Józefiny, córki

Bolesław Franciszek Kirchner (mąż Marii) na obrazie autorstwa Józefiny, córki

Józefina Kirchner, autoportret

Kpt. Tadeusz Kirchner

Rodzina Kirchnerów na przełomie lat 20./30. XX w. Stroją od lewej: Józefina, Łucja, Maria (matka), Zofia, Tadeusz oraz (w środku) Edmund Głazowski

Rzut dyskiem w wykonaniu Tadeusza Kirchnera

Tadeusz Kirchner

W 1911 r. Tadeusz Kirchner ukończył gimnazjum, złożył świadectwo dojrzałości i rozpoczął studia na Politechnice Lwowskiej, na Wydziale Architektury. Po trzech latach studiów wybuchła I wojna światowa. Latem 1914 r. Tadeusz Kirchner został zmobilizowany jako tzw. „jed-

skiego. Służył w Grupie mjr. Czesława Jarnuszkiewicza jako referent fortyfikacyjny w stopniu podporucznika. Wziął udział w obronie Przemyśla przed Ukraińcami oraz w kolejnych walkach w Małopolsce Wschodniej z tzw. Ukraińską Armią Halicką. W grudniu 1919 r. Tadeusz Kirchner został awansowany na stopień porucznika.

Pierwsze Mistrzostwa Polski

Od marca do lipca 1920 r. por. Kirchner został odkomenderowany na kurs sportowy przy Dowództwie Okręgu Korpusu VI Lwów, gdzie wraz tworzącą się kadrą narodową brał udział w przygotowaniach do Letnich Igrzysk Olimpijskich w Antwerpii. W czasie zgrupowa-

Tadeusz Kirchner i gen. Bolesław Popowicz podczas wędrowki w Karpatach Wschodnich (Huculszczyzna)

Kpt. Kirchner z żołnierzami podczas podróży koleją na trening narciarski

Wojskowi narciarze na stacji w Worochcie (pogranicze Gorganów i Czarnohory)

noroczny ochotnik”. Na przełomie 1914/1915 ukończył kurs oficerski w Gleichenbergu. W roku 1915 służył w stopniu kaprała. Rok później awansowany został do stopnia chorążego. Walczył w bitwie pod Gorlicami i na froncie Strypy i Złote Lipy (front wschodni). W 1915 r. został ranny i leczył się w szpitalu w Wiedniu. We wrześniu 1916 r. trafił do niewoli rosyjskiej, w której przebywał do grudnia 1918 r.

Po powrocie z niewoli, w 1919 r., wstąpił do formującego się Wojska Pol-

Trening narciarski

Na stokach Czarnohory

nia niedoszłych olimpijczyków odbyły I Mistrzostwa Polski w Lekkoatletyce, na których kpt. Tadeusz Kirchner zdobył medale w czterech dyscyplinach sportu: złoty w skoku wzwyż, srebrny w rzucie oszczepem i dwa brązowe – w pchnięciu kulą i rzucie dyskiem.

Powrót na front

W lipcu 1920 r. Tadeusz Kirchner trafił na front bolszewicki. Służył jako oficer fortyfikacji w V grupie inżynierijnej. Po wojnie polsko-bolszewickiej pozostał w WP jako oficer służby stałej. Od 1924 r. służył w 6. Pułku Saperów w Przemyślu, a następnie w Dowództwie Okręgu Korpusu nr VI we Lwowie jako szef referatu saperów. W 1928 r. otrzymał awans na stopień kapitana. Był zaprzyjaźniony z kolejnymi dowódcami lwowskiego DOK: gen. Bolesławem Popowiczem, gen. Michałem Tokarzewskim-Karaszewiczem i gen. Władysławem Langnerem. 9 czerwca 1929 r., w Wilnie, zawarł związek małżeński z Zofią z Rogalskich *primo voto* Jakubowską. Zofia z zawodu była farmaceutką i z pierwszego, nieudanego związku miała córkę Halinę

(Halę), która od lat 30. XX w. pracowała w administracji wojskowej, a podczas II wojny światowej w Pomocniczej Służbie Kobiet jako kombatantka szpitala wojskowego przy armii gen. Andersa, na Bliskim Wschodzie.

Kirchnerowie mieszkali we Lwowie przy ulicy Małachowskiego 21, później przy ul. Jabłonowskich 30. Kpt. Kirchner nadal udzielał się w sporcie jak zawodnik i działacz Lwowskiej „Pogoni”. Uprawiał narciarstwo i kolarstwo. W tych umiejętnościach szkolił też żołnierzy. W 1935 r. urodził się syn Tadeusza i Zofii Kirchnerów, Jerzy.

Kpt. Tadeusz Kirchner uczestniczył w wojnie obronnej Polski w 1939 r. Trafił do niewoli sowieckiej po kapitulacji Lwowa 22 września 1939 r. Był więziony przez NKWD w obozach w Kozielsku i Starobielsku. Został zamordowany przez NKWD w kazamatach charkowskiego więzienia. Tam rozgrywały się sceny przywołane w filmie „Katyń” w reżyserii Andrzeja Wajdy. Polakom wiązano z tyłu ręce sznurkiem i wprowadzano do ciemnego korytarza w piwnicach siedziby NKWD. Do egzekucji używano pistoletu Nagant, kal. 7,62 mm. Aby zminimalizować ilość krwi na ścianach i podłodze katowni, polscy oficerowie zabijani byli strzałem w kark Ciałem śp. kpt. Tadeusza Kirchnera spoczęło w zbiorowej mogile w Piłtichatkach – na cmentarzu ofiar sowieckiego totalitaryzmu.

Kpt. Tadeusz Kirchner ze służby w CK. Armii wyniósł srebrny Medal za waleczność (II klasy). Za służbę w Wojsku Polskim i walki toczzone dla Oj-

czyzny odznaczony był pamiątkową odznaką „Orlą” lwowskich, Medalem za wojnę 1918-1921, Medalem Dziesięciolecia Odzyskanej oraz Niepodległości oraz Srebrnym Krzyżem Zasługi.

Józefina Kirchner

Starsza siostra Tadeusza Józefa (Józefina) Kirchner była znaną i cenioną w swoich czasach lwowską malarką. W latach 20. XX w. prowadziła intensywne i twórcze życie artystyczne. Brała udział w wystawach Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych we Lwowie. Jej obrazy wystawiano także w Krakowie. Realizowała się w portretach i krajobrazach, zwłaszcza nadmorskich. Odbyła wiele podróży na wybrzeża Bałtyku, Morza Czarnego, na Bałkany, do Dalmacji i Włoch. Ich owocem były impresjonistyczne płótna przedstawiające tamtejsze widoki i ludzi. Lubiła także uwieczniać martwą naturę. Józefina zmarła przedwcześnie 11 września 1931 r. we Lwowie. Została pochowana w kaplicy grobowej pw. św. Antoniego w Świlczy.

Kiedy dwa lata po śmierci artystki zorganizowano retrospektywną wystawę we Lwowie, zgromadzono na niej ponad sto sześćdziesiąt prac Józefiny Kirchner. Największą „wadą”, a jednocześnie zaletą malarstwa Józefiny Kirchner był fakt, że tworzyła w anachronicznej jak na dwudziestolecie międzywojenne, secesyjnej konwencji. Być może dlatego jej prace nie mogły się wydostać na szersze wody artystycznego świata i międzynarodowych wystaw. Współcześnie pozostaje ona nieco zapomnianą polską malarką ze Lwowa.

Do najbardziej znanych impresjonistycznych dzieł artystki należą: „Kanał w Wenecji”, „Fragmenty portu w Dubrowniku”, „Port w Constanzy”, „Minaret”. Kilka obrazów artystki można podziwiać w Muzeum Historycznym w Sanoku. Zostały one подарowane przez jej siostrę Łucję w 1964 r.

Spuścizna

Na cmentarzu parafialnym w Świlczy znajduje się kaplica grobowa rodziny Kirchnerów. Spoczywają w niej rodzice Kapitana, tj. ojciec Bolesław Franciszek Kirchner zmarły w 1927 r., matka Maria z Krupnickich Kirchnerowa zmarła w 1938 r. oraz jego siostra, uznana lwowska malarka okresu międzywo-

Zofia z Rogalskich Kirchnerowa (żona Tadeusza)

Tadeusz Kirchner z synem Jerzym

Uroczystości państwowe we Lwowie. Kpt. Tadeusz Kirchner przed szpalerem cyklistów

Okolicznościowe zdjęcie podczas uroczystości parafialne w Świlczy (na tle murów nowo-budowanego kościoła). Pośrodku stoi kpt. Tadeusz Kirchner

jennego Józefa Kirchner zmarła 1931 r. Rodzina ta związana był z miejscowościami naszej gminy, tj. Świlczą i Woliczką poprzez fakt posiadania w Woliczce majątku ziemskiego i dworu. Rodzina matki – Krupniccy na przełomie XIX i XX w. angażowali się w nurt pracy organicznej, skutecznie inicjatywy społeczno-gospodarcze w Rzeszowie i okolicy.

Kaplica grobowa rodziny Krupnickich i Kirchnerów w Świlczy

Ostatnie wspólne zdjęcia Tadeusza i Jerzego Kirchnerów (Lwów 1939 r.)

Bliski Wschód 1943 r. Zofia z synem Jerzym po otrzymaniu wiadomości, że kpt. Tadeusz Kirchner jest ofiarą sowieckiej zbrodni na polskich oficerach z 1940 r.

Jerzy Kirchner jako junak w Polskiej Armii na Bliższym Wschodzie

Bibliografia:

- Archiwum Archidiecezjalne w Przemyśle, *Inwentarze parafii Świlcza z roku 1938*
- Centralne Archiwum Wojskowe, *Kolekcja Akt Personalnych*, sygn. AP 4739 i KZ 13-631. Kpt. sap. Tadeusz Kirchner s. Bolesława
- Zbiory Muzeum Historycznego w Sanoku (<http://www.muzeum.sanok.pl/pl/>)
- Zbiory parafialne w Świlczy, *Inwentarze parafii Świlcza z roku 1938, 1962 i 1970.*
- Zbiory parafialne w Świlczy, *Libri copulatorum, natorum (baptisatorum) et mortuorum Woliczka 1787-1906; Liberi copulatorum, natorum (baptisatorum) et mortuorum Świlcza 1842-1962.*
- „Głos Rzeszowski”, R. I, nr 21 z 14 VI 1891, s. 4
- *Szematyzmy diecezji przemyskiej obrz. lac.*, z lat 1848–1938.
- *Skorowidze dóbr tabularnych w Galicji*, z lat 1886, 1890, 1905.
- *Szematyzmy Królestwa Galicji i Lodomerii*, z lat 1820–1914.
- B. Dunin-Fischinger, A. Fischinger, *Katalog zabytków sztuki w Polsce. Powiat Rzeszów – miasto Rzeszów*, mps w Archiwum Dokumentacji Technicznej WO SOZ w Rzeszowie
- A. Szary, *Dzieje wsi Świlcza w czasach nowożytnych*, Świlcza 2002
- A. Szary, *Świlcza. Czasy, ludzie, historia*, Świlcza 2019
- A. Szary, *Rodziny Krupnickich i Kirchnerów z Woliczki. Historia z XIX i I. poł. XX w.*, w: „Trzcionka. Kwartalnik Społeczno-Kulturalny Samorządu Gminy Świlcza i Towarzystwa Przyjaciół Trzciany”, nr 83 (2017 r.), s. 56-58
- A. Szary, *Świlecka nekropolia. Dzieje cmentarza parafialnego w Świlczy (1786-2002)*, w: „Trzcionka. Kwartalnik Społeczno-Kulturalny Samorządu Gminy Świlcza i Towarzystwa Przyjaciół Trzciany”, nr 24 (2002 r.), s. 13-14.
- B. Tuszyński, *Księga sportowców polskich ofiar II wojny światowej 1939-1945*, Warszawa 1999
- Jerzy Riss, *To i owo o naszej rodzinie*, Mikołów 1993 (mps. w posiadaniu p. Ewy Nowrotek)
- Wspomnienia Czesława i Andrzeja Błonarowiczów oraz Jerzego i Andrzeja Kirchnerów
- Fotografie ze zbiorów: A. Błonarowicza, A. Kirchnera, E. Nowrotek

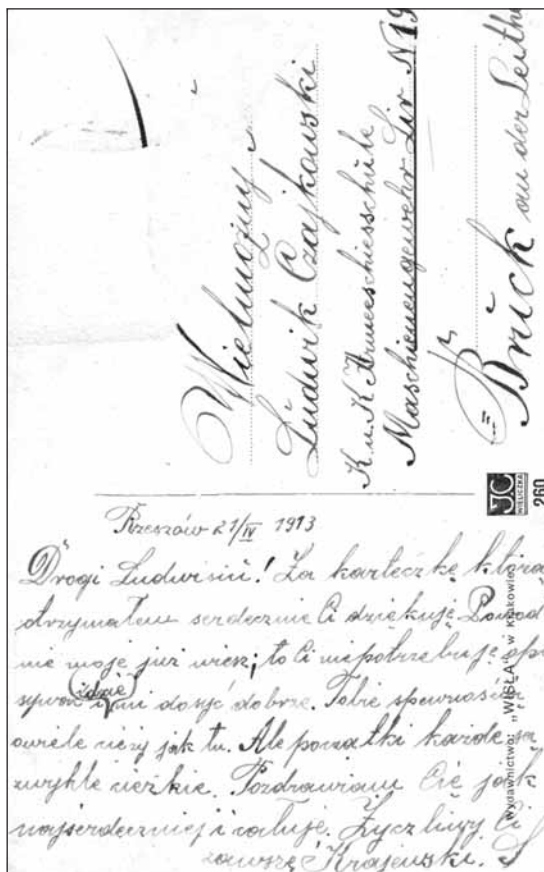
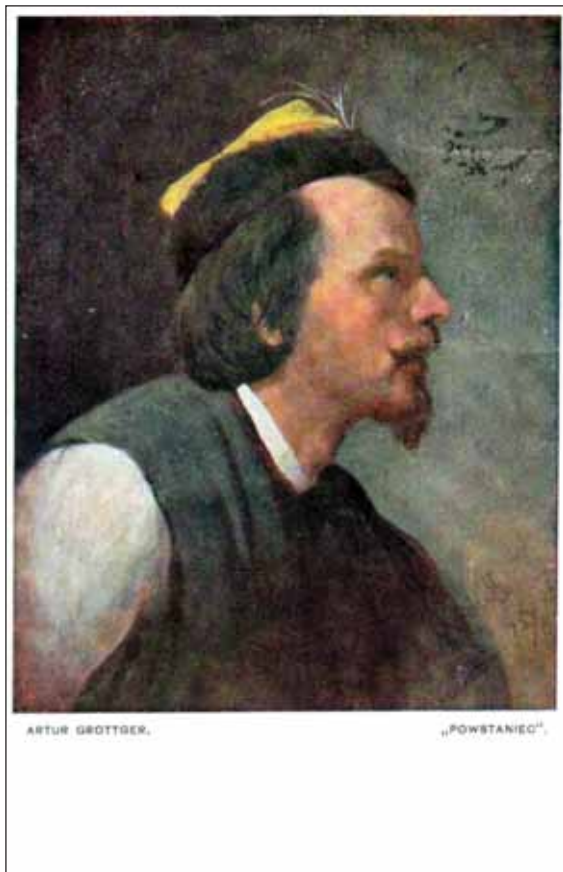
Serdeczne pozdrowienia zasyła S.
– czyli o dawnych kartkach pocztowych

Sztuka pisania listów czy kart pocztowych rozwijała się od starożytności i stanowiła w minionych epokach odrębny dział retoryki. Na przestrzeni lat wyodrębniły się więc pewne, zmieniające

się w czasie, wzorce i zasady pisania listów i kartek, których zazwyczaj skrupulatnie przestrzegano. O tym, jak poważnie podchodzono do działalności epistolarnej niech świadczy zjawisko powstawania listowników – poradników, a nawet szablonów pisania listów. Kładziono w nich nacisk na strukturę formalną, szacunek do adresata wyrażony używaniem wielkich liter i adekwatnych zwrotów grzecznościowych, a także na estetykę – staranne, nierzadko kaligraficzne pismo, przejrzyste rozmieszczenie tekstu, ładny, często ozdobny papier. Produkowano też specjalne, często luksusowe przybory do pisania listów oraz oczywiście piękne papeterie. Listy i pocztówki, które przychodziły od osób bliskich, podobnie jak fotografie, były rzeczą cenną, chronioną w rodzinach latami i przekazywaną następnym pokoleniom. W dawnych gazetach można było znaleźć reklamy pudełek, teczek, portfelików do przechowywania korespondencji.

Taką właśnie rodzinną pamiątką chciałabym podzielić się z Czytelnikami. Jest to dar, jaki otrzymaliśmy od mieszkanki Świlczy, Pani Anny Kielar – korespondencja rodzinna z początków XX wieku w postaci różnorodnych kartek pocztowych. Część z nich to pozdrowienia świąteczne, ale wiele stanowi mini listy, w zwartej formie przekazujące zarówno życzenia, wyrazy pamięci, jak i ciekawe informacje o nadawcy i ówczesnej rzeczywistości. Wszystkie zaś kartki łączy jedno – poszanowanie wspomnianych wyżej, przyjętych w epoce zasad gatunku. Mimo, że krótka, niekiedy lakoniczna, treść pocztówek odzwierciedla ówczesne schematy grzecznościowe i spełnia wszelkie wymogi kompozycyjne.

Każda z kart zaczyna się więc odpowiednim nagłówkiem, czyli powitaniem. Na przykład:
Droży Bracie i Bratowo, zasyłamy Wam serdeczne pozdrowienia...

Kochany Bracie!
Kochany Kolego!
Moi Drodzy!

Bardziej rozbudowane treściowo pocztówki zawierają, podobnie jak w przypadku listów, część nawiązującą do otrzymanej korespondencji:

Za życzenia świąteczne dziękuję i nawzajem życzę Ci jak najweselszych Świąt...

*Kochany Panie Lu-
dwiku! Za liścik
serdecznie dzięku-
ję...*

*Dziękuję Państwu
za przesłane mi życzenia serdecznie.
Co się tyczy do mnie, to jestem
zdrowa...*

List i kartkę od Was

Pozdrowienia z Olsztyna zasyłają Cz.

Pozdrawiam Cię jak najserdeczniej i całuję, życzliwy Ci zawsze W.

Ślę Ci pozdrowienia, życzliwy Ci F.

Do widzenia się, Z.

Kilka kart zawiera także post scriptum, dopisek dodawany po tekście głównym i po podpisie, pozwalający dodać informacje, które zapomniano umieścić w głównej części, lub informacje dodatkowe, niepowiązane z treścią kartki:

PS W. coraz gorszy się robi...

PS Zasyłamy pozdrowienia dla córek.

Dla dzisiejszego odbiorcy niektóre formy i zwroty, zwłaszcza grzecznościowe, używane w dawnej korespondencji mogą brzmieć nieco patetycznie. Raczej nie zaczynamy maili lub sms-ów słowami: Drogi Bracie! Jednak czyż nie to właśnie sta-

nowi o uroku tych pamiątek? W porównaniu z poprzednimi epokami, dziś między nadawcą a odbiorcą w korespondencji prywatnej zaszły wyraźne zmiany – kontakt jest bardziej bezpośredni, formy grzecznościowe mniej oficjalne i nie tak rozbudowane.

Mimo ogromnego rozwoju cywilizacyjnego dostarczającego nam wielu ułatwień i udogodnień, pracujemy coraz dłużej, więc wolnego czasu mamy coraz mniej. Wpływa to na ewolucję komunikacji międzyludzkiej, która odbywa się głównie za pomocą telefonu, poczty elektronicznej lub mediów społeczności-

wych. Tam funkcjonują zupełnie inne reguły i strategie komunikacyjne – rozbudowane wcześniej formy stają się coraz bardziej skrócone, niekiedy ograniczają się wręcz do symboli. Coraz rzadziej stosujemy pismo odręczne. Tymczasem trudno także nie zwrócić uwagi na fakt, że karty i listy pisane były niezwykle pięknym, starannym pismem – lekcje kaligrafii w szkołach nie szły na marne.

Dziś, zmęczeni nieco, a może nawet przytłoczeni narastającym postępem technologicznym, przebudźcowani natłokiem informacji, z sentymentem zwracamy się ku przeszłości. Sprzyja temu zwłaszcza okres świąteczny. Może więc warto, zamiast lakonicznego sms-a czy maila z życzeniami, zaskoczyć bliskich i wysłać „trącąca myszką” kartkę świąteczną, albo nawet list? Poświęcony adresatom czas, uwaga i staranie zapewne okaże się niezwykłym prezentem i będzie cenną pamiątką.

* Epistolografia, zarówno ta dawna, jak i współczesna, stanowi dziś bogaty przedmiot badań historycznych, językoznawczych, socjologicznych czy kulturoznawczych. Zainteresowanym czytelnikom warto polecić następujące publikacje: Anna Dąbkowska, Grzecznościowe formuły terminalne XIX- i XX-wiecznych listów tradycyjnych oraz współczesnych listów elektronicznych, JĘZYKOZNAWSTWO nr 1(10)/2016; Rafał Pawłowski, Teoria i praktyka listu od antyku do baroku. Próba nakreślenia panoramy epistolografii staropolskiej, WSCHODNI ROCZNIK HUMANISTYCZNY, TOM VIII 2012; Anita Pawłowska, Formuły werbalne polskiej etykiety językowej od połowy XVIII do lat sześćdziesiątych XIX wieku. Analiza socjolingwistyczna.

otrzymałem, za które bardzo serdecznie dziękuję.

Część główna to zwykle życzenia – świąteczne lub z innych okazji, pozdrowienia z podróży, a także skrótkowo ujęte wiadomości, pytania o poszczególnych członków rodziny lub znajomych, zaproszenie do odwiedzin:

Zasyłamy Panu najserdeczniejsze życzenia Wesołych Świąt!

Serdeczne życzenia wraz z najuprzejmiej- szymi ukłonami zasyła L.

W piątek nie mam nauki, więc jadę do domu, do Świltczy.

Przedwczoraj posłałam Ci moją fotogra- fię...

Co słyhać koło Ciebie? Czy też tak źle, jak słychać mnie?

Jakże się masz, mój Kochany...

Co tam u Was, czyście zdrowi?

Może zagłębniecie do Rzeszowa?

Jeśli korespondencję uznać można za rodzaj rozmowy, to pożegnanie jest drugim, obok powitania, momentem wyznacającym jej ramy grzecznościowe. Brak pożegnania oznaczałby złamanie zasady dobrego wychowania. Zakończenie i pożegnanie często okraszane jest słowem „życzliwy”, lub innymi zwrotami, mającymi wyrażać ciepłe uczucia nadawcy wobec adresata. Warto również zwrócić uwagę na prawie nieużywaną już dzisiaj formę „zasyłać” lub „słać”:

Z przedświąteczną wizytą u Sławomira Szota – właściciela niezwykle szopki bożonarodzeniowej

W okresie oczekiwania na Święta Bożego Narodzenia gościliśmy u mieszkańca Świelczy, Pana Sławomira Szota, który zechciał podzielić się z czytelnikami kultywowaną w Jego rodzinie tradycją budowania okazałej szopki bożonarodzeniowej. Oto co nam o niej opowiedział:

Tradycja przygotowywania Szopki Bożonarodzeniowej w naszej rodzinie trwa od 47 lat. Zaczęła się od małego zestawu zawierającego stajenkę i kilkanaście figurek – żłóbek z Panem Jezusem, Święta Rodzina, aniołek, czterech pastuszków, trzech króli, wielbłąd i baranki – które stanowią trzon całości do dzisiaj. Stajenka zmieniała się przez lata. Przybierała formę różnych drewnianych stajenek, zamku ze styropianu, szopki krakowskiej czy grotu. Od ponad trzydziestu lat posiada formę tradycyjnej stajenki (jak na załączonych zdjęciach).

W miarę upływu czasu ilość figurek zaczęła się systematycznie zwiększać. Z każdego wyjazdu, zwłaszcza wakacyjnego, wracaliśmy z nowymi figurkami, które swoim wyglądem, jak i wielkością odpowiadały pozostałym. Figurki wysokości 14-15 cm wykonane są z gipsu bądź masy. Większość figurek została zakupiona w Polsce, w sklepach liturgicznych, jak i w sklepach z pamiątkami.

W zestawie znajdują się również ekspozaty z Niemiec, Włoch, Węgier, Malty, Francji, Turcji, ze Słowacji, a także z nieistniejącej już Czechosłowacji. W całej kolekcji znajduje się również kilka większych figur, swoją estetyką wspaniale wpisujących się w całą scenerię, które posiadał mój tato. Osoba, od której je otrzymał przekazała, że ponoć zostały one przywiezione przez husarię króla Polski Jana III Sobieskiego po powrocie z Odsieczy Wiedeńskiej – ale to traktuję jako piękną legendę, która zawsze gdzieś się pojawia przy tego typu kolekcjach. Figurki nie posiadają żadnych cech ani pieczęci, które by potwierdzały ich wiek i pochodzenie. W dzisiejszych czasach zakupy figurek są o wiele prostsze, z uwagi na ich szeroką dostępność w sklepach internetowych.

Nasza domowa Szopka Bożonarodzeniowa w liczbach:

– szopka w kształcie litery L o powierzchni niespełna 10 m²;

– niebieskie niebo, czyli tło otaczające szopkę, to 11 mb. materiału oświetlonego ponad 500 gwiazdkami (diodami led);

– ponad 450 elementów: 382 figurki, 26 domków góralskich i zwykłych, 2 młyny, kościółek i baciówka wykonane własnoręcznie przez mojego tatę, przelewający się wodospad, studnia, drzewa, dwa okręty na morzu... i rybak, który właśnie wyciąga z morza złowioną rybę.

Nasza Szopka, duża żywa choinka, jak i drewno skwierczące w kominku stanowią dopełnienie atmosfery wieczornej wigilijnej oraz Świąt Bożego Narodzenia i są dla nas niczym jeden z domowników. Święta Bożego Narodzenia bez Szopki nie byłyby tymi samymi Świętami.

Karolina Szczepanowska

Pełna rozmaitych atrakcji pielgrzymka do Wilna

I my, członkinie Koła Gospodyń Wiejskich w Trzcinie-Słotwince tam na Litwie byliśmy, a ponieważ wrażeń było moc, zabytków również, historii wspólnej lub podobnej do polskiej dużo, chcemy naszych Czytelników zachęcić do nadsładowania.

Pielgrzymka odbyła się w dniach 25-28 X 2025 r.

Zorganizował ją nasz ksiądz kościoła parafialnego w Błędowej Zgłobieńskiej – Stanisław Szeliga. Brały w niej udział członkinie naszego koła jak również parafianie i osoby zaprzyjaźnione.

Autokarowa podróż mijiała szybko. Uczestnicy obserwowali z zaskakująco pięknymi widokami polskich krajobrazów i wnet dojechaliśmy szczęśliwie do Warszawy.

Zaczęliśmy od odwiedzenia grobu błogosławionego ks. Jerzego Popiełuszki w Warszawie

Ten wielki patriota i duszpasterz ludzi pracy w dn. 19 X 1984 r. po bestialskim morderstwie został pochowany przy kościele św. Stanisława Kostki w Warszawie na Żoliborzu. Przy jego grobie nieprzerwanie modlą się ludzie i proszą o jego wstawiennictwo.

Grób ks. Jerzego Popiełuszki

W Suchowoli, rodzinnej miejscowości i rodzinnym domu matka – Mariana Popiełuszko za swego życia (zm. w 2013 r.) urządziła Mu „pokój pamięci”, który też można zwiedzać. W 2010 r. został obwołany Błogosławionym Kościoła Katolickiego przez papieża ówczesnego Benedykta.

„Żyć w prawdzie, żyć dla prawdy i dla prawdy umrzeć” – to trzy drogi, którymi kierował się w życiu Bł. Jerzy Popiełuszko.

W dalsze trasy i o tematyce religijnej

Później pojechaliśmy do Giętrzewa – to powiat w woj. warmińsko-mazurskim, jedyne miejsce w Polsce, gdzie się objawiła Matka Boska. Objawienia są uznane, było ich około 160. W 2027 roku będzie obchodzona 150. rocznica Objawień Maryjnych, można się spodziewać znacznego wzrostu przyjazdu pielgrzymów.

Warmia i Mazury urzekają swą przyrodą, jeziorami, kanałami, bujną roślinnością. To także ośrodek walki o polskość w zaborze pruskim i w czasie II wojny światowej. Było tam 5 niemieckich obozów pracy przymusowej. Niestety, przed mieszkańcami tamtych terenów stoi jesz-

cze wiele zadań infrastrukturalnych i turystycznych – rozbudowy dróg dojazdowych, barów, hoteli, tablic informacyjnych i promocyjnych, noclegowni, nie mówiąc o barach. Co prawda – do Olsztyna jest niedaleko – 21 km, ale to jednak sporo. Nocowaliśmy w Augustowie. To piękne miasteczko, ciche i spokojne, pewnie dlatego, że to było już „po sezonie”.

Pędem do Wilna – stolicy kultury

Rano następnego dnia wsiadamy do autokaru i wkrótce – na horyzoncie widoczne było Wilno. Miasto pełne uroku, czujemy się jak u siebie. Witają nas jedna z bram od strony miasta, jeszcze z XVI w. Ostra Brama. Starówka nie była zniszczona, podczas II wojny światowej wyzwolona została przez oddziały AK.

Przed wojną Wilno zamieszkiwało: 50% Polaków, 45% Żydów i 5% Litwinów. Obecnie Polacy stanowią 17% ogółu mieszkańców i są największą grupą etniczną. Miasto położone jest na terenie pagórkowatym, cała Litwa taka jest. Najwyższe wzniesienie to 242 m n.p.m. Tereny są porośnięte lasami, patrząc z okna hotelu, z 5 piętra wydaje się, że miasto pobudowane jest w lesie.

Zamek książęcy i kościół w Wilnie

Krajobraz tu urokliwy, ale na dokładne zwiedzanie nie było czasu. Program wycieczki był bardzo bogaty.

Zwiedzanie Ostrej Bramy

We wnęce Bramy, od strony miasta jest Kaplica Ostrobramska, w której w 1672 r. umieszczono słynący z cudów obraz Matki Boskiej Ostrobramskiej, namalowany w ok. 1625 r. otaczany kultem w Polsce, Litwie i na Białorusi. Duże ilości srebrnych wotów wypełnia kaplicę. Msza św. odprawiona przez naszego ks. Stanisława w tym miejscu miała dla nas szczególne znaczenie.

Następnie zwiedzaliśmy dom błogosławionej siostry Faustyny, gdzie zostały podyktowane słowa Koronki do miłosierdzia Bożego.

Ostra Brama i nasza Msza św.

Cmentarz na Rossie

Założony był w 1796 r., jest najstarszym w Europie. Na kilku wzniesieniach terenu spoczywają tam także wybitni Polacy: m. in. Wł. Syrokomla, Joachim Lelewel, Euzebiusz Słowacki (ojciec J. Słowackiego) i in.

Przed ogrodzeniem cmentarza od strony głównej w 1922 r. założono mały cmentarz wojskowy, pogrzebano tam poległych żołnierzy I wojny światowej. Tam też jest szczególny grób zwany potocznie „Matka i serce Syna”. Ten syn to Józef Piłsudski (1867-1935) bohater, Marszałek Polski, naczelnik państwa polskiego, premier, patriota.

Serce syna

Kościół polski w Wilnie

Nie ma polskiej wycieczki do Wilna bez świeżych kwiatów wdzięczności na tym, wzruszającym do dziś – polskim grobie.

Wspomnę, że w Wilnie jest 40 kościołów i 20 cerkwi. Ciekawe są np. Kościół Trzech Męczenników, Zamek Książęcy: Górny, Dolny, Krzywy, zamieszkiwane w zamierzchłych czasach tylko podczas polowań.

O Trokach i kulinariach litewskich

Następny dzień to zwiedzanie zamku w Trokach, ulubionej siedziby Księcia Witolda. Za jego panowania zamek osiągnął swój największy rozkwit. Następcy księcia traktowali tę siedzibę „po macoszemu”. Mieszkali w niej latem lub będąc na polowaniu. Troki otoczone są czterema jeziorami o krystalicznej wodzie pełnej ryb i nie kończącymi się lasami, zamieszkałymi przez stada zwierząt.

W Trokach mieszka grupa etniczna Karaimi. Zostali oni sprowadzeni na Litwę przez Księcia i tam się osiedlili. Do naszych czasów pozostało niewielu. W Trokach jest ich najliczniejsza grupa – liczy 70 osób. Prowadzony jest przez nich bar, w którym serwowane są potrawy karaimskie, np. „kibini” z rosołem (są to pierogi z mięsem wieprzowym mielonym, cebulą, pieczone w piecu, popija się je rosołem). Przepis na tę potrawę jest pilnie strzeżoną tajemnicą Karaimów. Kosztowaliśmy, bardzo nam smakowało. Można było jeszcze spróbować kieliszeczek krupniku, to ich nalewka, oczywiście o recepturze można pomarzyć. W Trokach pożegnaliśmy naszą przewodniczkę i udaliśmy się w stronę domu.

Co można powiedzieć o Litwie patrząc przez okno autokaru?

Jest zagospodarowana, nie ma nieużytków, pola nie są tak rozdrobnione jak u nas, mnóstwo lasów zdoła krajobraz, domy nie tak ładnej architektury jak nasze. Ale to ich właścicieli wybór, a nasze zdanie.

Znów u siebie – Sejn i Sokółka

Przyjechaliśmy do Sejn. Znajduje się tam Sanktuarium Matki Boskiej Sejneń-

Zbiorowe zdjęcie na tle zamku w Trokach

skiej. Figura ma ponad 600 lat, w tym roku po raz ostatni była wyjęta z ołtarza, by prezentować ją w procesji. Wykonana jej replika od przyszłego roku będzie zastępować oryginał w procesjach. Główne uroczystości odbywają się na początku września. Trzeba powiedzieć, że figurka Matki Boskiej była z Krzyżakami pod Grunwaldem, ale nie pomogła im tylko nam.

Po drodze wstąpiliśmy do Sokółki, gdzie 17 lat temu miał miejsce cud eu-

charystyczny. Piękna kaplica, wzruszające przeżycia, cicha modlitwa.

Alternatywą dla mniej wierzących lub niewierzących jest lodziarnia. Serwują ponad 80 smaków lodów (nie kłamie), warto spróbować.

Góra Grabarka i jej ciekawostki

Ostatnim punktem naszej wycieczki była Góra Grabarka, jest to sanktuarium bardzo ważne dla wyznawców prawosła-

wia. Jedyne miejsce kultu wzniesione pierwotnie i odbudowane po pożarze przez wiernych. Duże wrażenie robi las krzyży pozostawionych na zboczach wzniesienia, każdy krzyż to intencja zanoszona w modlitwie. Później szybki powrót do autokaru, by wrócić szczęśliwie do domu, zmęczeni, ale bardzo zadowoleni.

Dziękujemy serdecznie organizatorom za bezpieczną jazdę, moc wiadomości i przeżyć, które pozostaną z nami na zawsze. Zachęcamy inne koła do naśladownictwa.

Kaplica Matki Boskiej sejnenskiej u góry oryginał 600 letni u dołu po lewej replika

Sokółka kaplica z hostią na której jest ciało Chrystusa

Cerkiew na Górze Grabarce

Innowacyjna polonistyka w naszej szkole – literatura, która ożywa

Współczesna szkoła staje przed wyzwaniem zainteresowania młodych ludzi słowem pisanym. Dostęp do szybko rozwijającej się technologii czy skróconych form przekazu wpływa na obniżony poziom skupienia uwagi ucznia. Uczniowie funkcjonują w świecie obrazów i natychmiastowości, dlatego tradycyjne metody pracy z książką nie zawsze okazują się wystarczające. Konieczne jest poszukiwanie nowych sposobów dotarcia do młodego czytelnika – takich, które pokażą, że literatura nie jest żmudnym obowiązkiem, lecz pasjonującą

podróżą, dającą możliwość poznawania świata, rozwijania własnych emocji i krytycznego myślenia.

Dzisiaj szkoła jest miejscem, w którym książka zostaje ożywiona poprzez dialog, działanie i kreatywność, a uczeń odkrywa, że czytanie może być nie tylko wartościowe, ale też naprawdę atrakcyjne.

O korzyściach obcowania z literaturą mówi się od lat. Każdego roku na ten temat powstają nowe artykuły, prace naukowe, organizowane są panele dyskusyjne czy nagrywane są podcasty inter-

netowe. Wszystko po to, by podkreślać, iż czytanie wpływa między innymi na budowanie empatii i więzi społecznych. Pragnienie poczucia wspólnoty motywuje do dołączania do klubów książki czy ogólnokrajowych akcji, np. *Narodowego Czytania*. Co więcej, regularne czytanie rozwija funkcje poznawcze i wpływa na plastyczność mózgu, budując sieci wyobraźni; redukuje stres i wpływa pozytywnie na zdrowie psychiczne człowieka. Co ważne w aspekcie dydaktycznym – czytanie książek wpływa na kompetencje językowe i intelektualne.

Podsumowanie lekcji z „Balladyną”. Sok malinowy pobudza zmysły i wyobraźnię w tworzeniu symboli lekturowych

Metodą twórczego wyrazu uczniowie klasy piątej namalowali na kamieniach sceny z mitologii greckiej

Odtworzenie atmosfery podczas obrzędu dziadów. Uczniowie podczas lekcji w blasku świec czytają lekturę z podziałem na rolę, biorąc do ręki przygotowane przez siebie atrybuty – wianek z ziół, pszenicę, gorczyce, soczewicę, warzywa

Jak podaje Biblioteka Narodowa, w Polsce w 2024 r., lekturę co najmniej jednej książki zadeklarowało 41% ankietowanych. Nadal częściej czytają kobiety (47%), niż mężczyźni (35%). Niezmiennie najwięcej czyta młodzież w wieku 15–18 lat (54%), najmniej – osoby powyżej 70. roku życia (25%)*. Zatem potencjał i zapal do czytania drzemie w młodych umysłach, a zadaniem szkoły jest na nie odpowiedzieć.

W Niepublicznej Szkole Podstawowej im. Bł. Rodziny Ulmów w Błędowej Zgłobieńskiej staramy się udowadniać każdego dnia, że lektury mogą przemawiać do uczniów nie tylko na kartach książek, lecz także poprzez działanie,

Wykorzystanie popularnych klocków Lego do stworzenia świata bohaterów lektury pt. „Chłopcy z Placu Broni”. Wszystkie elementy projektu musiały być zgodne z opisem w książce

emocje i kreatywność. Zajęcia języka polskiego przybierają tu formę przestrzeni, w której tradycja spotyka się z nowoczesnością, a uczniowie mają realny wpływ na to, jak pracują z tekstami literackimi.

Jednym z kluczowych elementów jest na naszych lekcjach interdyscyplinarność, czyli rozszerzanie kontekstu literackiego lektury o wiedzę z innych przedmiotów szkolnych czy dziedzin życia. Często практикуje się metodę dramy i pracy warsztatowej. Uczniowie wcielają się w bohaterów lektur, odgrywają sceny. Dzięki temu literatura przestaje być „suchym obowiązkiem”, a staje się doświadczeniem – pełnym emocji, refleksji i twórczej zabawy. Drama pozwala im wejść w świat bohaterów, zrozumieć motywacje postaci i przeżywać fabułę „na własnej skórze”. Taki sposób pracy pobudza wyobraźnię oraz uczy, że literatura przenika wiele dziedzin życia.

Co roku bierzemy również udział w ogólnopolskiej akcji Narodowego

Wykonywanie przez uczniów autorskich gier planszowych w ramach podsumowania lekcji z lekturą – często zamiast sprawdzianu. Gry na podstawie książki „W 80 dni dookoła świata” pobudzały emocje w klasie i rozwijały kreatywne pomysły

Czytania, które integruje społeczność szkolną i przypomina, jak ważna jest wspólna lektura klasyki. Uczniowie przygotowują inscenizacje, oprawę artystyczną, czy interpretacje fragmentów dzieł, co sprawia, że wydarzenie nabiera

wyjątkowego charakteru. Jest to w naszej szkole także okazja do wsłuchiwania się w interpretacje nauczycieli, Pani Dyrektor oraz do spotkań z przedstawicielami władz samorządowych czy lokalnych, jak miało to miejsce w tym roku. Obecność Pana Wójta Dawida Homy nie tylko uświetniła obchody, ale pokazała, że znajomość klasyki literatury to nasza wspólna sprawa.

Dzięki pracy nauczycieli i uczniów nasza szkoła udowadnia, że literatura może fascynować, inspirować i naprawdę angażować uczniów. A lektury – niezależnie od tego, kiedy powstały – mogą pozostać żywe, aktualne i bliskie młodemu pokoleniu.

Narodowe Czytanie

* Zob. materiał on-line [dostęp: 19.11.2025r.] <https://www.bn.org.pl/aktualnosci/5611-stan-czytelnictwa-ksiazek-w-polsce-w-2024-roku.html>.

Łukasz Maciejowski

Wyjątkowe spotkanie w Szkole Podstawowej Nr 1 w Bratkowicach

*Senator w rozmowie z młodzieżą o demokracji,
prawie i wyzwaniach współczesnej Polski*

W Szkole Podstawowej Nr 1 im. Kard. Stefana Wyszyńskiego w Bratkowicach odbyło się niezwykle wartościowe spotkanie edukacyjne, podczas którego uczniowie najstarszych klas mieli okazję porozmawiać z Senatorem Józefem Jodłowskim. Wizycie towarzyszyła delegacja gości: Monika Stobierska, dyrektor NSP im. Armii Krajowej w Bratkowicach, Seweryn Kornak, zastępca wójta Gminy Świlcza oraz Mieczysław Sawicki, świadek zbrodni na żołnierzach Armii Krajowej.

Goście uczestniczyli również w złożeniu wiązanki pod pomnikiem Żołnierzy Armii Krajowej, oddając hołd bohaterom lokalnej historii i podkreślając, jak ważna jest pamięć o tych, którzy walczyli o wolność ojczyzny.

Spotkanie zgromadziło uczniów klas VII i VIII, którzy od samego początku wykazywali duże zainteresowanie tematyką życia publicznego. Senator Jodłowski w przystępny sposób opowiedział o swojej pracy oraz o funkcjonowaniu parlamentu. Wyjaśnił m.in., jak wygląda proces legislacyjny – od pojawienia się pomysłu na ustawę, przez prace komisji i debaty, aż po głosowania i zatwierdzenie projektu. Jak podkreślił, każdy etap służy dopracowaniu ostatecznego kształtu prawa i ma zapewnić jego jak największą skuteczność.

Jednym z zagadnień, które najbardziej zainteresowały uczniów, była kwestia cech, jakie powinien posiadać dobry polityk. Senator wskazał, że kluczowe są uczciwość, rzetelność i odpowiedzialność za podejmowane decyzje. Zwrócił uwagę, że polityk musi być blisko ludzi, wsłuchiwać się w ich potrzeby i nie bać się przyznać do błędów. Jego zdaniem pełnienie funkcji publicznej wymaga pokory i pamiętania o tym, że polityka ma przede wszystkim służyć obywatelom.

Poruszono również temat sporów w Senacie. Senator wyjaśnił, że różnice zdań są naturalnym elementem demokracji. Podkreślił jednak, że parlamentarzyści starają się prowadzić dyskusje w sposób merytoryczny, skupiając się na

argumentach, a nie emocjach. Wskazał też, że poszukiwanie kompromisów jest ważnym elementem pracy legislacyjnej i jednym z fundamentów funkcjonowania państwa.

Uczniowie chętnie pytali o możliwości angażowania się w życie publiczne przez młodych ludzi. Senator zachęcał, by zaczynać od samorządu uczniowskiego, wolontariatu lub lokalnych inicjatyw społecznych, ponieważ są to świetne przestrzenie do zdobywania doświadczenia, uczenia się współpracy oraz kształtowania odpowiedzialności obywatelskiej.

Zwrócił również uwagę, że nawet udział w wyborach i interesowanie się sprawami lokalnymi jest istotnym elementem aktywności obywatelskiej. Podkreślił, że niezależnie od tego, czy młody człowiek w przyszłości zdecyduje się na karierę w polityce, administracji czy innym zawodzie publicznym, najważniejsze są wartości, pasja i uczciwość.

Wszyscy uczestnicy zgodnie podkreślali, że wydarzenie było nie tylko interesujące, ale przede wszystkim inspirujące. Uczniowie zadawali dojrzałe, przemyślane pytania, pokazując, że młode pokolenie jest żywo zainteresowane tym, co dzieje się w kraju i jak funkcjonuje państwo.

Spotkanie stanowiło doskonałą lekcję demokracji i obywatelskiej aktywności – takiej, której nie da się przeprowadzić wyłącznie w szkolnej ławce. Dzięki bezpośredniej rozmowie z przedstawicielem władzy ustawodawczej młodzież mogła lepiej zrozumieć, jak wygląda praca państwa od środka oraz jak ważna jest rola świadomego obywatela.

Code Week: Kiedy Roboty Obudziły się w Szkole (i Kto Im Dał Kawę?)

Tydzień, w którym kodowanie stało się lepsze od czekolady!

W dniach 20-24 października w Szkole Podstawowej nr 2 w Bratkowicach zauważyliśmy u dzieci podejrzenie intensywny błysk w oku. Spokojnie – to entuzjazm do kodowania! Szkoła na kilka dni porzuciła tradycyjny rytm i zamieniła się w kontrolowane (choć głośne) laboratorium programowania.

Świętowaliśmy Europejski Tydzień Kodowania – świetną zabawę, która uczy cierpliwości, logicznego myślenia i spokoju, gdy coś nie działa. Nasz cel? Pokazać, że programista zostaje się dzięki ciekawości... i zestawowi sprytnych klocków.

LEGO Spike: Mali Inżynierowie kontra Bunt Maszyn

Roboty LEGO Spike były gwiazdami tygodnia. Uczniowie klas 4–8 budowali je z pełnym zaangażowaniem, a potem nadawali im życie! Potrafiły jeździć jakby uciekały przed kartkówką, świecić oczami teatralnie lub z irytacją, reagować na gesty i wykonywać polecenia z własną interpretacją. Złota Zasada: „Jeśli robot jedzie w ścianę – to wina KODU, nie robota!”.

Scratch: Kolorowe Błoczki i Koty Skaczące na Zawołanie

Młodsze klasy zakochały się w Scratchu. To cyfrowe LEGO, w którym tworzy się własne gry! W projektach pojawi-

ły się skaczące koty, znikający kosmici, dźwięki pobudzające całe osiedle i światy rządzące autorskimi zasadami. Czasem coś wybuchło? Bohater zniknął? Debugowanie to 90% programowania – i 100% satysfakcji, gdy wszystko w końcu działa!

Kodowanie na Dywanie: Algorytmy Bez Prądu

Kodowanie możliwe jest nawet bez komputerów! Dzieci programowały siebie nawzajem, używając kart i prostych instrukcji, a sala zamieniła się w wielką, żywą grę logiczną. „To jak składanie mebli z IKEA – tylko najpierw trzeba wymyślić instrukcję samemu.”

Dlaczego warto kodować?

Kodowanie to więcej niż zawód. To trening umysłu i charakteru:

- uczy logicznego myślenia,
- rozwija wytrwałość,
- oswaja z błędami,
- daje ogromną satysfakcję, gdy wszystko działa.

Tydzień na 5+ (i czekoladowe obietnice)

Code Week był pełen śmiechu, eksperymentów i pierwszych, poważnych programistycznych sukcesów. Pokazał, że technologia jest bliżej, niż myślimy, a strach przed kodowaniem to tylko źle napisany algorytm – taki, który każdy może poprawić!

Kto wie? Może już wkrótce dzieci zaprogramują robota, który poda kawę i upragnioną czekoladę – na rozgrzanie w te jesienno-zimowe miesiące – bez ani jednej kropli na stole! Czekamy z niecierpliwością na te wynalazki!

Inwestycje, które zmieniają przyszłość

W Niepublicznej Szkole Podstawowej w Bratkowicach trwają intensywne działania inwestycyjne znacząco podnoszące komfort, bezpieczeństwo i jakość edukacji. To czas dużych zmian, na które cała społeczność szkolna czekała od lat.

Termomodernizacja szkoły – inwestycja strategiczna

Największym przedsięwzięciem zrealizowanym w ostatnim czasie były prace termomodernizacyjne w ramach projektu „Poprawa infrastruktury edukacyjnej na terenie gminy Świlcza”.

Dzięki staraniom Pana Adama Dzieżdza – Posła na Sejm RP (byłego Wójta Gminy Świlcza) oraz Pana Dawida Homy – Wójta Gminy Świlcza pozyskano środki na realizację tego zadania z Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych.

Zakres termomodernizacji obejmował ocieplenie fundamentów, odnowienie elewacji, wymianę stolarki okiennej, modernizację systemu ogrzewania oraz montaż paneli fotowoltaicznych, które pozwolą wykorzystać odnawialne źródła energii i obniżyć koszty eksploatacji. W ramach wykonanych prac wymieniono również stolarkę drzwiową oraz dach, a także zamontowano osłony na grzejniki zwiększające bezpieczeństwo uczniów.

Celem termomodernizacji była poprawa efektywności energetycznej budynku, zmniejszenie strat ciepła i zwiększenie oszczędności energii – z korzyścią dla środowiska i budżetu szkoły. Dzięki temu szkoła stanie się bardziej przyjazna środowisku, a koszty utrzymania budynku zostaną znacząco obniżone.

Inwestycje z Funduszu Sołeckiego – wsparcie dla rowerzystów

W ramach pozyskanych środków z Funduszu Sołeckiego 2024 zakończono

no pierwszy etap prac poprawiających komfort uczniów i pracowników dojeżdżających do szkoły rowerami.

Dzięki zaangażowaniu byłej Dyrektorki szkoły, Pani Danuty Rudzkiej oraz pracowników Urzędu Gminy Świlcza na szkolnym podwórku została zamontowana wiata rowerowa – stabilna konstrukcja z zadaszeniem, z której codziennie korzystają dzieci dojeżdżające do szkoły. Realizacja tego zadania była możliwa dzięki wsparciu Rady Sołeckiej z Bratkowic oraz ówczesnej Radnej Gminy Świlcza, Pani Barbary Budy.

Z inicjatywy obecnej Dyrektorki szkoły, Pani Moniki Stobierskiej, oraz przy zaangażowaniu Pana Pawła Kwoki – Radnego Gminy Świlcza, rozpoczęto remont sali gimnastycznej ze środków Funduszu Sołeckiego 2025, z dofinansowaniem z budżetu gminnego.

Kolejne zmiany infrastrukturalne – dla bezpieczeństwa i lepszych warunków nauki

W ostatnim czasie zrealizowano również szereg innych prac: częściową modernizację kanalizacji wykonaną przez Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Świlczy, wyposażenie szkoły w elektroniczny system dostępu do drzwi wraz z monitoringiem, a także rozpoczęto budowę nowego parkingu przy terenie szkoły.

Dyrekcja i społeczność szkolna podkreślają, że to inwestycje na lata – służące kolejnym pokoleniom uczniów, tworzące warunki bezpieczne, komfortowe i sprzyjające edukacji.

To dowód, jak wspólne zaangażowanie przekłada się na konkretny, trwały rezultat i przykład, jak łączyć tradycję lokalnej szkoły z nowoczesnym spojrzeniem na edukację i ochronę środowiska.

Odnowiony budynek stał się symbolem zmian, rozwoju i troski o młode pokolenie, a także dumą całej społeczności.

Współpraca, która przynosi efekty

Wszystkie te działania są przykładem, jak wiele można osiągnąć dzięki dobrej komunikacji i współdziałaniu lokalnej społeczności, władz samorządowych i organizacji społecznych, takich jak Stowarzyszenie Przyjaciół Szkoły „Nasza Trójka” w Bratkowicach – organ prowadzący Niepubliczną Szkołę Podstawową w Bratkowicach.

To modelowa współpraca, która realnie wpływa na rozwój szkoły i poprawę warunków edukacji.

Dziękujemy wszystkim zaangażowanym w te inicjatywy. Razem tworzymy szkołę nowoczesną, przyjazną i otwartą na potrzeby swojej społeczności.

Monika Stobierska

Wyjątkowe dni

Początek października w Niepublicznej Szkole Podstawowej im. Żołnierzy Armii Krajowej w Bratkowicach upłynął pod znakiem emocji, wzruszeń i wspólnego świętowania. Szkoła nie tylko przyjęła w swoje grono nowych pierwszoklasistów, ale także obchodziła 12-lecie działalności oraz podsumowała szkolny konkurs historyczny. Wydarzeniom towarzyszyła wystawa kronik, przypominająca bogatą i barwną historię społeczności szkolnej.

Uroczystość pierwszoklasistów

Najbardziej podniosłym momentem tygodnia było pasowanie na ucznia klasy pierwszej. W obecności dyrekcji, nauczycieli, rodziców oraz starszych kolegów najmłodsi uczniowie zaprezentowali program artystyczny pełen radości i patriotycznych akcentów. Wiersze, piosenki oraz uroczysty taniec poloneza podkreśliły ich gotowość do rozpoczęcia szkolnej przygody.

Po części artystycznej pierwszoklasiści złożyli ślubowanie, obiecując pilność, koleżeńskość i godne reprezentowanie szkoły. Szczególnie wzruszającym

momentem było symboliczne złożenie podpisu w kronice – każdy uczeń odcisnął swój palec obok imienia i nazwiska, pozostawiając trwały ślad na pamiątkę tego wyjątkowego dnia. Od tej chwili najmłodsi stali się pełnoprawnymi członkami szkolnej społeczności.

12 lat szkoły – radość i wspólna zabawa

Tego samego dnia cała społeczność szkolna świętowała 12-lecie istnienia placówki. Wydarzenie miało radosny i rodzinny charakter. Uczniowie przygotowali kolorowe, pełne kreatywności plakaty nawiązujące do historii szkoły. Nie zabrakło również uwielbianych przez dzieci atrakcji – waty cukrowej i popcornu, które dodały wydarzeniu prawdziwie radosnej atmosfery.

Organizatorzy podziękowali wszystkim, którzy przyczynili się do stworzenia tego wyjątkowego nastroju, podkreślając, że to dzięki zaangażowaniu uczniów, rodziców i nauczycieli szkoła jest miejscem, do którego chce się wracać każdego dnia.

Wystawa kronik – podróż przez szkolne lata

W ramach obchodów jubileuszu przygotowano także wystawę szkolnych kronik. Odwiedzający mogli zobaczyć, jak szkoła zmieniała się na przestrzeni lat – jej wygląd, codzienne życie, tradycje i wydarzenia. W kronikach zgromadzone setki zdjęć, wspomnień i zapisów, które tworzą wartościową i wzruszającą opowieść o rozwoju społeczności szkolnej. Wystawa cieszyła się dużym zainte-

resowaniem wśród uczniów, rodziców oraz absolwentów.

Konkurs historyczny „Dwanaście lat minęło jak jeden dzień...”

Kulminacyjnym punktem obchodów jubileuszu było podsumowanie szkolnego konkursu historycznego. Uroczystość odbyła się 3 października 2025 roku podczas akademii szkolnej, a nagrody wręczył Wójt Gminy Świlcza – Pan Dawid Homa.

Konkurs skierowany był do dwóch grup: uczniów klas I-IV oraz V-VIII. Młodszy uczniowie przygotowali prace plastyczne przedstawiające ich ulubione wspomnienia ze szkoły. Wśród kolorowych prac pojawiły się sceny z wycie-

czek, zabaw z kolegami oraz lekcji, które szczególnie zapadły im w pamięć.

Starsza grupa zaprezentowała pisemne wspomnienia najważniejszych wydarzeń z życia szkoły – pikników rodzinnych, wyjazdów, spotkań z niezwykle gośćmi czy wizyt strażnicy pożarnej.

Konkurs okazał się nie tylko lekcją historii szkoły, ale także świadectwem kreatywności i zaangażowania uczniów, którzy z dumą opowiedzieli o swoich szkolnych przeżyciach.

Wydarzenia te udowodniły, że nasza szkoła to miejsce żywe, dynamiczne i pełne pasji, w którym każdy może odnaleźć coś dla siebie. Z dumą patrzymy na to, co wspólnie tworzymy i z radością czekamy na kolejne miesiące pełne inspirujących działań.

Monika Stobierska, Faustyna Ząbczyk-Olchowy

Radość, wspólnota i dobra zabawa

W sobotę, 13 września 2025 roku, teren przy Niepublicznej Szkole Podstawowej w Bratkowicach ponownie wypełnił się śmiechem, muzyką i rodzinną atmosferą. Odbył się tam coroczny Piknik Rodzinny organizowany wspólnie przez Stowarzyszenie Przyjaciół Szkoły „Nasza Trójka” oraz społeczność szkolną, który po raz kolejny zjednoczył ludzi.

Jak co roku, wydarzenie zgromadziło licznie przybyłych mieszkańców, a jego program obfitował w atrakcje dla dzieci i dorosłych.

Część artystyczną otworzył pełen energii występ zespołu „Koloret”, który zachwyił widzów barwnymi choreografiami oraz ogromnym entuzjazmem tancerzy. Później scenę przejęli młodszy uczniowie szkoły, prezentując piosenki przygotowane specjalnie na tę okazję, a także uczennice, które rozbały publiczność humorystycznym skeczem.

Dużym zainteresowaniem cieszyły się występy szkolnego zespołu muzycznego, prezentacje kółka tanecznego oraz profesjonalny pokaz szkoły tańca „Step by Step”. Każdy z artystów został nagrodzony gromkimi brawami.

Wśród licznych atrakcji szczególną uwagę przyciągnął pokaz strażacki przygotowany przez Ochotniczą Straż Pożarną z Bratkowic. Strażacy zaprezentowali sprzęt, przybliżyli zasady udzielania pierwszej pomocy, a dzieci mogły wejść do wozu strażackiego i zobaczyć jego wyposażenie.

Ważnym momentem pikniku było rozstrzygnięcie szkolnego konkursu „Bezpieczna Szkoła”, w którym najmłodszy uczniowie wykazali się dużą wiedzą na temat bezpieczeństwa. Nie zabrakło również wyjątkowych gości – urocze alpaki z „ALPAKA MIX” cieszyły się ogromną popularnością, pozwalając dzieciom na głaskanie, karmienie i robienie pamiątkowych zdjęć.

Dreszczyk sportowych emocji zapewnił tradycyjny mecz „Uczniowie kontra Rodzice”. Tegoroczna rywalizacja była niezwykle zacięta, pełna humoru i doping, a zwycięstwo odniosła drużyna uczniów.

Na uczestników czekał również bogato wyposażony bufet, w którym moż-

na było skosztować domowych ciast, gofrów, zapiekanek, bigosu, lodów oraz napić się kawy, herbaty i zimnych na-

pojów. Wieczorem wspólna zabawa przeniosła się na parkiet – muzykę do tańca zapewnił DJ Sylwester Styka.

Sponsorzy Pikniku Rodzinnego 2025

Organizatorzy składają gorące podziękowania wszystkim sponsorom i darczyńcom, którzy wsparli tegoroczny Piknik Rodzinny. Dzięki ich życzliwości i zaangażowaniu możliwe było przygotowanie bogatego programu atrakcji i zapewnienie wszystkim uczestnikom niezapomnianych wrażeń. W 2025 roku piknik wsparli:

1. Gmina Świlcza
2. Gminne Centrum Kultury, Sportu i Rekreacji w Świlczy z siedzibą w Trzcionce
3. Państwo Joanna i Dawid Homa
4. Pan Tomasz Wojton

5. Burmistrz Głogowa Małopolskiego Pan Tomasz Skoczylas
6. Państwo Bernadeta i Paweł Kwoka
7. Pani Agata i Wojciech Słowikowie
8. Pan Przybyło Paweł – Firma Handlowo-Usługowa Widelka
9. Spółka Pastwiskowa Koniec Bratkowice
10. Nowe Techniki Medyczne Szpital Specjalistyczny im. Świętej Rodziny Sp. z o.o.
11. PCG Academia Sp. z o.o.
12. Państwo Agnieszka i Robert Bejster
13. Pani Karolina Kłeczek
14. Pan Andrzej Lis
15. Państwo Faustyna i Rafał Olchowy
16. Pani Jadwiga Szczepańska
17. Pani Elżbieta Wit – Firma Usługowo-Handlowo-Produkcyjna
18. Państwo Elżbieta i Tomasz Drzewiccy
19. Państwo Magdalena i Krzysztof Łyczko
20. Państwo Ewelina i Wojciech Żmuda
21. Państwo Ewelina i Paweł Leniart
22. Państwo Katarzyna i Konrad Lenartowicz
23. Państwo Agnieszka i Robert Lis
24. Państwo Agnieszka i Andrzej Przywara
25. Państwo Dominika i Grzegorz Nowak
26. Pan Paweł Przybyło – Stacja Kontroli Pojazdów, Widelka
27. Państwo Aneta i Wojciech Helma
28. Państwo Karolina i Michał Ziaja
29. Państwo Marta i Krzysztof Lewandowscy
30. Pani Magdalena Kuś – Beauty Home
31. Pani Regina Niemiec
32. Pani Zofia Nowak
33. Pani Barbara Ochał
34. Apteka Gemma – Rzeszów
35. Pani Danuta Styka
36. Państwo Agnieszka i Piotr Grędyśa
37. Państwo Beata i Łukasz Lis
38. Pani Barbara Buda
39. Pani Anna Drzał i Pan Jarosław Wołowicz
40. Firma SZIK – Części Samochodowe
41. Państwo Monika i Krzysztof Bułatek
42. Państwo Anna i Jan Jucha
43. Pani Marta Hul
44. Hotel Blue Diamond
45. Firma Lewiatan
46. Firma Rolmlek – Mielec

47. Piekarnia Kolbuszowska – Jan Cisko
48. Piekarnia WM-ka – Witold Węgrzyn
49. MW KA Kleczek
50. Pan Józef Orzech
51. Pan Tadeusz Wąsik, Pan Józef Wąsik, Pani Maria Janusz
52. Podkarpacka Grupa Producentów Borówki ELLIOT – Bratkowice
53. Przedsiębiorstwo Produkcji Łodów KORAL
54. Walmar – Waldemar Marciniak
55. Pan Sławomir Dworak
56. Pan Stanisław Pałka
57. MC Vending
58. Pani Diana Styka-Warzybok
59. PKO Bank Polski – Oddział 1 w Ropczycach
60. Pan Paweł Wojturski
61. Pani Agnieszka Bajek
62. Pani Krystyna Berdel

63. Pani Paulina Basara
64. Państwo Ewa i Tomasz Jagusztyn
65. Firma Clima Servis – Piotr Pięta
66. Pan Krzysztof Ciszewski
67. Państwo Karolina i Mateusz Ząbczyk
68. Pani Dorota Kruczek i Pan Dariusz Niemiec
69. Pani Katarzyna Wdowik
70. Państwo Anna i Damian Piątek
71. Państwo Anna i Michał Matuszkiewicz
72. Państwo Natalia i Marcin Kiełb
73. Centrum Medyczne SUMED – Głogów Młp.
74. Piekarnia Zamojska – Rzeszów
75. Pani Dominika Grabarczyk – Firma Jajres
76. Firma „Moje Bambino” – Łódź
77. Pan Dawid Pięta – Tobi Craft
78. Pan Patryk Czach
79. Pani Izabela Sado

80. Pan Robert Kopera – Firma Meblowa, Rzeszów
81. Pan Mirosław Barszowski
82. Akademia Tańca Step by Step – Hubert Ciurko
83. Pani Wesołowska

Wspólna tradycja, która łączy

Piknik Rodzinny w Bratkowicach od lat cieszy się niesłabnącym zainteresowaniem mieszkańców. To wydarzenie, które buduje więzi, daje przestrzeń do wspólnej zabawy i pozwala dzieciom rozwijać swoje pasje i talenty. Organizatorzy już zapraszają na kolejną edycję z nadzieją, że przyszłoroczny piknik będzie równie udany.

Krystyna Kubas

Patriotyczna jesień w Przedszkolu w Bratkowicach

Jesień 2025 roku była dla naszego przedszkola wyjątkowo bogata w wydarzenia edukacyjne, pełne historii, tradycji oraz patriotycznych wartości. Dzieci miały okazję uczestniczyć w spotkaniach i zajęciach, które nie tylko dostarczyły im niezapomnianych wrażeń, ale również uczyły szacunku do przeszłości i miłości do Ojczyzny.

Spotkanie z Konną Strażą Ochrony Przyrody i Tradycji im. 20 Pułku Ułanów

W dniu 25 września 2025 r. nasze przedszkole odwiedziła Konna Straż Ochrony Przyrody i Tradycji im. 20 Pułku Ułanów w osobach: komendant Lesław Kielar i ułan Artur Paluch. Było to wydarzenie budzące ogromne zainteresowanie zarówno wśród dzieci, jak i pracowników placówki.

Podczas spotkania przedszkolaki wysłuchały opowieści o historii powstania Straży oraz o jej działalności związanej z pielęgnowaniem pamięci o tradycjach ułańskich i ochroną przyrody. Dzieci dowiedziały się wielu ciekawostek o pracy konnych patroli, ich umunduro-

waniu, a także o samych koniach, które towarzyszą Straży w codziennych obowiązkach.

Największą atrakcją okazała się możliwość zajęcia miejsca na specjalnie przygotowanym, drewnianym koniu, który wiernie odwzorowywał ułańskie wypo-

sażenie. Dzieci mogły na niego wsiadać i poczuć się jak prawdziwi jeźdźcy. Każda grupa pozowała także do pamiątkowych zdjęć, a radość i ciekawość, jakie towarzyszyły przedszkolakom, sprawiły, że to spotkanie na długo pozostanie w ich pamięci.

Odwiedziny Konnej Straży Ochrony Przyrody i Tradycji im. 20 Pułku Ułanów

Narodowe Święto Niepodległości

W listopadzie odbyła się również uroczysta akademie z okazji 11 Listopada, przygotowana przez dzieci z grupy III i IV. Było to nie tylko piękne widowisko artystyczne, lecz przede wszystkim wzru-

ku do symboli narodowych, budowało poczucie wspólnoty oraz dumę z przynależności do ojczyzny.

Organizacja tego wydarzenia była pięknym sposobem na kształtowanie właściwych postaw patriotycznych już od najmłodszych lat. Dzieci, poprzez wspólne przygotowania i występ, miały okazję

lem zajęć było kształtowanie wrażliwości patriotycznej oraz pogłębianie szacunku do historii.

Dzieci wykonywały własnoręcznie biało-czerwone kotyliony, które z dumą nosiły podczas dalszej części zajęć. Następnie, pod opieką nauczycieli, udały się na lokalny cmentarz z grobami żoł-

Występ grupy III i IV na akademii patriotycznej z okazji 11 listopada

szająca lekcja historii i patriotyzmu. W akademii uczestniczyli rodzice naszych przedszkolaków i seniorzy z Dziennego Domu Pomocy w Bratkowicach.

Występ przedszkolaków, wypełniony wierszami, pieśniami patriotycznymi oraz krótkimi scenkami, miał na celu przybliżyć najmłodszym znaczenie święta odzyskania przez Polskę niepodległości. Dzięki zaangażowaniu dzieci i nauczycieli, akademie stała się wyjątkowym wydarzeniem, które uczyło szacun-

rozumieć, jak ważne jest pamiętanie o przeszłości i docenianie wolności.

Zajęcia patriotyczne

Listopad to miesiąc szczególnej pamięci o bohaterach, którzy walczyli o wolność Polski. W związku z tym w naszym przedszkolu przeprowadzono zajęcia patriotyczne pod hasłem „Przedszkolaki pamiętają o żołnierzach”. Ce-

nierzy Armii Krajowej oraz pod pomnik żołnierzy znajdujący się w Parku Podworskim w Bratkowicach. Tam przedszkolaki złożyły kwiaty i zapaliły znicze, oddając hołd wszystkim tym, którzy poświęcili życie dla naszej Ojczyzny.

Atmosfera zadumy, ciszy i szacunku towarzyszyła całemu wyjściu. Dzieci w naturalny sposób uczyły się, że pamięć o bohaterach i dbanie o miejsca pamięci narodowej to ważny element tożsamości każdego Polaka.

Przedszkolaki przy grobie żołnierzy

Podsumowanie

Patriotyczne wydarzenia zorganizowane w naszym przedszkolu w ostatnich miesiącach to nie tylko ciekawe zajęcia, ale również ważne lekcje wychowawcze. Spotkanie z Konną Strażą, uroczysta akademie oraz listopadowe zajęcia pełne refleksji pozwoliły dzieciom poznać historię, tradycje oraz wartość wolności.

Dzięki takim inicjatywom każde dziecko ma szansę rozwijać w sobie szacunek do Ojczyzny, poczucie wspólnoty oraz świadomość polskiej historii – wartości, które będą im towarzyszyć przez całe życie.

Patrycja Piątek-Zięba

Pasowanie na Przedszkolaka w Przedszkolu w Świlczy

29 października 2025 r. w Przedszkolu w Świlczy odbyła się wyjątkowa uroczystość – Pasowanie na Przedszkolaka. Był to bardzo ważny dzień dla najmłodszych dzieci, które we wrześniu po raz pierwszy przekroczyły próg naszego przedszkola.

Uroczystość rozpoczęła się częścią artystyczną, podczas której maluchy zaprezentowały swoje umiejętności. Z wielkim zaangażowaniem recytowały wierszyki, śpiewały piosenki oraz tańczyły, udowadniając, że są już prawdziwymi przedszkolakami. Pomimo lekkiej tremy, dzieci poradziły sobie znakomicie, a zebrani rodzice, dziadkowie i nauczyciele nagrodzili ich występ gromkimi brawami.

Najważniejszym momentem spotkania było uroczyste ślubowanie. Dzieci obiecały być grzeczne, wesołe i przyjacielskie. Następnie Pani Dyrektor Danuta Rusin symbolicznym ołówkiem dokonała aktu pasowania na przedszkolaka. Każde dziecko otrzymało pamiątkowy dyplom oraz drobny upominek.

Na zakończenie uroczystości wszyscy uczestnicy zostali zaproszeni do wspólnego zdjęcia. To był dzień pełen emocji, radości i wzruszeń – zarówno dla dzieci, jak i dorosłych.

Uroczystość pasowania to piękna tradycja naszego przedszkola, która na długo pozostanie w pamięci najmłodszych.

Konkurs „My English Postcard – Moja Angielska Poczta” – rozstrzygnięty

Rozdanie nagród

W dniu 17.11.2025 r. w ZS w Trzcionce odbyło się uroczyste rozdanie nagród w konkursie języka angielskiego „THE WORLD OF ENGLISH”. Wydarzenie zgromadziło zaproszonych gości: Pana wójta, mgr inż. Dawida Homę, który objął patronatem konkurs, Panią dyrektorkę Agnieszkę Małozieć, laureatów konkursu, nauczycieli oraz uczniów, którzy przyszli pogratulować uczestnikom i wspólnie celebrować ich sukces.

Konkurs cieszył się w tym roku wyjątkowo dużym zainteresowaniem. Organizowany jest od lat, pierwsza edycja miała miejsce w 2017 roku. Łącznie wzięło w nim udział 359 uczniów szkół podstawowych z terenu Gminy Świlcza. W tegorocznej VIII edycji zadaniem uczniów było stworzenie pocztówki z tekstem w języku angielskim. W konkursie wzięło udział 49 uczniów.

Uczestnicy konkursu zmierzali się z zadaniami wymagającymi nie tylko znajomości słownictwa i gramatyki, ale także umiejętności rozumienia tekstów oraz logicznego myślenia w języku angielskim, jak również zdolności plastycznych. Wyniki pokazały, że poziom był bardzo wyrównany, a uczestnicy wykazali się ogromnym zaangażowaniem.

Podczas uroczystości wręczono dyplomy i nagrody rzeczowe laureatom oraz wyróżnienia dla uczniów, którzy zdobyli wysokie wyniki. Nauczyciele podkreślali, że każdy uczestnik zasługuje na uznanie – sam udział w konkur-

sie to dowód odwagi, ambicji i chęci rozwoju.

Wydarzenie zakończyło się wspólnymi gratulacjami, poczęstunkiem i krótką rozmową o tym, jak ważne jest podejmowanie takich wyzwań. „THE WORLD OF ENGLISH” ponownie pokazał, że nauka języka może być inspirująca, motywująca i pełna satysfakcji

Miejsce I ex aequo:
 Wiktoria Homa – Bratkowice
 Maja Słodzinska – Trzcionka
 Liliana Michno – Mrowla
 Milena Gil – Dąbrowa

Miejsce II ex aequo:

Oliwia Wilk – Trzcionka
 Pola Kuczaj – Dąbrowa
 Adrian Baran – Bratkowice
 Alicja Lis – Bratkowice

Miejsce III ex aequo:
 Lena Rasińska – Trzcionka
 Wiktor Pintał – Dąbrowa
 Hanna Kopiec – Trzcionka
 Milena Jop – Rudna Wielka

Wyróżnienia:
 Lena Tarnowska – Świlcza
 Maja Olszowy – Bratkowice
 Lena Wielgos – Dąbrowa
 Anna Bąk – Bratkowice
 Maja Szarzynska – Rudna Wielka

Joanna Machnicka – Rudna Wielka
 Zofia Grobelny – Trzcionka
 Alicja Woźny – Trzcionka

Nagrody i wyróżnienia zostały ufundowane przez Wójta Gminy Świlcza.

Organizatorzy konkursu dziękują wszystkim uczestnikom za wzięcie udziału w tegorocznej edycji. Wszystkim laureatom składamy serdeczne gratulacje!

Kulinarna rewolucja w Trzcianie

– uczniowie sami komponują posiłki!

Nowy sposób żywienia w szkolnej stołówce

W Zespole Szkół w Trzcianie rozpoczęła się prawdziwa rewolucja w szkolnej stołówce! Od października uczniowie mogą samodzielnie komponować swoje posiłki, wybierając spośród różnorodnych sałatek, surówek i deserków ustawionych w formie bufetu. To nowoczesne rozwiązanie ma na celu nie tylko urozmaicenie jadłospisu, ale także kształtowanie zdrowych nawyków żywieniowych i rozwijanie samodzielności wśród dzieci.

Pierwsze doświadczenia i wyzwania

Jak to bywa przy każdej zmianie, początki nowego systemu nie są łatwe. Uczniowie muszą nauczyć się samodzielnie nalewać zupę z waz, wybierać odpowiednie porcje sałatek czy składać własne desery. Dla niektórych jest to nowe doświadczenie, wymagające nieco cierpliwości i wprawy. Z każdym dniem idzie im jednak coraz lepiej, a radość z możliwości decydowania o tym, co znajdzie się na talerzu, widać na wielu dziecięcych twarzach.

Inspiracja z Leżajska

Pomysł wprowadzenia bufetu w Trzcianie zrodził się po konsultacjach z paniami intendenkami ze szkoły w Leżajsku, gdzie podobne rozwiązanie z powodzeniem funkcjonuje już od pewnego czasu. Dzięki uprzejmości pana dyrektora Stanisława Filarowskiego delegacja z naszej gminy – wójt Gminy Świlcza Dawid Homa, przewodnicząca Rady Gminy Joanna Wdowik-Mika, szefowa kuchni szkolnej Agnieszka Dworak oraz wicedyrektor szkoły Anna Woźny – mieli okazję odwiedzić leżajską placówkę i zobaczyć, jak w praktyce wygląda przygotowanie i serwowanie posiłków w tej formie.

Samodzielność i zdrowe wybory na talerzu

Wprowadzenie bufetu to nie tylko zmiana organizacyjna, ale również ważny element edukacji żywieniowej. Dzieci uczą się dokonywać świadomych wyborów, poznają nowe smaki i nabierają odpowiedzialności za to, co jedzą. Takie podejście pomaga kształtować zdrowe nawyki żywieniowe już od najmłodszych lat. Uczniowie sami decydują, czy na ich talerzu znajdzie się więcej warzyw, owoców, czy lekkiego deseru, a to sprzyja lepszemu poznaniu własnych upodobań i potrzeb żywieniowych.

Stołówka jako miejsce nauki i współpracy

Nowa organizacja pracy w stołówce to także doskonała okazja do nauki współpracy i kultury zachowania przy wspólnym stole. Dzieci, korzystając z bufetu, uczą się cierpliwości, zachowania porządku i szacunku wobec innych. Pracownicy kuchni oraz nauczyciele wspierają uczniów w tych pierwszych krokach ku większej samodzielności, zachęcając do próbowania nowych potraw i dbania o estetykę podawania posiłków.

Zdrowo, smacznie i z pomysłem!

Stołówka szkolna w Trzcianie staje się miejscem, gdzie zdrowe odżywianie spotyka się z nowoczesnym podejściem do edukacji. To inwestycja nie tylko w lepsze jedzenie, ale przede wszystkim w rozwój dzieci – ich samodzielność, odpowiedzialność i świadomość żywieniową.

Z niecierpliwością czekamy na efekty tej smakowitej innowacji i mamy nadzieję, że szkolny bufet stanie się inspiracją także dla innych placówek w regionie!

Siła tradycji, przyszłość edukacji

Jubileusz 80-lecia Zespołu Szkół Techniczno-Weterynaryjnych w Trzcinie

27 września 2025 r. społeczność Zespołu Szkół Techniczno-Weterynaryjnych w Trzcinie z dumą prezentowała dorobek 80 lat kształcenia, wychowania, osiągnięć i rozwoju szkoły na przestrzeni lat. Jubileusz szkolnictwa zawodowego przybrał postać nie tylko wyjątkowego wydarzenia kalendarzowego w historii szkoły, pokazał również, że wspomnienia to most łączący przeszłość z teraźniejszością, tradycja przenika nowoczesność, a doświadczenie buduje przyszłość.

Obiekty Zespołu Szkół Techniczno-Weterynaryjnych od 1945 r. wpisują się w krajobraz Trzciniany, kiedy to Powiatowy Urząd Ziemski w Rzeszowie przekazał majątek dworski rodu Christianich na rzecz nowo uformowanej Gminnej Szkoły Rolniczej Męskiej. Decyzją z dnia 11 sierpnia 1945 r. szkoła otrzymała teren o łącznej powierzchni 9,5 ha, w tym w dużej mierze zniszczone zabudowania gospodarcze, dworek oraz zabytkowy park. Siedzibę szkoły w pierwszych latach działalności pełniły budynki spichlerza, pałacu i owczarni, rozbudowanej w 1955 r. decyzją ówczesnej dyrektorki szkoły Pani Henryki Kutowskiej, z przeznaczeniem na pomieszczenia do zajęć dydaktycznych. Starania dyrektora Józefa Mieszkowicza w latach 1985-1995 o budowę nowej siedziby placówki, poprawę bazy dydaktycznej, uwieńczono zostały oddaniem nowego budynku do celów dydaktyczno-wychowawczych w roku 50-tego Jubileuszu szkoły.

Dzieje Internatu ZST-W sięgają okresu, kiedy stanowisko dyrektora szkoły objęła mgr Henryka Kutowska. Pod jej kierownictwem spichlerz zaadaptowano początkowo na Internat męski, później na sale dydaktyczne. W latach 1964-1966 oddano do użytku nowy budynek Internatu, który współcześnie, po kolejnym, gruntownym remoncie w 2020 r. zapewnia zakwaterowanie 268 wychowankom.

Urokliwy pałac rodu Christianich kryje w sobie lata historii. Położony w malowniczym parku, objęty Ustawą o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, pełnił początkowo rolę kancelarii szkoły i internatu żeńskiego. Od pierwszego, gruntownego remontu, przeprowadzonego w latach 1967-1969 i urządzenia w nim mieszkań dla nauczycieli i pracowników administracji, budynek spełniał rolę Domu Nauczyciela.

W czasie ośmiu dekad istnienia szkoły w Trzcinie wielokrotnie zmieniała nazwę i kierunki kształcenia. Pierwotna Gminna Szkoła Rolnicza Męska funkcjonowała na osi czasu m.in. jako Państwowa Szkoła Techniczna Wodno-Melioracyjna, Technikum Melioracji Wodnych, Zespół Szkół Budownictwa Wodnego, Melioracji i Weterynarii, aż po powołany w styczniu 2006 r. Zespół Szkół Techniczno-Weterynaryjnych. Nadzór nad szkołą w latach wcześniejszych obejmowało Ministerstwo Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej. Od 1999 r. organem prowadzącym szkołę jest Powiat Rzeszowski, organem nadzorującym – Podkarpacki Kurator Oświaty.

Szkolnictwo zawodowe w Trzcinie w zasadniczy sposób wpłynęło na oblicze regionu, placówka od początków funkcjonowania kreowała aktywną współpracę ze środowiskiem lokalnym. Uczniowie podejmowali szczytne inicjatywy na rzecz Trzciniany i okolic, w latach 70-tych wykonywali wykopy pod przebudowę linii elektroenergetycznej wzdłuż miejsc-

wych dróg, uczestniczyli w budowie obiektów sportowych w Szkole Podstawowej w Trzcinie (projekt miasteczka ruchu drogowego), pracach geodezyjnych na cmentarzu parafialnym, oczyszczaniu i konserwacji potoku Trzcianka, pracach polowych, naprawach sprzętu rolniczego. Do dziś działający przy GCKSiR w Świlczy Zespół Pieśni i Tańca „Pułanie” powstał również w Zespole Szkół Techniczno-Weterynaryjnych w Trzcinie. Poprzez współpracę ze środowiskiem lokalnym, udział w wydarzeniach regionalnych, szkoła stała się istotnym ogniwem w rozwoju wsi i regionu. W roku Jubileuszu, dzięki powstaniu przy szkole jedynego w Polsce Branżowego Centrum Umiejętności w dziedzinie technika weterynaryjnego, placówka promuje Trzcinę i zyskuje rozgłos w skali kraju, stając się nowoczesnym ośrodkiem kształcenia i egzaminowania w branży weterynaryjnej.

Wieloletnia kadencja obecnego Dyrektora szkoły Janusza Jakubka to okres znaczącego rozkwitu placówki. Pierwotne oblicze szkoły krzewiącej teoretyczną i praktyczną wiedzę zawodową, zmagającej się z trudnościami finansowymi i lokalowymi, przyjmuje współcześnie wizerunek nowoczesnej, pionierskiej instytucji nie tylko w wymiarze edukacyjno-wychowawczym, ale również organizacyjnym i infrastrukturalnym.

Bogate, odpowiadające współczesnym standardom zaplecze dydaktyczno-wychowawcze Zespołu Szkół Techniczno-Weterynaryjnych w Trzcinie, wysoko rozwinięta infrastruktura, dbałość o bezpieczne i higieniczne warunki nauki zapewniają trwałość i perspektywy rozwoju placówki. Troskę kadry zarządzającej o jakość kształcenia odzwierciedlają nowoczesne, dobrze wyposażone pracownie zajęć praktycznych, laboratoria. Nieustannie wzbogacana baza jeździecka, sportowa, gruntowne kształcenie zawodowe, zajęcia dodatkowe, kursy, szkolenia i staże oferowane na każdym kierunku kształcenia, wzmacniają rozwój umiejętności zawodowych uczniów. Dbłość o dostępność komunikacyjną dla uczniów z pobliskich miejscowości, kształcących się w ZST-W w Trzcinie,

potwierdza uruchomienie linii autobusowej 204 Rudna Mała, Pętla – Rudna Wielka – Mrowla – Bratkowice – Trzcinia, umożliwiającej młodzieży dojazd do szkoły w dni nauki szkolnej.

Wyjazdy uczniów Zespołu Szkół Techniczno-Weterynaryjnych w Trzcinie na staże zagraniczne, realizowane w szkole od 2006 r. w ramach projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej, generują niezliczone korzyści nie tylko dla społeczności szkolnej, ale również dla uczniów szkół podstawowych, poprzez organizowane w szkole warsztaty kierunkowe, upowszechniające rezultaty projektów. Udział kadry pedagogicznej w zagranicznych kursach zawodowych, obserwacje pracy w ramach job shadowing, to nie tylko możliwość podnoszenia kwalifikacji zawodowych nauczycieli, to również okazja do międzykulturowej wymiany wiedzy z ośrodkami edukacyjnymi usytuowanymi poza granicami kraju. ZST-W w Trzcinie można zatem określić mianem placówki o wymiarze europejskim.

Szkoła w Trzcinie od dekad opiera swój byt na filarach gruntownej edukacji, wychowania i opieki. W swej 80-letniej tradycji ma niezaprzeczalny udział w ogólnopolskim kształceniu kadr w dziedzinie rolnictwa, melioracji, weterynarii oraz w innych zawodach i specjalnościach, zgodnych z bieżącym zapotrzebowaniem na rynku pracy (gastronomia, fryzjerstwo, geodezja, budownictwo). Odzwierciedlenie wysokiej jakości kształcenia w Zespole Szkół Techniczno-Weterynaryjnych stanowiły wyniki Ogólnopolskiego Rankingu Perspektyw 2024. Technikum wchodzące w skład ZST-W w Trzcinie uzyskało wysokie 7 miejsce spośród 96 techników w skali województwa podkarpackiego. Standardy kształcenia potwierdzają wyniki egzaminów zawodowych oraz egzaminu maturalnego, kształ-

tujące się odpowiednio na poziomie 97% i 78%.

Atrakcyjność i różnorodność oferowanych kierunków kształcenia, wpisujących się w bieżące zapotrzebowanie na rynku pracy sprawia, że o możliwość nauki w szkole

ubiegają się kandydaci z całego kraju. Szczególnym zainteresowaniem cieszy się Technikum kształcące w zawodzie technika weterynarii, przyciągające miłośników i pasjonatów zwierząt. Technikum Żywności i Usług Gastronomicznych otwie-

ra przed uczniami zróżnicowane ścieżki kariery w gastronomii, zaś absolwenci kształcący się na kierunku technik usług fryzjerskich uzyskują wszechstronne możliwości zatrudnienia w branży beauty. Liceum Ogólnokształcące w Trzcinie, wzbogacone zajęciami z zakresu jazdy konnej i pożarnictwa, oferuje nie tylko wyposażenie uczniów w wiedzę ogólną, ale również specjalistyczną i kierunkową. Bogata oferta edukacyjna Zespołu Szkół Techniczno-Weterynaryjnych w Trzcinie umożliwia ponadto kandydatom możliwość aplikacji na kierunki: technik geodeta, technik hodowca koni, technik budownictwa, technik architektury krajobrazu, technik inżynierii środowiska, liceum ogólnokształcące wojskowe.

Obchody 80-lecia szkolnictwa zawodowego w Trzcinie na długo pozostaną w pamięci uczestników wydarzenia. Rangę uroczystości podkreśliła obecność licznie zaproszonych gości, dla których priorytet stanowi dobro i rozwój oświaty, wysokiej jakości edukacja oraz kształtowanie współpracy środowisk lokalnych, krajowych i zagranicznych.

W Jubileuszu uczestniczyli: senator RP Józef Jodłowski, podkarpacki kurator oświaty Dorota Nowak-Maluchnik, wi-

cemarszałek województwa podkarpackiego Karol Ożóg, Wicestarosta Rzeszowski Jerzy Bednarz, Przewodniczący Rady Powiatu Rzeszowskiego Tomasz Wojton, dyrektor wydziału społeczno-oświatowego Elżbieta Kubicka, Skarbnik Powiatu Rzeszowskiego Dorota Witek, dyrektorzy biur poselskich Adama Dziedzica oraz Ewy Leniart, Wójt Gminy Świlcza Dawid Homa, Komendant Głównego Związku Strzeleckiego „Strzelec” Marek Matuła, jak również przedstawiciele władz lokalnych, straży pożarnej, świata nauki i biznesu.

Jubileusz rozpoczął się przemarszem uczestników spod budynku szkoły na uroczystą mszę świętą pod przewodnictwem księdza biskupa

Jana Wątroby do kościoła pw. Św. Wawrzyńca i Matki Boskiej Niepokalanej w Trzcinie. Przejście do świątyni uświetnili reprezentacyjny szwadron ułanów i maszerujący

w szyku pododdział uczniów z liceum pożarniczego. Podczas konselebrowanej liturgii, z udziałem kapłana – absolwenta szkoły i pięciu byłych katechetów, ksiądz biskup przywołał pamięcią wszystkich, którzy zapisali ślad w dziejach placówki, życząc dalszego rozwoju i kształtowania postaw kolejnych pokoleń absolwentów w duchu wartości i fundamentalnych zasad.

Znamiennym momentem jubileuszu było złożenie kwiatów na grobach zmarłych pedagogów oraz przed Kryptą rodziny Christianich, uroczyste odsłonięcie i poświęcenie tablicy upamiętniającej 80-lecie szkolnictwa zawodowego w Trzcinie.

Oficjalne przywitanie uczestników przez dyrektora szkoły Janusza Jakubka nastąpiło w wypełnionej barwami narodowymi sali gimnastycznej, która w tym dniu pełniła funkcję auli. Dyrektor podkreślił, że szkoła to przede wszystkim wspólnota, tradycja i historia pokoleń uczniów. W kolejnej odsłonie Jubileuszu głos zabrali zaproszeni goście, podkreślając wkład i zaangażowanie wszystkich, którzy przez osiem dekad tworzyli historię szkoły w Trzcinie, krzewili wiedzę, wartości i zasady, wypełniali powierzone zadania edukacyjne, wychowawcze, opiekuńcze i administracyjne.

Szczególne słowa uznania przemawiający kierowali do sprawującego od 1998 r. funkcję dyrektora szkoły Janusza Jakubka. Wyrazem zasług i wkładu zwieńczonego rozkwitem szkoły były wręczone pamiątkowe gawertony z życzeniami, listy gratulacyjne oraz okolicznościowe medale.

Część artystyczna obchodów 80-lecia szkolnictwa zawodowego w wykonaniu uczniów i nauczycieli szkoły pod hasłem „Muzyka łączy pokolenia”, w atmosferze niezwyklej oprawy muzycznej, choreograficznej i scenograficznej, pozwoliła uczestnikom wydarzenia powrócić do pierwszych kart historii Gminnej Szkoły Rolniczej Męskiej, poznać dalsze jej dzie-

je, kierunki i strukturę rozwoju, zatrzymać się na współczesnym wizerunku placówki i spojrzeć w przyszłość. Występ Zespołu Pieśni i Tańca „Pułanie”, inscenizacja przywołująca minione wydarzenia i wieńcząca część artystyczną wspólnie odtąńczony polonez, odzwierciedliły bogactwo tradycji i osiągnięć całej społeczności szkolnej.

Czym byłby Jubileusz szkoły bez liczących do 2025 roku ponad 6400 Absolwentów, którzy tworzyli jej historię? To dla nich uroczystość stała się po raz kolejny okazją do wspomnień, powrotu do lat młodości, odnowienia dawnych znajomości, spotkania po latach z kadrą kierowniczą, pedagogiczną, wychowawcami klas. Wielu z nich na nowo poczuło klimat pobytu w Internacie szkolnym, który w czasie nauki zastępował dom rodzinny. Absolwenci mieli możliwość spojrzenia na nowe oblicze placówki, krajobraz zmian, jakie dokonały się na przestrzeni lat w wymiarze przestrzennym, infrastrukturalnym, edukacyjnym. Powrót do sal lekcyjnych, pracowni, wernisaż zdjęć prezentujący wydarzenia, obrazy z przeszłości, dyskusje z obecnymi i dawnymi nauczycielami wyzwoływały w Absolwentach poczucie wspólnoty, przynależności do społeczności ZST-W w Trzcianie, pomimo upływu lat. Nieoceniony wkład nauczycieli i uczniów w organizację Jubileuszu, wyrażony poprzez przygotowane poczęstunki, inscenizację, oprawę i aranżację, okolicznościowy album, spotkał się z wielkim entuzjazmem i uznaniem zaproszonych gości. Elementem dopełniającym zjazd był zorganizowany przez Komitet Organizacyjny Bal Absolwentów, będący okazją do przywołania sentymentalnych chwil spędzonych w murach szkoły, odnowienia kontaktów, ponownej integracji.

Jubileusz 80-lecia szkolnictwa zawodowego w Trzcianie pokazał, że filarem edukacji i wychowania są więzi łączące przeszłe i przyszłe pokolenia, dekady tradycji i wizja przyszłości.

Nowoczesna wiedza – nowoczesna gospodarka

Branżowe Centrum Umiejętności w Trzcinie kształci, szkoli i egzaminuje w dziedzinie weterynarii!

Z dniem 1 września 2025 r. przy Zespole Szkół Techniczno-Weterynaryjnych w Trzcinie rozpoczęło działalność Branżowe Centrum Umiejętności. Uroczyste przecięcie wstęgi symbolizujące oficjalne otwarcie obiektu nastąpiło w dniu 24 października 2025 r.

Czym jest BCU?

Założeniem Ministerstwa Edukacji Narodowej jest powstanie w Polsce w 120 branżach Branżowych Centrów Umiejętności – nowoczesnych jednostek systemu oświaty prowadzących kursy, szkolenia i egzaminy w danej dziedzinie zawodowej. W ZST-W w Trzcinie utworzono BCU w dziedzinie technika weterynaryjna. Finalizacja projektu to niewątpliwy sukces Powiatu Rzeszowskiego i szkoły. To również wyróżnienie dla Trzcinian – małej podrzeszowskiej miejscowości, która dzięki zajęciom prowadzonym przez wysokiej klasy specjalistów, gościć będzie kursantów z całego kraju. Do wykształcenia wykwalifikowanych kadr dla gospodarki niezbędne jest technologiczne unowocześnienie edukacji, właśnie te funkcje spełnia BCU. Uczestnicy kursów i szkoleń, dzięki dostępowi do najnowocześniejszych technologii i sprzętu, wyposażeni będą w fachową, nowoczesną wiedzę teoretyczną i praktyczną. Branżowe Centrum Umiejętności w Trzcinie stanowi również profesjonalną bazę dydaktyczną dla uczniów kształcących się w Technikum w zawodzie technik weterynarii.

BCU stwarzają innowacyjną przestrzeń do współpracy szkół i uczelni z pracodawcami, światem biznesu. Partnerami BCU w Trzcinie są:

- Związek Hodowców Zwierząt i Producentów Sektora Rolno-Spożywczego – Stowarzyszenie VERUS
- Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie
- Małopolskie Centrum Biotechniki Sp. z o.o. z siedzibą w Krasnem

Szkolenia i kursy przeprowadzane w BCU kierowane są nie tylko do młodzieży, ale również do studentów, nauczycieli, wykładowców, osób zatrudnionych w szeroko pojętej branży weterynaryjnej. Terminy rekrutacji, harmonogramy kursów i szkoleń dostępne są na stronie internetowej <https://www.bcutrzciniana.com> Kontakt możliwy pod nr tel. 510 467 072 lub za pośrednictwem adresu e-mail: bcu@zstw.powiat.rzeszowski.pl.

Cisza w głowie, burza w sercu: o problemach psychicznych młodych ludzi

Dorastanie to czas intensywnych zmian – fizycznych, emocjonalnych i społecznych. Młodzież stoi dziś jednak przed wyzwaniem, które znacznie wykracza poza tradycyjne trudności wieku dojrzewania. Presja szkolna, oczekiwania rodziców, nieustanna obecność mediów społecznościowych oraz poczucie izolacji sprawiają, że coraz więcej młodych ludzi doświadcza kryzysów psychicznych. Choć na zewnątrz często zachowują „ciszę w głowie”, wewnątrz toczy się prawdziwa „burza w sercu” – pełna lęku, niepewności i poczucia braku zrozumienia. Informacje w masowych środkach przekazu informują, że takie problemy jak depresja, zaburzenia lękowe czy uzależnienia stają się coraz bardziej powszechne wśród nastolatków. Warto więc przyjrzeć się bliżej źródłom tych zagrożeń i zastanowić się, jak możemy wspierać młode pokolenie w budowaniu odporności psychicznej.

Często zakłada się, że młodzi ludzie są bardziej beztroszy niż dorośli, jednak ich życie pełne jest emocjonalnych wzlotów i upadków.

Najczęstsze problemy ze zdrowiem psychicznym u nastolatków należą do zaburzeń lękowych, zaburzeń stresowych, zaburzeń nastroju, zaburzeń obsesyjno-kompulsyjnych, zaburzeń odżywiania oraz zaburzenia zakłóceń behawioralnych (np. zespół nadpobudliwości psychoruchowej z deficytem uwagi lub zaburzenie opozycyjnego buntu).

Chociaż niemal wszyscy nastolatki doświadczenia okresów wahania nastroju, marudności i/lub niepokoju, istnieją pewne wskaźniki wskazujące na obecność poważniejszego problemu, w tym:

- wycofanie społeczne
- zmiany nastroju trwające dłużej niż kilka dni
- dramatyczne zmiany w nawykach żywieniowych (w tym zmiany wagi)
- ciągła złość, drażliwość lub bezradność

Zrozumienie przyczyn chorób psychicznych nastolatków

Zdrowie psychiczne nastolatków jest kształtowane przez kombinację czynników genetycznych, środowiskowych i społecznych. Nastolatki z problemami zdrowia psychicznego częściej doświadczają trudności szkolnych, izolacji społecznej oraz obniżonej samooceny. Te wyzwania psychiczne mogą mieć długotrwałe konsekwencje, takie jak obniżona satysfakcja z życia, zwiększone ryzyko nadużywania substancji oraz pogorszenie zdrowia fizycznego. Poprzez wczesne rozpoznanie i rozwiązywanie problemów ze zdrowiem psychicznym możemy pomóc nastolatkom przejść przez ten burzliwy okres i stworzyć fundament pod zdrowszą przyszłość.

Rola mediów społecznościowych w zdrowiu psychicznym

Media społecznościowe mogą mieć zarówno pozytywny, jak i negatywny wpływ na zdrowie psychiczne. Z jednej strony mogą dawać poczucie więzi

i wspólnoty, co może być korzystne dla zdrowia psychicznego. Pozwala nastolatkom utrzymywać kontakt z przyjaciółmi, dzielić się doświadczeniami i znaleźć wsparcie u osób o podobnych zainteresowaniach. Z drugiej strony, nadmierne korzystanie z mediów społecznościowych może przyczyniać się do uczuć lęku, depresji i niskiej samooceny. Ciągłe porównywanie do innych, cyberprzemoc, nękanie w Internecie oraz narażenie na nierealistyczne standardy piękna mogą negatywnie wpływać na zdrowie psychiczne.

Rodzice i opiekunowie mogą odegrać kluczową rolę w monitorowaniu i regulowaniu korzystania z technologii przez nastolatków, aby wspierać ich zdrowie psychiczne. Zachęcanie do zrównoważonego i świadomego korzystania z mediów społecznościowych, wyznaczanie granic oraz wspieranie otwartej komunikacji na temat doświadczeń online może pomóc złagodzić negatywne skutki i promować zdrowszą relację z technologią.

Szukanie pomocy i wsparcia

Szukanie pomocy i wsparcia jest niezbędne do radzenia sobie z problemami zdrowia psychicznego. Nastolatki mogą szukać pomocy u specjalistów szkolnych. Lekarze podstawowej opieki zdrowotnej mogą również odegrać rolę w identyfikowaniu i zarządzaniu zaburzeniami zdrowia psychicznego. Poradnie zdrowia psychicznego oferują dostępne zasoby w środowisku specjalistycznym, natomiast zasoby online i grupy wsparcia mogą stanowić dodatkowe możliwości pomocy.

Rodzice i opiekunowie mogą również szukać pomocy i wsparcia, konsultując się z specjalistami zdrowia psychicznego oraz szukając zasobów i informacji online. Zdrowie psychiczne jest kluczowym elementem zdrowia człowieka, a szukanie pomocy i wsparcia jest oznaką siły, a nie słabości. Podejmując proaktywne działania, możemy zapewnić, że nastolatki otrzymają opiekę

i wsparcie niezbędne do radzenia sobie z wyzwaniami zdrowia psychicznego.

WHO pracuje nad strategiami, programami i narzędziami wspierającymi rządy w reagowaniu na potrzeby zdrowotne młodzieży.

Zapobieganie chorobom psychicznym

Chociaż niektóre choroby psychiczne nie są całkowicie możliwe do zapobieżenia, istnieją kroki, które możemy podjąć, aby zmniejszyć ryzyko rozwoju zaburzenia psychicznego:

1. Praktykowanie technik radzenia sobie ze stresem: Techniki takie jak medytacja, joga czy ćwiczenia głębokiego oddechu mogą pomóc w radzeniu sobie ze stresem i wspierać relaksację. Regularne stosowanie tych technik może poprawić zdrowie psychiczne i odporność.
2. Regularne ćwiczenia: Aktywność fizyczna wspiera zarówno dobrostan fizyczny, jak i psychiczny. Regularne ćwiczenia mogą zmniejszyć objawy lęku i depresji oraz poprawić ogólny nastrój.

nych: Silne więzi społeczne zapewniają wsparcie emocjonalne i poczucie przynależności. Utrzymywanie zdrowych relacji i poszukiwanie wsparcia społecznego mogą chronić przed problemami ze zdrowiem psychicznym.

6. Szukanie profesjonalnej pomocy: Jeśli doświadczasz objawów zaburzenia psychicznego lub zmagasz się z problemami zdrowia psychicznego, skonsultuj się z wykwalifikowanym specjalistą zdrowia psychicznego. Wczesna interwencja może zapobiec pogorszeniu się objawów.

Redukcja stygmatyzacji i promowanie świadomości zdrowia psychicznego

Promując świadomość zdrowia psychicznego i zmniejszając stygmatyzację, możemy zachęcać osoby do szukania pomocy oraz promować ogólne zdrowie psychiczne i dobrostan. Razem możemy stworzyć bardziej wspierające i wyrozumiałe społeczeństwo. Kilka sposobów, by przyczynić się do tej ważnej sprawy:

3. Zdrowa dieta: Zbilansowana dieta dostarcza niezbędnych składników odżywczych dla zdrowia mózgu. Spożywanie różnorodnych, bogatych w składniki odżywcze produktów wspiera zdrowie psychiczne i ogólne samopoczucie.
4. Odpowiednia ilość snu: Odpowiednia ilość snu jest kluczowa dla odpoczynku i relaksu. Ustanowienie regularnej rutyny snu i stworzenie spokojnego środowiska snu może poprawić jakość snu i zdrowie psychiczne.
5. Budowanie silnych więzi społecz-

1. Edukacja: Nauka o zdrowiu psychicznym, zaburzeniach psychicznych i opcjach leczenia może zmniejszyć stygmatyzację i promować zrozumienie.
2. Kampanie świadomości: Udział lub wspieranie kampanii świadomości zdrowia psychicznego może pomóc w rozpowszechnianiu ważnych informacji i zmniejszaniu stygmatyzacji.
3. Wspieranie inicjatyw zdrowia psychicznego: Grupy wsparcia oraz usługi zdrowia psychicznego odgrywają kluczową rolę w promowaniu świa-

domości zdrowia psychicznego i zapewnianiu wsparcia.

4. Zachęcanie do otwartej rozmowy: Otwarte rozmowy o zdrowiu psychicznym i chorobach psychicznych mogą zmniejszyć stygmatyzację i promować zrozumienie.

Problemy psychiczne młodzieży nie są chwilową modą ani tematem, który można zignorować – to realne wyzwanie, które dotyka coraz większej liczby młodych ludzi. „Cisza w głowie” często bywa tylko pozornym spokojem, za którym kryje się „burza w sercu” pełna lęku, niepewności i poczucia osamotnienia. Dlatego tak ważne jest, aby rodzina, szkoła i całe społeczeństwo nauczyły się dostrzegać sygnały ostrzegawcze i reagować na nie z empatią oraz odpowiedzialnością. Wspierając młodych w budowaniu odporności psychicznej, tworzymy fundamenty dla zdrowego, świadomego i silnego pokolenia. To inwestycja w przyszłość, której nie możemy zaniedbać.

„Usłyszmy ciszę, zanim burza stanie się krzykiem”

Nie możemy pozwolić, by problemy psychiczne młodzieży pozostawały w cieniu. Każdy z nas – rodzice, nauczyciele, rówieśnicy, instytucje – ma rolę do odegrania w tworzeniu bezpiecznego i wspierającego środowiska. Warto rozmawiać, słuchać i reagować, zanim „burza w sercu” młodego człowieka przerodzi się w kryzys. Inwestując w edukację emocjonalną, dostęp do specjalistycznej pomocy i budowanie kultury otwartości, możemy realnie zmienić przyszłość pokolenia, które dziś potrzebuje naszego wsparcia bardziej niż kiedykolwiek.

Źródła:

1. Narodowy Instytut Zdrowia. Choroby psychiczne. Pobrano z <https://www.nimh.nih.gov/health/statistics/mental-illness>
2. Narodowy Instytut Zdrowia. Kultura się liczy: wpływ kultury i społeczeństwa na zdrowie psychiczne. Pobrano z <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK44249/>
3. Raport globalny dotyczący alkoholu i zdrowia oraz leczenia zaburzeń związanych z używaniem substancji. Geneva: Światowa Organizacja Zdrowia; 2024.

Jan Krupa

Wizyta w Regionalnym Domu Tradycji Ludowych w Trzcianie

18 listopada 2025 r. grupa wychowanków z internatu Zespołu Szkół Techniczno-Weterynaryjnych w Trzcianie pod opieką wychowawcy Jana Krupy udała się do Regionalnego Domu Tradycji Ludowych w Trzcianie.

Celem wyjścia było zapoznanie młodzieży z historią Trzciany oraz przygotowanie zaczynu do wypieku chleba pod opieką kustosa Zbigniewa Lisa. Wychowankowie zostali zapoznani z przepisem na chleb według tradycyjnej receptury z produktów, które przygotował kustosz.

Wychowankowie czynnie uczestniczyli w całym procesie związanym z przygotowaniem masy chlebowej do wyrośnięcia.

20 listopada 2025 r. kustosz Zbigniew Lis został zaproszony do internatu na degustację wypieczonego chleba.

Na zdjęciach wychowankowie internatu biorący udział w warsztatach: Zuzanna Sokołowska, Zuzanna Niemiec, Magdalena Kozdroń, Katarzyna Super-son, Katarzyna Barna, Onelia Lityńska, Amelia Łach i Łucja Wilk.

Składam podziękowanie dyrektor ZS w Trzcianie Agnieszce Małozieć za zarządzanie tak ważną placówką dla naszego środowiska.

Specjalistyczne Centrum Wspierające Edukację Włączającą

Od 1 września 2025 roku w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym im. Kornela Makuszyńskiego w Mrowli rozpoczęło działalność Specjalistyczne Centrum Wspierające Edukację Włączającą.

Program został powołany przez Powiat Rzeszowski w ramach Projektu Grantowego „Budowa skoordynowanego systemu pomocy specjalistycznej opartego na Specjalistycznych Centrach Wspierających Edukację Włączającą”.

Specjalistyczne Centrum Wspierające Edukację Włączającą to specjalistyczny zespół działający w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Mrowli – prowadzącym działalność edukacyjną – oraz korzystający z jej zasobów kadrowych i merytorycznych, a także zasobów zewnętrznych, tj. innych podmiotów. Zespół ten, wypełniając swoje zadania, działa zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawnymi.

Głównym celem Specjalistycznego Centrum Wspierającego Edukację Włączającą jest podnoszenie kompetencji kadry w pracy z grupą/klasą poprzez wsparcie nauczycieli, specjalistów, dyrektorów, kadry niepedagogicznej przedszkoli i szkół ogólnodostępnych w pracy z grupą/klasą zróżnicowaną na rzecz zapewnienia optymalnych warunków rozwoju dziecka/ucznia, uwzględniających jego indywidualne potrzeby i możliwości.

Zadania Specjalistycznego Centrum Wspierającego Edukację Włączającą:

- Wspieranie i promowanie działań podejmowanych przez samorząd lokalny, w celu tworzenia lokalnych rozwiązań na rzecz podnoszenia ja-

kości edukacji wszystkich dzieci/uczniów z uwzględnieniem zróżnicowania ich potrzeb rozwojowych i edukacyjnych.

- Zapewnianie wsparcia dla nauczycieli, specjalistów, dyrektorów, kadry niepedagogicznej przedszkoli i szkół ogólnodostępnych w zakresie podnoszenia jakości edukacji wszystkich dzieci/uczniów w odniesieniu do wyników oceny funkcjonalnej, z uwzględnieniem zróżnicowania ich potrzeb rozwojowych i edukacyjnych.
- Zapewnienie sprzętu specjalistycznego i pomocy dydaktycznych, technologii asystujących wspierających pracę w grupie i klasie zróżnicowanej w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych.
- Prowadzenie działań rozwijających i doskonalących kompetencje nauczycieli, specjalistów, dyrektorów, kadry niepedagogicznej przedszkoli i szkół ogólnodostępnych w zakresie wsparcia rodziny, opiekunów prawnych.
- Budowanie kultury współpracy, między innymi przez prowadzenie działań edukacyjnych, informacyjnych w zakresie projektowania edukacji dostępnej dla każdego dziecka/ucznia.

Zespół Specjalistycznego Centrum Wspierającego Edukację Włączającą tworzą Lider i eksperci.

Z ramienia przedszkola/szkoły ogólnodostępnej kontakt i współpracę z zespołem SCWEW na rzecz zapewnienia optymalnych warunków dla dzieci i uczniów, realizuje pedagog specjalny. Współpraca SCWEW z przedszkolem lub szkołą ogólnodostępną jest ukierun-

kowana na zapewnienie wsparcia kadry pedagogicznej i niepedagogicznej.

Zadania zespołu SCWEW wynikają z jego głównego celu funkcjonowania tj. wsparcia nauczycieli, specjalistów, dyrektorów, kadry niepedagogicznej przedszkoli i szkół ogólnodostępnych, w pracy z grupą/klasą zróżnicowaną przez doskonalenie ich kompetencji. Podjęcie się zadań SCWEW przez Lidera i ekspertów wiąże się z przeniesieniem akcentu z dotychczasowych działań skierowanych bezpośrednio do dzieci/uczniów na rzecz wsparcia kadry. W tym celu niezbędne jest doskonalenie kompetencji Zespołu SCWEW w pracy z dorosłymi, które umożliwi efektywne realizowanie zadań adresowanych do nauczycieli i specjalistów z przedszkoli i szkół ogólnodostępnych.

Osoby pełniące funkcję Lidera i ekspertów SCWEW posiadają wiedzę i umiejętności w zakresie: kształcenia specjalnego, organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej, pracy z grupą/klasą zróżnicowaną, dostosowania procesu edukacyjnego do indywidualnych potrzeb i możliwości dzieci/uczniów, zgodnie z zasadami projektowania uniwersalnego, wykorzystania sprzętu, technologii asystujących i pomocy dydaktycznych, wspomagających funkcjonowanie dzieci/uczniów.

Do kompetencji niezbędnych w pracy Lidera i ekspertów zaliczyć trzeba: przywództwo, komunikatywność, umiejętność zarządzania zasobami ludzkimi, współpracę, innowacyjność, kreatywność, korzystanie z nowoczesnych technologii.

Karolina Starzec

80 lat tradycji i wspólnoty – Jubileusz Koła Gospodyń Wiejskich w Świlczy

Uroczyste rozpoczęcie świętowania

W sobotnie popołudnie 27 września sala Gminnego Centrum Kultury, Sportu i Rekreacji w Świlczy wypełniła się po brzegi. Był to bowiem wyjątkowy wieczór – jubileusz 80-lecia działalności świętowało Koło Gospodyń Wiejskich w Świlczy, organizacja od dekad stanowiąca serce lokalnej społeczności.

z małżonką oraz zastępcą wójta Pan Seweryn Kornak z małżonką,
– Pan Sławomir Styka – Zastępca Dyrektora Podkarpackiego Oddziału Regionalnego ARiMR w Rzeszowie z małżonką,
– Radny Powiatu Rzeszowskiego Pan Tadeusz Pachorek z małżonką,
– Radni Gminy Świlcza – Panowie Marcin Lechowicz, Łukasz Litwa oraz Marcin Żańczak z małżonkami,

– Pani Zdzisława Wojnowska-Skóra – Prezes Stowarzyszenia Kobiet Wiejskich w Świlczy,
– Pan Mariusz Dobrzański – Prezes OSP w Świlczy,
– przedstawiciele Bractwa Kapituły Wielkiego Godła Świleckiego oraz sołtys sołectwa Świlcza Pani Katarzyna Długosz wraz z małżonkiem.

Podziękowania i wspomnienia przewodniczącej

Uroczystość otworzyła przewodnicząca Koła – Dorota Drozd, która powitała członkinie, gości oraz wszystkich wspierających KGW na przestrzeni lat. Podkreśliła, że siłą Koła zawsze były kobiety – ich pomysłowość, pracowitość i umiejętność jednoczenia lokalnej społeczności. Wspomniała również o działalności dawnych członkiń, które w trudniejszych czasach organizowały spotkania w prywatnych domach, realizując ambitne inicjatywy mimo skromnych środków.

Była to też okazja do wyrażenia wdzięczności wobec tych, którzy przez lata wspierali Koło, oraz do złożenia życzeń na kolejne, równie owocne dekady działalności.

Prezentacja historii i wzruszające wspomnienia

Zebrani goście obejrzeni prezentację ukazującą historię Koła Gospodyń Wiejskich w Świlczy. Wspomnienia przeplatały się z anegdotami o dawnych kiermaszach, dożynkach, kursach kulinarnych i rękodzielniczych oraz akcjach charytatywnych. Mówiono o latach radości i smutków, współpracy, kompromisów, wzajemnej inspiracji i wsparcia. Na twarzach starszych członkiń malowały się uśmiechy i wzruszenie, rozgrywały rozmowy, wspominano koleżanki, które już odeszły. W kilku zdaniach zamknięto całe bogactwo ich wspólnej historii.

Obchody rozpoczęły się Mszą Świętą w intencji byłych i obecnych członkiń KGW. Liturgii przewodniczył proboszcz parafii pw. Wniebowzięcia NMP w Świlczy, ksiądz Antoni Czerak. Po nabożeństwie zaproszeni goście udali się do filii GCKSiR, gdzie czekał dalszy ciąg uroczystości.

– Dyrektor GCKSiR w Świlczy z siedzibą w Trzcianie Pan Adam Majka z małżonką,
– księża parafii Świlcza – ks. proboszcz Antoni Czerak, ks. Bogusław Bembenik i ks. Artur Michalski,
– Pan Piotr Czajowski – Kierownik Oddziału Banku Spółdzielczego w Świlczy,

Atmosfera wzruszenia i wspólnych wspomnień

Już od progu można było wyczuć atmosferę wzruszenia, radości i dumy. Sala szybko zapełniała się członkiniami KGW oraz bliskimi im osobami – były członkiniami, delegacjami kół z terenu gminy, przyjaciółmi i sympatykami.

Wśród gości znaleźli się m.in.:
– gospodarz gminy, współorganizator spotkania – Wójt Pan Dawid Homa wraz

W dalszej części uroczystości głos zabrali:

- Wójt Gminy Świlcza Dawid Homa,
- Sławomir Styka z ARiMR,
- sołtys Katarzyna Długosz,
- Zdzisława Wojnowska-Skóra – prezes Stowarzyszenia Kobiet Wiejskich.

W ich przemówieniach pojawiły się gratulacje z okazji pięknego jubileuszu, uznanie dla dbałości o tradycję, aktywności i kreatywności członkiń oraz życzenia dalszych sukcesów i satysfakcji z podejmowanych działań.

Muzyczna oprawa i radosna zabawa

O artystyczną oprawę wieczoru za dbała Kapela „Moja Scheda” działająca przy GCKSiR. Folkowe brzmienia porwały całą salę – goście podziwiali kunszt wokalny i instrumentalny muzyków, wsłuchiwali się w mniej znane utwory,

Fot. Adam Majka

a przy popularnych piosenkach śpiewali wspólnie. Po koncercie przemawiali kolejni goście: radny Łukasz Litwa, który zaprezentował specjalnie przygotowany na tę okazję wiersz, a także Prezes OSP w Świlczy Mariusz Dobrzański i Dyrektor GCKSiR Adam Majka.

Po zakończeniu występów przewodnicząca KGW złożyła podziękowania władzom samorządowym, GCKSiR oraz ARiMR. – „Dziękuję Koleżankom i Kolegom za wszystkie wspólne lata” – mówiła, po czym zaprosiła gości na obiad i dalszą zabawę przy muzyce.

Zakończenie pełne wdzięczności i nadziei

Jubileusz zwieńczyło wspólne biesiadowanie, pełne rozmów, wspomnień i planów na kolejne lata. Mimo upływu czasu jedno pozostaje niezmiennie – Koło Gospodyń Wiejskich w Świlczy nadal integruje mieszkańców, pielęgnuje tradycję i udowadnia, że w małej społeczności drzemie ogromna siła. Był to wieczór pełen radości – takiej samej, jaka towarzyszyła członkiniom przez dziesięciolecia.

Życzymy Kołu Gospodyń Wiejskich w Świlczy kolejnych 80 lat owocnej działalności!

Karolina Starzec

Brylanty nad ziemią – wyjątkowa lekcja historii o Krzysztofie Kamile Baczyńskim

Spotkanie z historią w Gminnym Centrum Kultury

30 września br. w sali widowiskowej Gminnego Centrum Kultury, Sportu i Rekreacji w Trzcionie odbyła się wyjątkowa lekcja historii. Zebrani w sali uczniowie szkół podstawowych z terenu Gminy Świlcza obejrzeni spektakl „A ponad ziemią z kulami latały brylanty. Rzecz o Krzysztofie Kamile Baczyńskim”.

Teatr, który przywraca pamięć

Reżyserem spektaklu, opartego na poezji i prozie Krzysztofa Kamila Baczyńskiego z muzyką Jacka Chrobaka, jest Przemysław Tejkowski. Artysta wcielił się w rolę profesora z gimnazjum młodego poety, który – po jego śmierci

– spotyka żonę Baczyńskiego, Barbarę (w tej roli Adrianna Kieś). Spotkanie bohaterów, osadzone w scenarii Powstania Warszawskiego, budzi w nich wspomnienia i chwile radości. Humor i figlarne obrazy z czasów gimnazjalnych szybko ustępują jednak ciężarowi wojennej rzeczywistości. Profesor i Barbara wspólnie przeżywają śmierć Krzysztofa

oraz dzielą dramatyczny los powstańców, zmierzając ku zaskakującemu finałowi.

Wśród prezentowanych podczas spektaklu wierszy znalazły się m.in. „Dwie miłości”, „Spotkanie”, „Wyroki”, „Pokolenie” oraz „Elegia o chłopcu polskim”.

Krzysztof Kamil Baczyński – poeta pokolenia Kolumbów

Urodzony w 1923 roku Krzysztof Kamil Baczyński był poetą, żołnierzem Armii Krajowej i jednym z najwybitniejszych przedstawicieli pokolenia Kolumbów. W 1942 r. poślubił Barbarę Drapczyńską, adresatkę wielu jego wierszy miłosnych. W tym okresie wstąpił również do konspiracji – został żołnierzem Batalionu „Zośka”, a następnie „Parasol”.

Tytuł spektaklu nawiązuje do słów prof. Stanisława Pigonia wypowiedzianych po wstąpieniu Baczyńskiego do konspiracji: „Cóż, należymy do narodu, którego losem jest strzelać do wroga z brylantów”.

Poeta brał udział w szkoleniach podchorążych i akcjach sabotażowych. Zginął 4 sierpnia 1944 roku, w czwartym dniu Powstania Warszawskiego, mając zaledwie 23 lata. Niespełna miesiąc później, 1 września 1944 roku, zmarła jego 19-letnia, ciężarna żona.

Baczyński pozostawił po sobie ponad 500 wierszy, opowiadań i poematów, uznawanych za jedne z najważniejszych

dzieł polskiej literatury wojennej. Jego twórczość łączy motywy miłości, katastrofizmu i moralnego niepokoju czasów wojny.

Autentyzm słowa i siła przekazu

Wykorzystane w spektaklu teksty pochodzą w całości z dorobku Baczyńskiego, co nadaje przedstawieniu refleksyjną, symboliczną formę. Skupia się ona na tematach miłości, młodości, wojny oraz duchowego dziedzictwa poety. Skromna scenografia i kameralna obsada tworzą atmosferę intymności, sprzyjającą zadumie i głębszemu odbiorowi prezentowanych treści.

Spektakl ma charakter zarówno upamiętniający, jak i edukacyjny – przypomina o znaczeniu twórczości Baczyńskiego oraz o jego roli jako jedne-

go z najważniejszych poetów pokolenia wojennego i ikony polskiej kultury XX wieku.

Fot. Anna Styka

Karolina Starzec

Melodie, które wracają – koncert muzyki bajkowej

Dźwięki, które budzą wspomnienia

Są takie melodie, które budzą wspomnienia już od pierwszych dźwięków. Wystarczy kilka zagranych nut, żeby przenieść się w czasie o kilka czy kilkanaście lat. Znów poczuć beztroskę i dziecięcą radość. Przypomnieć sobie słowa piosenek, których nie śpiewaliśmy latami, lecz które pozostały w zakamarkach naszych głów, gotowe wrócić w najbardziej nieoczekiwanym momencie.

Taki właśnie klimat towarzyszył koncertowi muzyki bajkowej, który odbył się 5 października br. w Gminnym Centrum Kultury, Sportu i Rekreacji w Trzcinie. Oczarowana publiczność wsłuchiwała się w znajome melodie z lekkimi, melancholijnymi uśmiechami na twarzach, niezad-

ko nucąc wraz z artystami teksty piosenek. A trzeba przyznać, że niektórzy rozdali sobie wyjątkowo dobrze – śpiewając od pierwszych po ostatnie takty.

Artyści, którzy czarują głosem

Na scenie pojawiło się artystyczne małżeństwo znane z wielu projektów – zarówno solowych, jak i wspólnych – związanych z teatrem, koncertami oraz produkcjami telewizyjnymi.

Sylwia Grobelna – głos o milionowych odsłonach

Ona – Sylwia Grobelna, wcześniej występująca jako Sylwia Przetak – rozwijała swoje umiejętności wokalne w Studiu Artystycznym Metro, następnie w Teatrze N.O.R.A., a później w PSM im. F. Chopina w Warszawie na kierunku Wokalistyka Estradowa. Jest chórzystką programu muzycznego *Twoja Twarz Brzmi Znajomo* i wokalistką Studia Accantus, a jej wykonania osiągają milionowe odsłony na YouTube. Współpracuje z Teatrem Ekologicznym Bohema House oraz artystami polskiej sceny muzycznej, m.in. z Alicją Majewską. Uczestniczy również w nagraniach filmowych Disneya ze studiem Iyuno i wciela się w jedną z księżniczek podczas koncertów „Księżniczki Disneya” pod patronatem Disneya.

Fot. Anna Styka

Michał Grobelny – artysta wielu scen

On – Michał Grobelny – to muzyk, wokalista i pianista, uczestnik 4. edycji programu *Twoja Twarz Brzmi Znajomo* oraz półfinalista 3. edycji *The Voice of Poland* w drużynie Tomsona i Barona. Na co dzień współpracuje z licznymi orkiestrami symfonicznymi w Polsce oraz z wieloma znanymi artystami, takimi jak Krzysztof Zalewski, Mrozu, Alicja Majewska czy Włodzimierz Korcz. Występował w produkcjach teatralnych o międzynarodowej renomie – m.in. jako Quasimodo w musicalu „Notre Dame de Paris” w Teatrze Muzycznym w Gdyni czy jako Jezus w „Jesus Christ Superstar” w Operze i Filharmonii Podlaskiej. Tworzy także autorską muzykę. Jego utwory „Podstęp” i „Lepiej” są dostępne na platformach streamingowych.

Bajkowe melodie, które łączą pokolenia

Podczas koncertu wybrzmiały piosenki z najpopularniejszych filmów animowanych – zarówno tych nowszych, bliskich najmłodszym, jak „Vaiana: Skarb oceanu”, „Vaiana 2”, „Zapłątani” czy „Kraina lodu”, jak i tych, które swoją premierę miały ponad 20 lat temu: „Herkules”, „Dzwonnik z Notre Dame”, „Król Lew”, „Pocahontas” czy „Mulan”. Ponadczasowość tych utworów sprawia, że mimo upływu lat nadal wzruszają, poruszają i integrują publiczność w każdym wieku. Dodatkowym punktem wieczoru był poruszający utwór „Tańcz, ma Esmeraldo” z musicalu „Notre Dame de Paris”. Każda kolejna piosenka wywoływała burzę braw – zarówno za mistrzowskie wykonanie, jak i za wspomnienia, które wprowadzała na powrót w serca słuchaczy.

Wieczór pełen magii i emocji

Wydarzenie stało się nie tylko muzyczną ucztą, lecz także wieczorem składającym do refleksji, wywołującym wzruszenie i radość. Koncert muzyki bajkowej po raz kolejny udowodnił, że dobre melodie nie starzeją się nigdy, a magia animacji ma niezwykłą moc łączenia pokoleń – od dzieci, przez młodzież, po dorosłych, którzy w tych dźwiękach odnajdują część swojego dzieciństwa.

Agnieszka Draus

Folklor w sercu Podkarpacia – 41. Ogólnopolski Konkurs Tradycyjnego Tańca Ludowego w Trzcianie

Miłośnicy folkloru, artyści z całej Polski spotkali się w Trzcianie na 41. Ogólnopolskim Konkursie Tradycyjnego Tańca Ludowego. Wydarzenie, które odbyło się w dniach 11-12 października 2025 roku, zgromadziło pół tysiąca uczestników z sześciu województw. Przez dwa dni scena w Trzcianie, a następnie w Rzeszowie rozbrzmiewała muzyką, śpiewem i dźwiękiem ludowych instrumentów, a barwne stroje tworzyły niezwykłą mozaikę regionalnych tradycji.

Celem Konkursu jest ochrona przed zanikaniem tradycyjnego folkloru, a zwłaszcza tańca ludowego oraz obrzędów i zwyczajów z nim związanych. Od 1984 roku to wyjątkowe wydarzenie gromadzi tancerzy, muzykantów i śpiewaków, którzy z dumą prezentują bogactwo kultury ludowej swoich regionów.

To właśnie tutaj – w Trzcianie – tradycja przekazywana jest z pokolenia na pokolenie, z serca do serca. Młodzi uczą się od starszych, a starsi z radością obserwują, jak folklor zyskuje nową energię i znaczenie we współczesnym świecie.

Pierwszy dzień wydarzenia, 11 października, odbył się w Gminnym Centrum Kultury, Sportu i Rekreacji w Świlczy z siedzibą w Trzcianie. Konkurs rozpoczął się pokazami tanecznych zabaw dziecięcych, po których scenę przejęły zespoły i pary taneczne rywalizujące w dwóch głównych kategoriach.

W tegorocznej edycji wzięło udział 17 zespołów (w tym 3 dziecięce) oraz

19 par tanecznych z województw: podkarpackiego, małopolskiego, świętokrzyskiego, śląskiego, mazowieckiego i wielkopolskiego.

Lista uczestników 41. Ogólnopolskiego Konkursu Tradycyjnego Tańca Ludowego

Zespoły dziecięce:

- Dziecięcy Zespół Pieśni i Tańca „Pułanie” z Trzciany (woj. podkarpackie)
- Dziecięcy Zespół „Błazowiaczek” z Błazowej (woj. podkarpackie)
- Dziecięcy Zespół „Mała Okrasa” z Pawłowa (woj. świętokrzyskie)

Zespoły dorosłych:

- Zespół Regionalny im. Anny Markiewicz z Bukowca Górnego (woj. wielkopolskie)
 - para: Henryk Strzyński i Krystyna Głuszak
 - para: Edward i Aurelia Szkudlarczyk
- Zespół Pieśni i Tańca „Piekoszowianie” (woj. świętokrzyskie)

- para: Aleksandra Prusak i Dawid Homonik

- Zespół Regionalny Krakowiacy Ziemi Brzeskiej (woj. małopolskie)

- Zespół Pieśni i Tańca „Godziemba” (woj. świętokrzyskie)

- para: Marcelina i Wojciech Bidiński

- para: Alina i Andrzej Bado

- ZPiT Kłosowianie ze Strzyżowa (woj. podkarpackie)

- para: Barbara Fortuna i Jacek Gomułka

- para: Jagoda Dyjak i Krzysztof Małek

- Zespół Pieśni i Tańca „Leśnianie” z Bodzentyna (woj. świętokrzyskie)

- para: Henryk Szczepaniak i Małgorzata Socha

- para: Anna Mikułka i Mariusz Wołowicz

- Zespół Ludowy „Górnicy” z Kolbuszowej Górnej (woj. podkarpackie)

- para: Anna Książek i Wiesław Kopeć

- para: Jadwiga Czachor i Marcin Urban

- para: Marta i Adam Szafarczyk

- para: Elżbieta i Andrzej Nowak

- ZPiT Zaborowiacy – Seniorzy z Zaborowa (woj. podkarpackie)

- Zespół Regionalny „Skalnik” z Kamionki Wielkiej (woj. małopolskie)

- Regionalny Zespół Pieśni i Tańca „Lipowianie” z Lipowej (woj. śląskie)

- para: Barbara Piecuch i Mariusz Pawlus

- para: Izabela Kwaśna i Ryszard Czulak

- Zespół Pieśni i Tańca „Kamień” (woj. podkarpackie)
- Zespół Regionalny „Magurzanie” z Łodygowic (woj. śląskie)
 - para: Ewa Paciorek i Andrzej Wolny
- Regionalny ZPiT „Markowianie” (woj. podkarpackie)
- Zespół Regionalny „Kiyrepecki” z Łącka (woj. małopolskie)
 - para: Barbara Kietlińska i Stanisław Piejak z Gałek Rusinowskich (woj. mazowieckie)
 - para: Bogusława Grzywa i Jan Manowiecki z Gałek Rusinowskich (woj. mazowieckie)
 - para: Grażyna Franus i Jan Szpytma z Gaci (woj. podkarpackie)

Prezentacje konkursowe oceniało profesjonalne jury w składzie:

- dr hab. Tomasz Nowak, prof. UW – etnomuzykolog i antropolog tańca, *przewodniczący jury*,
- dr hab. Stanisława Trebunia-Staszek, prof. UJ – etnograf,
- Wiesława Hazuka – choreograf, animatorka kultury, regionalistka,
- Krystian Olszowski – choreograf, instruktor tańca.

Jury zwracało szczególną uwagę na autentyczność przekazu, zgodność z tradycją regionalną, styl i technikę tańca,

a także na kontekst obrzędowy i muzyczny prezentacji.

Po zakończeniu sobotnich prezentacji, podczas obrad Jury, uczestnicy wzięli udział w biesiadzie integracyjnej – pełnej śpiewu i tańca.

Drugi dzień rozpoczął się Mszą Świętą kościele parafialnym w Trzcinie z udziałem mieszkańców Trzcin i uczestników konkursu. Liturgii towarzyszyła wyjątkowa oprawa muzyczna w wykonaniu zespołu Kiyrepecki z Łącka.

Następnie w Wojewódzkim Domu Kultury w Rzeszowie odbył się Koncert Galowy, podczas którego wystąpili laureaci konkursu. Grand Prix w kategorii zespołów tanecznych zdobył Regionalny Zespół Pieśni i Tańca „Lipowianie” z Lipowej (woj. śląskie), zachwycając jury autentycznością i energią sceniczną.

Całość wydarzenia poprowadził Stanisław Jaskółka, a organizatorami byli: Gminne Centrum Kultury, Sportu i Rekreacji w Świlczy z siedzibą w Trzcinie oraz Wojewódzki Dom Kultury w Rzeszowie.

Konkurs został dofinansowany ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury oraz ze środków budżetu Województwa Podkarpackiego.

To wydarzenie po raz kolejny udowodniło, że polski folklor nie jest tylko wspomnieniem przeszłości – to żywa tradycja, która łączy ludzi, budzi emocje i daje radość wspólnego tworzenia. Jak podkreślają organizatorzy – „dopóki tańczymy i śpiewamy – nasza kultura trwa”.

Fot. Anna Styka

Agnieszka Draus

„Niebieski Wóz” – poetycka podróż przez życie i twórczość Stanisławy Kopiec

16 października w filii Gminnego Centrum Kultury, Sportu i Rekreacji w Świlczy odbył się wyjątkowy spektakl zatytułowany „Niebieski Wóz”, przygotowany przez Teatr Poezji Inscenizowanej Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Rzeszowskiego. Przedstawienie wyreżyserowane przez Janusza Pokrywkę było poetycką opowieścią o życiu, wrażliwości i przemijaniu inspirowaną twórczością Stanisławy Kopiec – poetki pochodzącej z Lubeni.

Spektakl przeniósł widzów w świat, w którym codzienność wsi splata się z refleksją nad ludzkim losem. Sceniczne obrazy, wzbogacone światłem, muzyką i dźwiękami natury ukazywały piękno prostego życia, rytuałów oraz pejza-

zany z teatrem. Jego inscenizacja łączyła tradycję z nowoczesnym spojrzeniem na sztukę sceniczną, tworząc poetycką, niemal malarską wizję świata Stanisławy Kopiec.

„Niebieski Wóz” to spektakl o wrażliwości, pamięci i przemijaniu – o kobiecie, która poprzez swoją poezję zapisała piękno miejsca, z którego pochodziła.

ży, które inspirowały poetkę. Wrażliwość i prostota poezji Stanisławy Kopiec zostały oddane z niezwykłą delikatnością i szacunkiem, tworząc przestrzeń zadumy nad tym, co ulotne i trwałe zarazem.

Na scenie wystąpili: Paulina Bocheńska, Małgorzata Szczyrek, Rafał Jedynak oraz Jan Wolski – aktorzy związani z Teatrem Poezji Inscenizowanej UR. Ich interpretacje pełne były emocji i autentyczności, a całość spektaklu stanowiła harmonijną kompozycję słowa, obrazu i dźwięku.

Za scenariusz i reżyserię odpowiadał Janusz Pokrywka – plastyk, scenograf, reżyser, scenarzysta i wykładowca uniwersytecki od ponad trzydziestu lat zwią-

Fot. Anna Styka

Mikołajkowa podróż przez taneczne regiony Polski w Trzcianie

6 grudnia 2025 roku sala widowiskowa Gminnego Centrum Kultury, Sportu i Rekreacji w Trzcianie wypełniła się muzyką, tańcem i świąteczną radością. Tęgo wyjątkowego wieczoru mieszkańcy Gminy Świlcza oraz zaproszeni goście uczestniczyli w mikołajkowym koncercie folklorystycznym, który stał się prawdziwą podróżą przez bogactwo polskiej tradycji ludowej.

Na scenie zaprezentowały się zespoły i grupy artystyczne działające przy GCKSiR w Trzcianie: Zespół Pieśni i Tańca „Pułanie”, Kapela Moja Scheda wraz z uczniami zajęć skrzypcowych oraz Grupa Obrzędowa im. Marii i Józefa Dziedziców. Każdy występ wnosił inny koloryt, opowiadał inną historię i pokazywał odmienny charakter regionów Polski – od Lasowiackiej Puszczy, przez Lubelszczyznę i Sądecczyznę, aż po Podkarpacie.

Starsza grupa dziecięca zabrała publiczność na Lubelszczyznę. W ich wykonaniu można było zobaczyć wdzięczne i eleganckie tańce, takie jak Polka Lubelska, Cygan czy Osa. Muzyka i kroki opowiadały o życiu codziennym, pracy i spotkaniach mieszkańców tego regionu, w którym przenikają się wpływy różnych kultur. Po układzie tanecznym młodzi artyści zaprezentowali również piosenkę, nagrodzoną gromkimi brawami.

Kolejnym przystankiem tej folklorystycznej podróży były tańce Lachów Sądeckich w wykonaniu Grupy Reprezentacyjnej ZPiT Pułanie. Elegancja połączona z temperamentem, charakterystyczne kroki i bogactwo form tanecznych – od krakowiaka sądeckiego po polkę z przytupem – ukazały wyjątkowy styl tego regionu, łączący góralską wprawę z dworską gracją.

Scheda wraz z uczniami zajęć skrzypcowych. Publiczność mogła usłyszeć ludowe melodie z różnych regionów Polski i przekonać się, jak pięknie tradycja przekazywana jest młodemu pokoleniu.

Wielki finał taneczny przeniósł wszystkich na Rzeszowszczyznę. Grupa Obrzędowa i Grupa Reprezentacyjna ZPiT Pułanie wspólnie zaprezentowały żywiołowe tańce pełne przytupów, śpiewu i improwizacji. Energia płynąca ze sceny udzieliła się całej sali i była doskonałym zwieńczeniem koncertu.

Na zakończenie wszystkie grupy wspólnie wykonały pieśń „Dobranoc muzyczko”, żegnając publiczność po wieczorze pełnym wzruszeń, radości i artystycznych wrażeń. Po koncercie Gminne Centrum Kultury odwiedził Mikołaj z Panią Mikołajową oraz Elfy i Diabeł, którzy rozdawali dzieciom i dorosłym upominki, wprowadzając wszystkich w świąteczny nastrój.

Słowa szczególnego uznania i podziękowania kierujemy do instruktorów i współtwórców tego wyjątkowego wydarzenia: Piotra Drozda – instruktora Zespołu Pieśni i Tańca „Pułanie”, Patrycji Piątek-Zięby – instruktorki dziecięcych grup ZPiT „Pułanie”, Andrzeja Świstary – instruktora Grupy Obrzędowej im. Marii i Józefa Dziedziców, Patryka Raka – akompaniatora zespołów tanecznych, a także Justyny Drozd-Ochał, prowadzącej Kapelę Moja Scheda oraz zajęcia nauki gry na skrzypcach.

Dodatkowe podziękowania składamy Mikołajowi, Pani Mikołajowej, Elfom i Diabłu, którzy wprowadzili wszystkich w świąteczny nastrój, autorom zdjęć, akustikom dbającym o oprawę wydarzenia, Katarzynie Ziaji za przygotowanie dekoracyjnej, świątecznej ścianki, a także Dyrektorowi GCKSiR za możliwość realizacji koncertu oraz pomoc organizacyjną.

Mikołajkowy koncert folklorystyczny w Trzcianie po raz kolejny udowodnił, że muzyka i taniec ludowy potrafią łączyć pokolenia, budzić emocje i przypominać o pięknie oraz różnorodności polskiej kultury. To był wieczór, który na długo pozostanie w pamięci uczestników.

Fotoreportaż na ostatniej stronie okładki

Fot. Anna Styka

Koncert otworzył dostojny Polonez w wykonaniu Grupy Reprezentacyjnej ZPiT Pułanie. Ten narodowy taniec, pełen elegancji i powagi, nadał wydarzeniu uroczysty ton i przypomniawszy o wieloletniej tradycji rozpoczynania ważnych uroczystości właśnie tym tańcem.

Następnie scena należała do najmłodszych tancerzy. Grupa dziecięca młodsza zaprezentowała gry i zabawy regionu podkarpackiego – pełne spontaniczności, humoru i radości wspólnego muzykowania. Przytupy, klaskania i proste ruchy taneczne doskonale oddały charakter regionu, w którym taniec był naturalną częścią codziennego życia.

Lasowiacka tradycja powróciła na scenę w wykonaniu dorosłej Grupy Obrzędowej im. Marii i Józefa Dziedziców. Naturalne, pełne humoru tańce oraz rytmiczna muzyka grana na skrzypcach i basach porwały publiczność, przypominając o radości wspólnego śpiewu i zabawy.

Duże wrażenie wywarły również tańce przeworskie. Dynamiczne, pełne obrotów, podskoków i energii układy zaprezentowane przez Grupę Reprezentacyjną doskonale oddały żywiołowość Podkarpacia oraz bogactwo jego tradycji muzycznych.

Chwilą wytchnienia i jednocześnie muzyczną ucztą był występ Kapeli Moja

Dorota Jędral

Smocza magia, kreatywność i czytelnicza przygoda

Tegoroczna Noc Bibliotek w Gminnej Bibliotece Publicznej w Trzcinie upłynęła pod znakiem radości, kreatywności i – zgodnie z przewodnim motywem – prawdziwej smoczej magii. Hasło edycji 2025, „Do dzieła!”, stało się inspiracją do działania, tworzenia i odkrywania na nowo radości płynącej z czytania. Wydarzenie udowodniło, że biblioteka to nie tylko zbiór książek, lecz również miejsce tętniące życiem, emocjami i wyobraźnią – przestrzeń, w której słowo pisane łączy ludzi i otwiera drzwi do nowych światów. W spotkaniu udział wzięło 21 uczestników, którzy spędzili niezapomniany wieczór w bajkowej scenerii pełnej kolorów, światła i smoczych dekoracji. Cała biblioteka przemieniła się w prawdziwe baśniowe królestwo, w którym każdy mógł poczuć się jak bohater literackiej przygody.

Bibliotekarze w akcji – kreatywność, zaangażowanie i pasja

Serce wydarzenia stanowili bibliotekarze, którzy z pasją przygotowali każdy element – od dekoracji, przez scenariusz spotkania, po zabawy, konkursy

oraz część czytelniczą. To właśnie oni stworzyli przestrzeń, w której uczestnicy mogli zanurzyć się w świat fantazji i smoczych opowieści. Efektem ich pracy była wyjątkowa scenografia: kolorowe światła, ręcznie wykonane dekoracje i liczne, kreatywne detale, które sprawiły, że biblioteka przez jeden wieczór za-

mieniła się w magiczną krainę pełną tajemnic i dobrych emocji. Bibliotekarze nie tylko animowali zabawę, ale również inspirowali do czytania, zachęcali do rozmów i wspólnego działania, pokazując, że współczesna biblioteka to dynamiczne miejsce spotkań, kreatywności i rozwoju.

Integracja, kulinarna przygoda i twórcza współpraca

Wieczór rozpoczął się od integracyjnych zabaw, które pomogły uczestnikom przełamać pierwsze lody i przygotować się do dalszych aktywności. Następnie trzy zespoły przystąpiły do wspólnego tworzenia przekąsek. Powstały: fantastyczne kanapeczki, kolorowe muffinki, kruche ciasteczka, tęczowe galaretki. Wspólne gotowanie szybko przerodziło się w kulinarną przygodę pełną śmiechu i współpracy. Przy okazji stało się również świetnym pretekstem do rozmowy o kreatywności, współdziałaniu i łączeniu sił – wartościach cennych zarówno w kuchni, jak i w świecie literatury.

Sportowe emocje i smocze wyzwania

Po słodkiej uczcie przyszedł czas na ruch i dobrą zabawę. Uczestnicy z entuzjazmem wzięli udział w grach ruchowych, zabawach kulekowych oraz smoczym quizie, który sprawdził ich wiedzę o literaturze, filmach i legendach. Rywalizacja była zacięta, ale pełna radości i pozytywnych emocji, co sprawiło, że każdy mógł poczuć smak zwycięstwa i wziąć udział w prawdziwej smoczej rywalizacji.

Magia głośnego czytania – podróż do świata Czkawki i Szczerbatka

Jednym z najważniejszych momentów wieczoru było głośne czytanie fragmentów książki „Jak wytresować smoka”. Barwna sceneria, miękkie poduszki, kolorowe światełka i pełne wyobraźni dekoracje stworzyły wyjątkową atmosferę, w której młodzi uczestnicy mogli przenieść się do świata przygód Czkawki i Szczerbatka. W bibliotece zapanowała niezwykła cisza – cisza skupienia i emocji, która towarzyszy tylko naprawdę dobrej literaturze. Uczestnicy słuchali z zapartym tchem, odkrywając, że książki potrafią przenosić w inne światy, rozwijać wyobraźnię i budzić w sercach zachwyt. Głośne czytanie okazało się nie tylko literackim przeżyciem, ale również momentem budowania więzi. To właśnie wtedy książkowi bohaterowie stali się towarzyszami wyobraźni, a słowa połączyły uczestników we wspólnym doświadczeniu.

Biblioteka jako miejsce spotkań, inspiracji i powrotów

Na zakończenie odbyła się rozmowa o ulubionych książkach i czytelnicznych inspiracjach. Wielu uczestników od razu sięgnęło po inne tytuły dostępne w bibliotece – najlepszy dowód na to, że takie wydarzenia realnie zachęcają do czytania oraz częstszych odwiedzin. Tegoroczna Noc Bibliotek w GBP Trzciana była świętem: kreatywności, literatury, wspólnego działania.

Dzięki ogromnemu zaangażowaniu bibliotekarzy oraz otwartości i energii uczestników, wydarzenie to na długo pozostanie w pamięci wszystkich obecnych i z pewnością stanie się inspiracją do kolejnych działań.

Monika Piątek

Święto muzyki i polskiej tradycji

„Kto nie szanuje i nie ceni swej przeszłości, nie jest godzien szacunku teraźniejszości ani prawa do przyszłości” – Józef Piłsudski

Słowami Marszałka Piłsudskiego w dniu 23 listopada 2025 r. w Bratkowicach odbył się X Jubileuszowy Koncert Patriotyczny, który zgromadził miłośników muzyki i patriotycznych wartości. Organizatorami wydarzenia byli: Chór Męski Resonantae, Parafia pw. św. Jana Chrzciciela w Bratkowicach oraz Towarzystwo Miłośników Ziemi Bratkowickiej, a honorowy patronat nad koncertem objęli Dawid Homa – Wójt Gminy Świlcza oraz Krzysztof Jarosz – Starosta Rzeszowski. Tradycją już 10 letnią są koncerty patriotyczne w Bratkowickim kościele. Rokrocznie przyciągają małych i dużych, młodszych i starszych na pełne emocje wykonania piosenek i pieśni patriotycznych. Zawsze w ciekawych aranżacjach, w wykonaniu zaproszonych chórów, męskich, mieszanych z okolicy bliższej i dalszej. Tegoroczną edycję patronatem medialnym wydarzenie objęło Katolickie Radio Via, TVP3 Rzeszów oraz TVP Info a partnerami wydarzenia było Gminne Centrum Kultury Sportu i Rekreacji w Świlczy z/s w Trzcinie oraz Polski Związek Chórów i Orkiestr Oddział w Rzeszowie.

W Jubileuszowej edycji na scenie wystąpiły wybitne zespoły i soliści, tworząc niezapomnianą muzyczną ucztę. Pod batutą Pani Anny Marek-Kamińskiej zaprezentowali się:

- Chór Męski Resonantae
- Chór Służb Mundurowych z Rzeszowa
- Orkiestra ArtEnsemble Resovia oraz soliści: Anna Maria Balawender, Karolina Pilecka, Jakub Pięta i Paweł Jędrzejowski.

Koncert składał się z trzech części, a wprowadzenie w tematykę każdej z nich przedstawiał Bogdan Wójcik.

Część I – Pieśni mobilizacji i powstań

Koncert otworzyły utwory, które od dziesięcioleci towarzyszą opowieściom o walce, mobilizacji i powstańczym zry-

wie Polaków. Publiczność usłyszała m.in.: *Warszawiankę, Marsz Mokotowa, Serce w plecaku, Pałacik Michla*.

Pieśni te, pełne energii i bojowego ducha, przeniosły słuchaczy w czasy, w których naród jednoczył się przeciw okupantom, a muzyka niosła nadzieję i dodawała odwagi.

Część II – Gest pamięci dla dawnych pokoleń

Druza część koncertu miała wymiar szczególnie refleksyjny. Była swoistym gestem pamięci, oddanym pokoleniom, które mierzyły się z dramatem wojny,

okupacji i niepewności jutra. Zabrzmiały: *Żołnierski szlak, Deszcz, jesienny deszcz, Hej chłopcy, bagnet na broń, Marsz Pierwszej Dywizji Pancerniej*.

Wzruszenie na twarzach widzów potwierdzało, że te pieśni wciąż potrafią poruszać serca i skłaniać do zadumy nad trudną historią ojczyzny.

Część III – Najbardziej osobiste pieśni żołnierskie

W ostatniej części zaprezentowano utwory o najbardziej intymnym, emocjonalnym charakterze, oddające indywidualne przeżycia żołnierzy i osób uwikła-

nych w wojnę. Publiczność wysłuchała: *Czerwonych maków na Monte Cassino, Dziś idę walczyć, mamo, Małej dziewczynki z AK, Modlitwy obozowej.*

Nastrojowe wykonania solistów i orkiestry stworzyły wyjątkową atmosferę, w której pamięć i muzyka spletały się w jedną wzruszającą opowieść.

Podziękowania i wyróżnienia

Koncert prowadził Bogdan Wójcik, prezes chóru Resonantae, a podziękowania dla wykonawców i organizatorów wręczali osobiście Wójt Gminy Świlcza Dawid Homa oraz Przewodniczący Rady Powiatu Rzeszowskiego Tomasz Wojton

wraz z Prezes TMZB Katarzyną Wdowik i ks. Proboszczem Józefem Książkiem. Pani prof. Anna Marek – Kamińska została obdarowana bukietem kwiatów a członkowie orkiestry i soliści czerwona różą. Kwiaty były symbolem

wdzięczności i uznania dla muzyków.

Od Wójta szczególne wyróżnienia otrzymali również Bogdan Wójcik oraz Jakub Pięta – prezes i dyrygent Chóru Resonantae – osoby zasłużone dla lokalnej społeczności oraz działań patriotycznych.

Wśród słuchaczy nie zabrakło ks. Jakuba Nagiego – Dyrektora Radia Via, Jerzego Bedanrza – Wicestarosty Rzeszowskiego, radnych Rady Gminy Świlcza na czele z Joanną Wdowik-Miką Przewodniczącą Rady. Obecny był także Adam Majka Dyrektor GCKSiR, w imieniu Senatora Józefa Jodłowskiego dyrektor

biura poselskiego Sylwia Indycka-Rosół, a także Radna Rady Powiatu Iwona Janowska.

Dziedzictwo, które łączy pokolenia

X Jubileuszowy Koncert Patriotyczny w Bratkowicach po raz kolejny udowodnił, że muzyka jest jedną z najpiękniejszych form pielęgnowania pamięci. To wydarzenie, które łączy starszych i młodszych, przypomina o wartościach, na których zbudowano wolną Polskę, oraz uczy, że pamięć o bohaterach jest

nie tylko obowiązkiem, ale i zaszczytem.

Koncert zapisał się na trwałe w lokalnej tradycji – i z pewnością pozostanie jednym z najważniejszych, corocznych wydarzeń patriotycznych w Bratkowicach.

Wydarzenie nie byłoby możliwe bez wsparcia samych organizatorów Chóru Męskiego Resonantae, Towarzystwa Miłośników Ziemi Bratkowickiej i Parafii pw. Św. Jana Chrzciciela w Bratkowicach oraz sponsorów: Bożeny i Andrzeja Zabawskich Usługi Gazowo-Sanitarne AiB, PHU Kruszgeo SA, Agroma SA, Gminy Świlcza, Starostwa Powiatowego, Hotelu i Restauracji „Zacisze”, Mo-

niki Piątek, a także Tomasza Wojtona, którzy swoim zaangażowaniem przyczynili się do sukcesu jubileuszowego koncertu.

X Jubileuszowy Koncert Patriotyczny w Bratkowicach był wyjątkową okazją do celebrowania muzyki chóralnej i symfonicznej oraz do wspólnego przeżywania polskiej historii i wartości patriotycznych. To wydarzenie po raz kolejny udowodniło, że Bratkowice są miejscem, gdzie muzyka i tradycja idą ramię w ramię, inspirując kolejne pokolenia.

Fot. Klaudia Krupa (Powiat Rzeszowski)

Zofia Dziedzic

Odznaka „Zasłużony dla Samorządu Terytorialnego”

Radość wspólnego świętowania

Praca nauczycieli jest czasem „szyfrowa”, ale zwykle to misja i spełnianie siebie. Dziś dzieci żyją w cyberświecie i cyberprzestrzeni, ze smartfonem w ręku. Starsze pokolenia uczą się cierpliwości, uporu w dążeniu do celu. Jeśli pozyska się zaufanie, to jest najlepsza nagroda – lepsza niż medale, pieniądze, odznaki. Czy zawsze? Otrzymanie honorowego wyróżnienia, odznaki, obojętne w jakiej formie – to emocje!

Jest to wyraz uhonorowania codziennej działalności na rzecz wspólnoty samorządowej, krzewienia idei samorządności. Otrzymują ją zwykle zasłużeni Samorządowcy, wójtowie, starostowie, radni, niezrzeszeni działacze samorządowi. Jest nadawana również za szczególne zasługi na rzecz samorządu terytorialnego i wspólnoty samorządowej oraz pracy naukowej lub badawczej na rzecz samorządów. Ustanowiono ją 15 VI 2015 r. Jest to wyraz wdzięczności oraz szacunku za pracę, niezłomną postawę, odwagę i wierność wartościom nadrzędnym na rzecz lokalnej wspólnoty.

W br. z okazji Dnia Edukacji Narodowej odznaczenie Zasłużony dla Samorządu Terytorialnego w czasie corocznej gminnej uroczystości Gminy Świlcza, która odbyła się w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Trzcianie, Wójt Gminy Świlcza Dawid Homa uhonorował dwoje nauczycieli – dyrektorów SP w Trzcianie. Pośmiertnie Wicedyrektora

śp. Janusza Pisulę (odebrała córka Zmarłego, także nauczycielka Anna Woźny) oraz Zofię Dziedzic – długoletnią Dyrektorkę Szkoły Podstawowej w Trzcianie.

Odznaka to także docenienie – po latach – społeczności lokalnej Trzciany i samorządowców Gminy, rodziców i rodzin uczniów i nauczycieli SP w Trzcianie. A zrealizowano tak wiele przedsięwzięć: rozbudowa i modernizacja budynku szkoły podstawowej, m.in. organizacja pierwszej w gminie szkolnej pracowni informatycznej, uroczystości patriotyczne, nadanie sztandaru szkole, organizacja ogólnopolskiej inauguracji roku szkolnego 1990/91 z udziałem prof. Henryka Samsonowicza, Ministra Edukacji Narodowej, budowa sali gimnastycznej i boisk oraz zaplecza sportowego i obejścia szkolnego.

W przypadku samorządu Gminy Świlcza wyróżnienie Nauczycieli odznaczeniami samorządowymi w Dniu Edukacji Narodowej za ich działalność społeczną jest symbolicznym gestem wdzięczności, dziś Wnioskodawców, niegdyś szkolnych Uczniów, którym serdecznie dziękuję i gratuluję sukcesów życiowych. To Wy swoją postawą i życiem służycie obecnie nie tylko szkołom, Małej Ojczyźnie, ale i wielkiej Polsce.

Rzetelne działania nie wystarczają, trzeba bowiem pomysłów niezbędnych, atrakcyjnych oczekiwań, rzetelnych,

efektywnych działań, szacunku i wiarygodności bezgranicznej. To ludzie są najważniejsi, ich zapał, ich wiara w sukces, ich głębokie przekonanie, że sukces zostanie osiągnięty. To nic innego, jak krzewienie idei samorządności poprzez pomysły, pracę, wiarę w pozytywne rezultaty działań.

Niech się nie liczy nigdy 7 grzechów społecznych wg Mahatmy Gaudiego (1864-1948): Polityka bez zasad, Bogactwo bez pracy, Przyjemność bez sumienia, Wiedza bez osobowości, Handel bez moralności, Nauka bez człowieczeństwa, Wiara bez poświęcenia.

„Szkoła wartościowa, twórcza, przyjazna każdemu powinna być prowadzona tak, by uczniowie uważali ją za cenny dar, a nie ciężki obowiązek” (A. Einstein).

Mała Ojczyzna pozostaje częścią naszej tożsamości, naszym znakiem identyfikacyjnym.

Dziękuję jeszcze raz za zaszczytne odznaczenia w imieniu własnym i Rodziny śp. Kol. Janusza Pisuli: wszystkim Wójtom i Radom Gminy Świlcza oraz Społecznym Komitetom Mieszkańców, którzy owo dobro w szkołach, instytucjach kulturalnych, w każdym centralnym i ubocznym miejscu dostrzegali, dostosowywali do potrzeb społeczności wiejskich, przyczyniali się do rozwoju i dobrobytu – aktywnie przyczyniali się do rozwoju Gminy Świlcza, w tym szczególnie – Oświaty.

Historia hodowli ryb w Polsce

Jak to bywało z hodowlą ryb w naszym kraju?

Zbliżają się święta Bożego Narodzenia. W naszej polskiej tradycji ważnym daniem wigilijnym są potrawy przygotowywane z ryb, głównie karpia. Warto więc przypomnieć historię hodowli ryb oraz rozwój gospodarki rybnej, które przez wieki kształtowały nasze zwyczaje kulinarne.

Od pradawnych przodków do współczesnych gatunków

Ryby to niezwykle stare zwierzęta, wywodzące się z organizmów żyjących w morzach około 420-410 mln lat temu. W wyniku wielokierunkowych procesów ewolucyjnych ich największy rozkwit przypada na okres późnego miocenu – między 10 a 5 mln lat temu. Dalszy rozwój gatunków przebiegał głównie poprzez stopniowe przystosowywanie się do nowych środowisk. Matecznikiem dzisiejszej ichtiofauny są obszary południowo-wschodniej Azji, skąd rozpoczął się proces zasiedlania dalszych kontynentów i różnorodnych stref klimatycznych.

Znaczenie ryb w pradziejach człowieka

Już w pradziejach ryby stanowiły ważny element pożywienia ludzi. W czasach

łowiecko-zbierackich dawni koczownicy pozyskiwali je rękami, ostrymi kijami lub kościanymi ościeniami. Z czasem udoskonalono techniki połowu – używano więcierzy z wikliny, sieci, a nawet łuków.

Rozwój umiejętności pozyskiwania ryb doprowadził w końcu do opanowania ich hodowli. Już kilka tysięcy lat p.n.e. w Chinach i Japonii znano sposoby przetrzymywania ryb w sadzawkach, w których wykorzystywano naturalne przypływy i odpływy morskie. Ryby kierowano wtedy do zagrodzonych obiektów, a nawet na pola ryżowe.

Według ustaleń prof. Janusza Guziura z Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, pierwsze hodowle ryb istniały nawet wcześniej – w starożytnym Egipcie, gdzie dostarczały żywności kapłanom i faraonom.

Średniowieczne rybactwo w Polsce

W Europie, w tym także w Polsce, ryby zaczęły odgrywać kluczową rolę w diecie na przełomie IX i X wieku, co wiązało się z rozwojem chrześcijaństwa. Długie okresy postów znacząco zwiększały zapotrzebowanie na ryby – jedyne mięso dopuszczone w tym czasie do spożycia. Sztuka hodowli ryb dotarła do Polski głównie za sprawą Cystersów w XII wieku. Przekazywana przez Czechy i Morawy, szybko rozwinęła się na południu kraju, gdzie do dziś zachowały się liczne pozostałości średnio-

wiecznych stawów. Początkowo ryby przetrzymywano głównie w stawach młyńskich, stanowiących ujęcia wody przy młynach i napędzających koła młyńskie.

Początki regularnej hodowli ryb

Równoległe zaczęła rozwijać się hodowla ryb w przyklasztornych sadzawkach. Najczęściej uprawianą rybą był karp – gatunek łatwy w hodowli, znany w Europie już od IX–XII wieku. Udomowiony w Chinach w V wieku p.n.e., do Polski trafił również dzięki Cystersom.

Prawdziwy rozkwit gospodarki rybaczkiej na ziemiach polskich nastąpił od XIV wieku. W magnackich posiadłościach oraz przy dworach szlacheckich zaczęto zakładać liczne stawy karpiove. Hodowla stawała się modna i opłacalna, a jej największy rozwój przypadał na Śląsk Cieszyński i dorzecza górnej Odry i Wisły.

W XVIII wieku, podobnie jak w całej Europie, nastąpiło osłabienie rozwoju rybactwa na rzecz bardziej zyskowej gospodarki zbożowej – zwłaszcza uprawy pszenicy.

Rybactwo w naszym regionie w nowszych czasach

W naszych okolicach w okresie zaboru austriackiego hodowla ryb nie miała

Stawy przy młynach wodnych, w których zapoczątkowano hodowlę ryb
(Fot. Internet / Pixabay)

Nowoczesna hodowla karpia prowadzona w układzie trzech stawów: przesadkowego, kroczkowego i towarowego
(Fot. Internet / Pixabay)

Staw potorfowy „pod Olszynami” w Trzcianie – obecnie ostoja flory, fauny i wymierających gatunków ryb (Fot. J. Ciosek)

żadnego znaczenia. Nie było zresztą ku temu warunków – brak stawów. Jedyne stawy powstające na przełomie XIX i XX wieku w wyniku wydobywania torfu dla potrzeb opałowych dworu Christianich w Trzcianie i Woyciechowskich w Dąbrowie, na obszarze doliny rzeczki Mrowli między Trzcianą a Kamyszyńem nie nadawały się do hodowli rybackiej. Nie było zresztą zainteresowania się tym zagadnieniem ze strony dworu.

Również później w okresie międzywojennym nie istniała żadna gospodarka rybacka. Ryby łowiono jedynie doraźnie wszędzie tam gdzie były, różnymi sposobami powszechnie przez cały rok bez jakichkolwiek zasad ochronnych. Nikt nie dbał o rybostan, nie prowadzono zarybiania nawet nieczynnych już powyroboiskowych stawów potorfowych. Praktykowano dzisiaj godne potępienia wyławianie szczupaków ościeniami w okresie tarła oraz wszelkiej drobicy i narybku do sporządzania zup rybnych. Co ciekawe, w tym okresie w Polsce trwało intensywne zagospodarowywanie wszelakich stawów, wprowadzono unowocześniony sposób hodowli ryb w postaci żywienia ziarnem łubinu i jęczmienia. Zapobiegano rozwojowi chorób ryb (spuszczanie na zimę wody, odkażanie stawów i pozostawianie na zimę działaniu mrozu).

Powojenny rozwój hodowli ryb w Polsce

Po II wojnie światowej rozwój gospodarki rybackiej utrudniała utrata liczy-

nych stawów i zbiorników na Kresach Wschodnich. Dodatkowym problemem było wydzierżawianie lub sprzedaż wielu istniejących stawów na rzecz podmiotów nastawionych jedynie na rekreację, a nie na hodowlę ryb.

„Rybacktwo” obecnie w naszej Gminie

Posiadamy jedynie dwa stawy w dolinie rzeczki Mrowli nadające się do celów wędkarskich, będące pozostałością po dawnym „kopaniu” torfu. Są to śródląkowe stawy w Trzcianie po gruntownej przebudowie i pogłębieniu w latach 2001-2002. Pod względem „rybackim” pełnią funkcję rekreacyjno-wędkarską i są do tych celów zarybiane. Poza tym stanowią ważne ogniwo w zachowaniu naturalnej bioróżnorodności na torfowiskach, retencjonowania wody w dolinie oraz ochrony flory i fauny. Z uwagi na specyfikę struktury torfowiskowej wymagają okresowego pogłębienia.

Trzeci, jednohektarowy staw „pod Olszynami” leży w obrębie dydaktycznej ścieżki ekologicznej, zamulony zawieszona torfową nie nadaje się do celów użytkowania wędkarskiego, ale spełnia rolę ostoi całokształtu specyficznej flory i fauny torfowiskowej. Zachowała się jeszcze dawna torfianka koło przysiółka Otoka pod Kamyszyńem, silnie zarastająca roślinnością wodną i wypłyconą zawieszoną torfu, przez co nie jest użytkowana wędkarsko i nie zarybiana od 2012 roku.

Wszystkie te stawy, mimo że nie stanowią typowych hodowlanych stawów

rybackich, przedstawiają unikatowe wartości przyrodnicze. Są ostoją rodzimych zespołów ryb o swoistych przystosowaniach do specyficznych, eutroficznych siedlisk zarastających i wypłyconych stawów potorfowych.

Ochrona siedlisk i ryb w naszym regionie

Nasz region nie posiada warunków do gospodarczej, szeroko rozumianej hodowli ryb, a nawet do rozwiniętego na szeroką skalę wędkarstwa, ale może poszczycić się ochroną i dbaniem o coraz radsze, zanikające rodzime populacje karasi zwyczajnych (*Carassius carassius*), piskorza (*Misgurnus fossilis*), kozy (*Colitis taenia*) i szczupaka (*Esox lucius*).

W stawach użytkowanych wędkarsko zaszczepne jest wypracowanie i wdrażanie przez gospodarza tych zbiorników zrównoważonej gospodarki wędkarskiej w połączeniu z czynną ochroną tych „rybich” siedlisk. Rozważna gospodarka wędkarska oparta jest na zarybianiu, ale równocześnie i odtwarzaniu oraz utrzymywaniu rodzimego składu ichtiofauny, co przyczynia się do stabilności ekosystemu przyrodniczego na obszarze doliny rzeczki Mrowli.

Źródło: korzystałem m.in. z relacji prof. Janusza Guziura z Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego (Przegląd 2025).

Torfianka „Otoka” koło Kamyszyńa o wyjątkowych wartościach przyrodniczych (Fot. J. Ciosek)

Relacja z XVI Podkarpackiej Konferencji Rolnictwa Ekologicznego w Trzcianie

W dniu 5 listopada 2025 r. w Gminnym Centrum Kultury, Sportu i Rekreacji w Trzcianie odbyła się XVI Podkarpacka Konferencja Rolnictwa Ekologicznego zorganizowana przez Podkarpacką Izbę Rolnictwa Ekologicznego z siedzibą w Świlczy.

W wydarzeniu tym uczestniczyło około 140 osób, którym bliska jest tematyka rolnictwa ekologicznego oraz żywności ekologicznej. W spotkaniu wzięli udział zarówno podkarpaccy rolnicy i przetwórcy, producenci ekologiczni, przedstawiciele instytucji okołorolniczych, doradcy rolni, jak i profesoria, uczniowie oraz studenci kierunków rolniczych. Konferencja sfinansowana była ze środków Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich + będących w dyspozycji Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego.

Konferencję otworzyli i przywitani zebranych Gości p. Marcin Fularowicz – Prezes Podkarpackiej Izby Rolnictwa Ekologicznego oraz p. Dawid Homa – Wójt Gminy Świlcza.

Głos wspierający działalność rolników ekologicznych z Podkarpacia zabrali także Reprezentanci Zarządu Województwa Podkarpackiego: p. Karol Ożóg – Wicemarszałek Województwa Podkarpackiego, p. Piotr Pilch – Wicemarszałek Województwa Podkarpackiego, a także p. Tomasz Obszański – Przewodniczący NSZZ Rolników Indywidualnych „Solidarność” oraz Doradca Prezydenta RP.

Wśród zaproszonych Gości znajdował się także p. Tadeusz Pachorek – Członek Rady Powiatu Rzeszowskiego oraz p. Janusz Jakubek – Dyrektor Zespołu Szkół Techniczno-Weterynaryjnych w Trzcianie.

Tematy omawiane na konferencji zawsze dobierane są w odpowiedzi na zapotrzebowanie środowiska i aktualne kwestie istotne dla branży producentów eko-żywności. W tym roku Pan Prezes Marcin Fularowicz omówił dotychczasowe osiągnięcia i wyzwania w rolnictwie ekologicznym na Podkarpaciu. Była to też świetna okazja do podsumowania działalności Podkarpackiej Izby Rolnictwa Ekologicznego, która w tym roku obchodzi jubileusz 20-lecia założenia.

Warto tu zauważyć, że Podkarpacka Izba Rolnictwa Ekologicznego została założona przez grupę ekologicznych producentów z regionu, w której znajduje się także p. Zygmunt Radek – właściciel gospodarstwa ekologicznego z Trzciany. Obecnie przy gospodarstwie tym – które ukierunkowało się na uprawę winorośli – działa pierwsza na Podkarpaciu winnica ekologiczna o nazwie

Winnice Pradoliny, prowadzona przez p. Mateusza Radka – syna Pana Zygmunta. PIRE obecnie zrzesza 5 organizacji rolników ekologicznych w tym Stowarzyszenie Producentów Żywności Ekologicznej EKO DAR mające siedzibę w Świlczy. PIRE zajmuje się wsparciem merytorycznym producentów ekologicznych poprzez organizację konferencji tematycznych i szkoleń. Działa także na rzecz rozwoju i promocji rynku żywności ekologicznej. Prowadzi swój autorski program edukacji ekologicznej dzieci i młodzieży „ZDROWO JEM – ZDROWO ŻYJĘ”, w ramach którego organizowane są zajęcia na temat zdrowego odżywiania, a także wyjazdy do gospodarstw ekologicznych, podczas których dzieci mogą zaobserwować, jak wytwarza się żywność ekologiczną.

W dalszej części konferencji Pani prof. Ewelina Hallmann z SGGW w Warszawie opowiedziała o walorach odżywczych i prozdrowotnych żywności ekologicznej. Następnie prof. Grzegorz Borsuk z Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie omówił problem wypszczenia się rodzin pszczelich po późnych pożytkach. Istotne zagadnienia dotyczące żywności gleby przedstawił p. dr Jerzy Próchnicki. Natomiast o zagrożeniu płynącym z występowania metali ciężkich w glebie oraz przyczynach ich pojawiania się opowiedział p. Stanisław Jamrozik – Dyrektor zakupu surowca firmy BioConcept-Gardenia.

Podczas konferencji konsultacji i porad udzielali przedstawiciele firm związanych z branżą rolniczą.

Konferencja nie tylko była okazją do uzyskania teoretycznej wiedzy na temat

żywności ekologicznej. Uczestnicy mogli sprawdzić też jej walory smakowe w praktyce. Stół przysmaków na bazie ekologicznych produktów przygotowali uczniowie z Zespołu Szkół Techniczno-Weterynaryjnych w Trzcinie pod baczynym nadzorem Pań Opiekunów kierunku: p. Aleksandry Bieszczad-Ochał oraz p. Agaty Paśko. Słodkie wypieki i proziaki przygotowały Panie z Koła Gospodyń Wiejskich Trzcinian-Słotwinka.

Organizatorzy pragną złożyć serdeczne podziękowania wszystkim osobom włączającym się w organizację konferencji, na czele z p. Adamem Majką – Dyrektorem Gminnego Centrum Sportu i Rekreacji w Trzcinie, będącym gospodarzem obiektu, który co roku z serdecznością gości wszystkich uczestników spotkania.

Paweł Rzepka

Aktualności piłkarskie

Runda jesienna sezonu piłkarskiego 2025/2026

Klasa A. Powrót KS „Rudnianki” Rudna Wielka do A klasy

Poprzednio zespół z Rudnej Wielkiej w A klasie występował w sezonie 2021/2022. Po kilku latach przerwy udało się do niej powrócić. Chociaż to tylko jedna liga wyżej to wymagania sportowe są w niej dużo większe. O wyniki, które zespół prowadzony przez Wojciecha Brudka osiągał w poprzednim sezonie jest tu zdecydowanie trudniej. Po zeszłorocznej dominacji w B klasie zawodnicy z Rudnej Wielkiej uplasowali się w dolnej połowie tabeli – na 10 miejscu. To w tej chwili lokata gwarantująca utrzymanie, ale na wiosnę trzeba będzie poprawić skuteczność strzelecką. Gdyby nie zawiodła – to na pewno punktów zdobytych jesienią byłoby więcej. Przed startem nowych rozgrywek zespół został wzmocniony trzema zawodnikami. Przez całą rundę trener miał do dyspozycji szeroką kadrę zawodników. Pomimo tego start drużyny „Rudnianki” nie był udany, bo w pierwszych trzech kolejkach udało się tylko zdobyć jeden punkt. Potem było lepiej. Dwa zwycięstwa z rzędu trochę uspokoiły kibiców z Rudnej Wielkiej. Od tego momentu znowu coś się zacięło i na kolejne punkty trzeba było czekać do 11 serii spotkań, kiedy to w bardzo ważnym meczu udało się wysoko ograć Junaka Słocina 5:1. Na koniec przyszły jeszcze dwa remisy. To wszystko złożyło się na 12-punktową zdobycz. – „Od strefy spadkowej dzieli nas tylko 2 miejsca. To niedużo. Jestem jednak pewny, że na wiosnę będziemy lepiej punktować i przesuniemy się w górę tabeli” – mówi prezes klubu Grzegorz Kornaga. Analizując rezultaty całej rundy jesiennej – uwagę zwraca kilka jednobramkowych porażek. To w tych meczach zabrakło zimnej krwi napastnikom,

bo gdyby mieli lepiej wyregulowane celowniki to lokata „Rudnianki” powinna być wyższa. Najwięcej bramek dla „Rudnianki” strzelali: Sebastian Kruczek – 5 i Marceł Haligowski – 4.

**Tabela – klasa A, runda jesienna sezonu 2025/2026,
grupa: Rzeszów I**

Lp.	Drużyna	M	Pkt	Bramki
1.	KS Przybyszówka	13	37	52 – 10
2.	Strumyk Malawa	13	34	35 – 11
3.	Zimowit Rzeszów	13	26	29 – 18
4.	GKS Niebylec	13	24	30 – 22
5.	LKS Trzebownik	13	22	33 – 24
6.	Grunwald Budzów (Rzeszów)	13	21	22 – 21
7.	Victoria Budy Głogowskie	13	14	11 – 19
8.	Novi Nosówka	13	13	26 – 30
9.	Czarni Czudec	13	13	24 – 28
10.	Rudnianka Rudna Wielka	13	12	20 – 29
11.	Resovia III Rzeszów	13	11	14 – 23
12.	Sokół Grodzisko	13	10	10 – 22
13.	Wisłok Strzyżów	13	9	20 – 38
14.	Junak Słocina (Rzeszów)	13	7	15 – 46

Klasa B. „Trzcianka” Trzcinian zdecydowanym liderem

Po zakończeniu pierwszej rundy rozgrywek to zawodnicy „Trzcianki” Trzcinian są faworytem do przyszłorocznego awansu do A klasy. W dziesięciu spotkaniach tylko drużynie „Bratka” Bratkowice udało się „urwać” punkty liderowi rzeszow-

skiej B klasy i to w dodatku strzelając bramkę na wagę remisu w doliczonym czasie gry. Był to mecz na inaugurację rozgrywek, rozgrywany w Trzcianie i zakończył się wynikiem 3:3. W pozostałych meczach podopieczni Marcina Grzesiaka zgarnęli komplet punktów. Trudnym przeciwnikiem okazał się dotychczasowy wicelider – zespół Orła Wysoka Głogowska. Na trudnym terenie w Wysokiej Głogowskiej kibice oglądali dobry, zacięty mecz i aż 8 bramek. Oba zespoły zaprezentowały dobre przygotowanie fizyczne, a o zwycięstwie gości zadecydowały detale. Ostatecznie „Trzcianka” wygrała to spotkanie 5:3. Również w 7 kolejce spotkań zawodnicy ze Trzciań mieli trudną przeprawę, gdy gościli ekipę „Mrowlanki” Mrowla. Pierwsza połowa toczyła się pod dyktando gospodarzy, którzy pomimo kilku okazji bramkowych tylko raz pokonali bramkarza gości. W drugiej połowie częściej do głosu dochodzili zawodnicy z Mrowli, udało im się wyrównać po strzale z rzutu wolnego, lecz mimo dwóch dogodnych szans – to gospodarzom w końcówce meczu udało się zadać decydujące trafienie. Na pewno w przekroju rundy jesiennej należy podkreślić, że trener miał do dyspozycji szeroką kadrę zawodników. Nawet gdy któryś z powodu kontuzji wypadł z kadry – to miał go kim zastąpić. To ważny czynnik, który podczas długich rozgrywek ligowych często decyduje o końcowym sukcesie danej drużyny. Również zadowalająca była frekwencja na treningach, która optymistycznie pozwala spoglądać w przyszłość. A tak podsumowuje rundę trener „Trzcianki” – „*Bardzo cieszymy się z zajmowanej pozycji lidera, ale będziemy czujni i z szacunkiem podchodzić do każdego rywala. Jeśli dobrze pójdzie, to już po kilku kolejkach na wiosnę możemy sobie zapewnić powrót do A klasy. Ważne, żeby dobrze rozpocząć mecze rewanżowe*”. Drużyna „Trzcianki” była najskuteczniejszym zespołem w swojej lidze (42 strzelone gole) i miała najlepszą obronę (9 straconych bramek). Najskuteczniejszy był nowy nabytek – Krzysztof Maruszak, który 13 razy pokonywał bramkarzy rywali. Z takim dorobkiem bramkowym został królem strzelców ligi.

Na trzeciej pozycji z realnymi szansami na poprawę miejsca – na premiowane awansem do A klasy – ukończyli rozgrywki zawodnicy „Mrowlanki” Mrowla. Zespół prowadzi Hubert Różański. W letniej przerwie do składu dołączyło kilku nowych zawodników, a po przerwie spowodowaną różnymi czynnikami – kilku powróciło.

W porównaniu do poprzedniego sezonu wzmocniona kadra osiągała zdecydowanie lepsze rezultaty. Sześć zwycięstw i jeden remis pozwoliło „Mrowlance” na zajęcie lokaty na najniższym stopniu podium. Od wicelidera dzieli ją zaledwie dwa punkty. To na pewno będzie dobry impuls do zaatakowania pozycji nr 2 i włączenie się do walki o awans. Jeśli wyjazdowe porażki z dotychczasowymi liderami tj. „Trzcianką” (1:2) i „Orłem Wysoka Głogowska” (1:4) można było skalkulować – to na pewno szkoda przegranej w ostatniej kolejce z rezerwami Strugu Tyczyn. Piłkarze z Mrowli na wyjazdowy mecz do Tyczyna jechali w roli faworytów, ale niespodzianki są nieodłącznym elementem sportu. W meczu kończącym rundę jesienną lepszy okazał się Strug II Tyczyn wygrywając 2:1. I to właśnie tych trzech punktów w końcowym rozrachunku zabrakło „Mrowlance” do tego, aby zajmować pozycję wicelidera. Wszystko jednak w nogach piłkarzy na wiosnę. Być może dwa miejsca zarezerwowane dla zespołów z awansem przypadną drużynom z gminy Świlcza? Okaze się w połowie czerwca 2026 r. Najskuteczniejsi w drużynie z 9 trafieniami są Dawid Janowski i Radosław Tomaszek.

Tuż za „Mrowlanką” – również z szansami na awans, na 4 miejscu plasuje się „Bratek” Bratkowice. Do drugiej lokaty brakuje „Bratkowi” jednego zwycięstwa. Drużyna jest trenowana przez Pawła Żmudę. W ostatnim czasie została odmłodzona, bazuje na swoich wychowankach i wsparta jest kilkoma doświadczonymi graczami, którzy w przeszłości stanowili o sile tego zespołu. Ekipa z Bratkowic odniosła pięć zwycięstw jesienią, trzy spotkania zremisowała, a dwa przegrała. Te dwie porażki przyniosły mecze z zespołami ze ścisłej czołówki tj. z „Mrowlanką” (1:2) i Orłem Wysoka Głogowska (2:4). Jeśli „Bratek” chce liczyć w walce o awans właśnie takie spotkania musi rozstrzygać na swoją korzyść, bo poziom sportowy większości zespołów jest wyrównany. – „*Nie napalamy się na awans. Jeśli uda się – będzie fajnie, jeśli nie to nic się nie stanie. Najważniejszy jest rozwój młodych zawodników i funkcjonowanie klubu. Jesteśmy cierpliwi. Zobaczmy co pokaże przyszłość*”. – tak podsumowuje obecną sytuację – trener Paweł Żmuda. Najskuteczniejszym strzelcem „Bratka” jest Dawid Kwoka – autor 6 bramek.

W środku ligowej stawki znajduje się KS Świlcza. Zawodnicy Grzegorza Kruczka byli drużyną, której spotkania najczęściej kończyły się podziałem punktów. Do pięciu remisów doszły trzy wygrane – a to złożyło się na 14 punktów i szóste miejsce w ligowej tabeli. Gdyby zawodnikom ze Świlczy dopisywało więcej piłkarskiego szczęścia to dorobek punktowy byłby lepszy i co za tym idzie lokata wyższa. A potencjał w zespole jest spory. Widać, że trener Grzegorz Kruczek, który drugi sezon opiekuje się drużyną poukładał ten zespół i wprowadził nowe zasady. Każdy z zawodników ma jasno określone zadania na boisku i posiada wiedzę na temat swojej roli w drużynie. Drużyna ze Świlczy pokonana schodziła z boiska tylko w dwóch spotkaniach tj. z „Trzcianką” (czyli z liderem; wynik – 0:2) i Orłem (czyli z wiceliderem; wynik – 2:3). Tradycyjnie najwięcej bramek (5) strzelił dla zespołu Mateusz Pizło.

Tak jak w przypadku poprzednich podsumowań – status drużyny LKS „Dąb” Dąbrowa pozostaje bez zmian. W ostatnich latach to właśnie na dziesiątym miejscu piłkarze z Dąbrowy regularnie kończą rozgrywki. Tym razem zespół Marcina Długosza zdołał ugrać cztery punkty – remisując u siebie z rezerwami Strugu Tyczyn 2:2 i wygrywając 5:2 w meczu wyjazdowym z LKS Białą. W pozostałych meczach „Dąb” schodził z boiska pokonany. Najwięcej bramek dla drużyny zdobył Cyprian Gratkowski – 5.

Tabela – klasa B, runda jesienna sezonu 2025/2026, grupa: Rzeszów I

Lp.	Drużyna	M	Pkt	Bramki
1.	Trzcianka Trzciana	10	28	42 – 9
2.	Orzeł Wysoka Głogowska	10	21	28 – 17
3.	Mrowlanka Mrowla	10	19	38 – 20
4.	Bratek Bratkowice	10	18	25 – 17
5.	Rudzik Rudna Mała	10	14	24 – 20
6.	Świlczanka Świlcza	10	14	20 – 17
7.	Strug II Tyczyn	10	13	21 – 25
8.	Piast Nowa Wieś	10	11	18 – 18
9.	Start Borek Stary	10	9	14 – 27
10.	Dąb Dąbrowa	10	4	13 – 31
11.	LKS Biała (k. Rzeszowa)	10	2	12 – 54

Aktualny status klubów piłkarskich z terenu gminy Świlcza (stan na 21 listopada 2025 r.)

Lp.	Nazwa klubu	Zarząd	Liga/ zajmowane miejsce	Trener	Najlepszy strzelec w sezonie/liczba bramek
1.	Ludowy Klub Sportowy „Bratek” Bratkowice	Tomasz Bąk – Prezes Grzegorz Stec – Wiceprezes Łukasz Sochacki – Wiceprezes Mateusz Lis – Skarbnik	Klasa B / 4	Paweł Żmuda	Dawid Kwoka – 6 Dawid Jucha – 4 Łukasz Sochacki – 4 Tomasz Bąk – 3
2.	Ludowy Klub Sportowy „Dąb” Dąbrowa	Miłosz Łoboda – Prezes Konrad Wilk – Wiceprezes Kacper Łoboda – Wiceprezes Marcin Długosz – Skarbnik	Klasa B / 10	Marcin Długosz	Cyprian Gratkowski – 5 Dawid Łukaszek – 2 Krzysztof Nowak – 2 Gabor Tęcza – 2
3.	Ludowy Klub Sportowy „Mrowlanka” Mrowla	Dominik Zając – Prezes Marcin Surowiec – Wiceprezes Bartłomiej Przybyło – Skarbnik	Klasa B / 3	Hubert Różański	Dawid Janowski – 9 Radosław Tomaszek – 9 Kamil Bosek – 4 Przemysław Furman – 4
4.	KS „Rudnianka” Rudna Wielka	Grzegorz Kornaga – Prezes Łukasz Kleczek – Wiceprezes Maciej Fixa – Wiceprezes Hubert Kornaga – Skarbnik	Klasa A / 10	Wojciech Brudek	Sebastian Kruczek – 5 Marceli Haligowski – 4 Oskar Kosciow – 3 Adam Sobolak – 2
5.	KS Świlcza	Tomasz Kędzia – Prezes Marcin Lis – Wiceprezes Maciej Preneta – Wiceprezes Arkadiusz Bułala – Skarbnik	Klasa B / 6	Grzegorz Kruczek	Mateusz Pizło – 5 Paweł Fudali – 4 Maciej Preneta – 3 Karol Zając – 3
6.	Ludowy Klub Sportowy „Trzcianka” Trzciana	Mariusz Pabian – Prezes Paweł Maciołek – Wiceprezes Przemysław Przywara – Wiceprezes Oliwia Przywara – Skarbnik	Klasa B / 1	Marcin Grzesiak	Krzysztof Maruszak – 13 Jan Miłek – 7 Maksymilian Miłek – 5 Przemysław Przywara – 4 Emanuel Szalony – 4

Anna Woźny

I Turniej Szachowy o Tytuł Mistrza Szachowego Gminy Świlcza w Trzcianie

29 listopada w Regionalnym Domu Tradycji Ludowych w Trzcianie w godzinach 9.00–14.00 odbył się I Turniej Szachowy o Tytuł Mistrza Szachowego Gminy Świlcza. Wydarzenie to stało się prawdziwym świętem królewskiej gry i zgromadziło miłośników szachów z terenu całej gminy, tworząc wyjątkową atmosferę zdrowej rywalizacji, integracji oraz wspólnej pasji.

Turniej rozegrano w trzech grupach wiekowych: do 10 lat, do 18 lat oraz w grupie OPEN. Zmagania odbyły się w systemie 7 rund tempem gry 12 minut + 2 sekundy na ruch, co wymagało od zawodników nie tylko doskonałego przygotowania merytorycznego, lecz także umiejętności szybkiego podejmowania decyzji i odporności na stres. W turnieju wzięło udział około 30 zawodników, którzy z wielkim zaangażowaniem reprezentowali miejscowości Gminy Świlcza.

Szczególne uznanie należy się najmłodszym uczestnikom, którzy z nie-

zwykłą koncentracją oraz dojrzałością rozegrali swoje partie. Ich postawa zasługuje na ogromne brawa – dzieci udowodniły, że szachy są nie tylko grą, ale także doskonałą szkołą logicznego myślenia, cierpliwości, wytrwałości i zdrowej rywalizacji. Gratulujemy wszystkim młodym zawodnikom pasji, ambicji i odwagi w podejmowaniu sportowych wyzwań.

Wyniki turnieju

Grupa OPEN

Kobiety:

Natalia Kogutek – Błędowa Zgłobieńska – mistrzyni

Magdalena Kogutek – Błędowa Zgłobieńska – wicemistrzyni

Mężczyźni:

Piotr Szczybyło – Bratkowice – mistrz

Andrzej Kozik – Bratkowice – wice-

mistrz
Andrzej Przywara – Bratkowice – wice-

Grupa do 18 lat

Dziewczęta:

Zofia Grobelny – Trzciana – mistrzyni

Chłopcy:

Łukasz Szydełko – Rudna Wielka – mistrz

Jan Tereszkievicz – Świlcza – wice-

mistrz
Wiktor Muszyński – Rudna Wielka – wicemistrz

Grupa do 10 lat

Dziewczęta:

Karolina Przywara – Bratkowice – mistrzyni

Chłopcy:

Kacper Jajko – Trzciana – mistrz

Wojciech Mazan – Trzciana – wice-

mistrz
Michał Stojak – Bratkowice – wice-

mistrz
Nad sprawnym i profesjonalnym przebiegiem turnieju czuwał sędzia Mateusz Leśniak, który na co dzień prowadzi zajęcia kółka szachowego w Regio-

nalnym Domu Tradycji Ludowych w Trzcinie. Jego zaangażowanie, pasja oraz umiejętność pracy z dziećmi i młodzieżą są nieocenione. To właśnie dzięki jego pracy młodzi adepci szachów mogą rozwijać swoje umiejętności, uczyć się strategicznego myślenia oraz kształtować charakter. Serdecznie dziękujemy i gratulujemy wspaniałej działalności szkoleniowej!

Turniej odbył się pod patronatem Wójta Gminy Świlcza – Dawida Homy, któremu dziękujemy za wsparcie inicjatywy oraz promowanie sportowej aktywności wśród mieszkańców. Swoją obecnością wydarzenie uświetnili również: wicewójt Gminy Świlcza Seweryn Kornak, sołtys wsi Trzcinia Kazimierz Łagowski – serdecznie dziękujemy za obecność, życzliwość oraz zainteresowanie rozwojem młodych talentów.

Nie sposób pominąć również osoby odpowiedzialnej za fotorelację – Zbigniewa Lisa, któremu dziękujemy za uwiecznienie emocji, radości i skupienia towarzyszących rozgrywkom.

Na zakończenie pragniemy podziękować wszystkim uczestnikom turnieju za sportową postawę i wysoki poziom rozgrywek, a szczególnie dzieciom i młodzieży ze szkół Gminy Świlcza. Wasze zaangażowanie i zamiłowanie do szachów są najlepszym dowodem na to, że warto organizować takie wydarzenia.

Mamy nadzieję, że turniej w Trzcinie stanie się piękną tradycją i na stałe wpisze się w kalendarz wydarzeń gminnych.

Fot. Z. Lis

Gminne obchody Dnia Edukacji Narodowej

15 października 2025 r.,
Zespół Szkół w Trzcinie

Mikołajkowa podróż przez taneczne regiony Polski w Trzcianie

